

P.Z.E. br. 156

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/25-01/50

URBROJ: 65-25-2

Zagreb, 15. svibnja 2025.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 15. svibnja 2025. godine.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra financija dr. sc. Marka Primorca, državne tajnike dr. sc. Davora Zoričića, Stipu Župana i dr. sc. Terezu Rogić Lugarić, ravnatelja Porezne uprave Božidara Kutlešu i ravnatelja Carinske uprave Marija Demirovića.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/24-01/76
URBROJ: 50301-05/16-25-11

Zagreb, 15. svibnja 2025.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra finančija dr. sc. Marka Primorca, državne tajnike dr. sc. Davora Zoričića, Stipu Župana i dr. sc. Terezu Rogić Lugarić, ravnatelja Porezne uprave Božidara Kutlešu i ravnatelja Carinske uprave Marija Demirovića.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA
O USPOREDIVOSTI NAKNADA, PREBACIVANJU RAČUNA ZA PLAĆANJE I
PRISTUPU OSNOVNOM RAČUNU**

Zagreb, svibanj 2025.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O USPOREDIVOSTI NAKNADA, PREBACIVANJU RAČUNA ZA PLAĆANJE I PRISTUPU OSNOVNOM RAČUNU

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. – pročišćeni tekst i br. 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu („Narodne novine“, broj 70/17.; u dalnjem tekstu: važeći Zakon) donesen je u srpnju 2017. godine, a stupio je na snagu 27. srpnja 2017. Važećim Zakonom u hrvatski pravni sustav prenesene su odredbe Direktive 2014/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o usporedivosti naknada povezanih s računima za plaćanje, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu računima za plaćanje s osnovnim uslugama (Tekst značajan za EGP) (SL L 257, 28.8.2014.; u dalnjem tekstu: Direktiva 2014/92/EU). Direktiva 2014/92/EU donesena je 23. srpnja 2014. u okviru nastojanja Europske unije (u dalnjem tekstu: EU) da poboljša transparentnost i usporedivost naknada koje se naplaćuju potrošačima na njihovim računima za plaćanje, prebacivanje računa za plaćanje te otvaranje i korištenje računa za plaćanje s osnovnim uslugama u EU-u.

Direktiva 2014/92/EU donesena je ponajprije zbog potrebe za dalnjim razvojem unutarnjeg tržišta EU-a, i to omogućavanjem otvaranja računa za plaćanje potrošačima bilo gdje u EU-u bez obzira na njihovo prebivalište ili iznos finansijskih sredstava kojim raspolažu, povećavanjem usporedivosti naknada povezanih s računima za plaćanje i omogućavanjem jednostavnog prebacivanja računa za plaćanje. Navedeno je bitna prepostavka za povećanje finansijske uključenosti i mobilnosti potrošača jer su računi za plaćanje postali neophodni za sudjelovanje u gospodarskom i društvenom svakodnevnom životu modernog društva.

Važeći Zakon primjenjuje se na sve pružatelje platnih usluga, osim odredbi Poglavlja IV. važećeg Zakona (Pravo na račun za plaćanje), kojima je uređeno pravo na otvaranje osnovnog računa, a koje se primjenjuju samo na kreditne institucije koje nude osnovni račun.

Uspostavom jedinstvenih pravila propisanih u važećem Zakonu omogućila se jednostavna usporedba obuhvata usluga i visine naknada vezanih uz račun za plaćanje. Također, važećim Zakonom definirani su postupci prebacivanja računa za plaćanje i izbjegavanje diskriminacije na temelju boravišta prema potrošačima koji žele otvoriti račun za plaćanje u drugim državama članicama i koristiti se njime. Poboljšanjem transparentnosti i usporedivosti naknada omogućilo se potrošačima bolje razumijevanje naknada vezanih uz račune za plaćanje jer je potrošačima dana mogućnost usporedbe ponuda različitih pružatelja platnih usluga kako bi mogli donijeti odluku o tome koji račun za plaćanje najbolje odgovara njihovim potrebama. U tu svrhu važeći Zakon propisuje sadržaj i oblik informativnog dokumenta o naknadama koje pružatelji platnih usluga naplaćuju za najreprezentativnije, odnosno najčešće korištene usluge povezane s računom za plaćanje. Pritom su pružatelji platnih usluga u obvezi koristiti se standardiziranim

pojmovima, odnosno nazivima usluga, čime se potrošaču dodatno olakšava uspoređivanje ponuda različitih pružatelja platnih usluga. Popis najreprezentativnijih usluga povezanih s računom za plaćanje utvrdila je Hrvatska narodna banka Odlukom o najreprezentativnijim uslugama povezanim s računom za plaćanje („Narodne novine“, broj 42/18.) koja je stupila na snagu 17. svibnja 2018. Najreprezentativnije usluge povezane s računom za plaćanje su one usluge kojima se potrošači najčešće koriste i koje potrošače izlažu najvećem ukupnom ili pojedinačnom trošku naknada ili kamata, kao što su na primjer vođenje računa za plaćanje, kreditni transfer, izravno terećenje, trajni nalog i sl.

Tablica 1: Popis najreprezentativnijih usluga povezanih s računom za plaćanje za Republiku Hrvatsku:

	Naziv usluge	Definicija
1	Vođenje računa	Pružatelj računa upravlja računom kako bi ga potrošač mogao koristiti.
2	On-line bankarstvo	Pružatelj računa potrošaču omogućuje korištenje usluga povezanih s računom za plaćanje putem interneta ili mobilne aplikacije.
3	Kreditni transfer nacionalni u kunama	Pružatelj računa u skladu s instrukcijom potrošača prenosi novčana sredstva s računa potrošača na drugi račun, u kunama.
4	Kreditni transfer nacionalni u eurima	Pružatelj računa u skladu s instrukcijom potrošača prenosi novčana sredstva s računa potrošača na drugi račun, u eurima.
5	Kreditni transfer u inozemstvo u eurima	Pružatelj računa u skladu s instrukcijom potrošača prenosi novčana sredstva s računa potrošača na drugi račun, izvan Republike Hrvatske u eurima.
6	Kreditni transfer u inozemstvo u valuti različitoj od eura	Pružatelj računa u skladu s instrukcijom potrošača prenosi novčana sredstva s računa potrošača na drugi račun, izvan Republike Hrvatske u valuti različitoj od eura.
7	Priljev iz inozemstva	Pružatelj računa zaprima novčana sredstva kreditnim transferom iz inozemstva na račun potrošača u Republici Hrvatskoj.
8	Trajni nalog	Pružatelj računa u skladu s instrukcijom potrošača izvršava redovite prijenose fiksnih iznosa novčanih sredstava s računa potrošača na drugi račun.
9	Izravno terećenje	Potrošač dozvoljava drugoj osobi (primatelju plaćanja) da pružatelju računa naloži prijenos sredstava s računa potrošača na račun primatelja plaćanja. Pružatelj računa potom prenosi novac primatelju plaćanja na datum ili datume koji/koje su potrošač i primatelj plaćanja međusobno ugovorili. Iznos se može mijenjati.
10	Izdavanje kreditne kartice	Pružatelj računa izdaje platnu karticu koja je povezana s računom za plaćanje potrošača. Ukupan iznos transakcija izvršenih putem kartice u ugovorenom razdoblju skida se u cijelosti ili djelomično s računa za plaćanje potrošača na ugovoren datumb. Ugovorom o kreditu sklopljenim između pružatelja i potrošača utvrđuje se hoće li se potrošaču obračunati kamate na pozajmljeni iznos.
11	Podizanje gotovog novca debitnom karticom na bankomatu	Potrošač podiže gotov novac sa svog računa, na bankomatu u Republici Hrvatskoj i u inozemstvu debitnom karticom.

12	Podizanje gotovog novca kreditnom karticom na bankomatu	Potrošač podiže gotov novac, na bankomatu u Republici Hrvatskoj i u inozemstvu kreditnom karticom.
13	Prekoračenje	Pružatelj računa i potrošač unaprijed ugovaraju da potrošač smije pozajmiti novac kada na računu više nema novčanih sredstava. Tim se ugovorom utvrđuje maksimalni iznos koji se može pozajmiti te hoće li se potrošaču obračunati naknade i kamate.

Izvor: Odluka o najreprezentativnijim uslugama povezanim s računom za plaćanje

Potrošačima je stoga slijedom primjene važećeg Zakona dostupan informativni dokument o naknadama, u obliku kratkog i samostalnog dokumenta, napisanog lako razumljivim riječima, koji je jednostavan za čitanje. Informacije koje su u njemu sadržane sažete su, standardizirane i jednostavne za usporedbu te pomažu potrošačima u još boljem razumijevanju naknada i njihovoj usporedbi između različitih pružatelja platnih usluga s obzirom na to da su sve ključne informacije sažete u jednom kratkom dokumentu uz korištenje standardiziranih pojmove. Pružatelj platnih usluga je dužan informativni dokument o naknadama potrošaču dati prije nego što se on obveže ponudom ili okvirnim ugovorom o računu za plaćanje.

Važećim Zakonom je pružateljima platnih usluga uvedena i obveza informiranja potrošača o naplaćenim naknadama. Naime, pružatelj platnih usluga dužan je potrošača, najmanje jednom godišnje, besplatno informirati o svim naplaćenim naknadama za izvršene usluge povezane s računom za plaćanje, a takvo izvješće o naknadama mora sadržavati i informaciju o kamatnoj stopi na ugovorenou prekoračenje, ako se primjenjuje na račun za plaćanje, te o ukupnom iznosu zaračunatih kamata na ugovorenou prekoračenje u odnosnom razdoblju. Na taj način potrošač je barem jednom godišnje, na jednom dokumentu, detaljno informiran o svim naknadama i kamatama koje mu je zaračunao njegov pružatelj platnih usluga u proteklih godinu dana, što ranije nije bio slučaj. Time se potrošače nastojalo dodatno osvijestiti o stvarnom iznosu naknada za izvršene usluge povezane s računom za plaćanje koje plaćaju na godišnjoj razini.

Dodatno, kako bi se potrošačima omogućio pristup nepristranim i vjerodostojnim informacijama o visini naknada vezanih uz račun za plaćanje koje naplaćuju svi pružatelji platnih usluga u Republici Hrvatskoj, od 1. studenoga 2018., Hrvatska narodna banka na svojoj internetskoj stranici objavljuje i usporedbu naknada koje različiti pružatelji platnih usluga naplaćuju potrošačima za najreprezentativnije usluge povezane s računom za plaćanje. Takve informacije o naknadama redovito se ažuriraju na temelju podataka prikupljenih od pružatelja platnih usluga. Pristup navedenoj internetskoj stranici je besplatan i potrošačima omogućava da na jednom mjestu dobiju jasne, sažete i točne informacije o naknadama koje naplaćuju pružatelji platnih usluga u Republici Hrvatskoj vezano uz račun za plaćanje. Potrošačima je u istu svrhu dostupna i mobilna aplikacija Hrvatske narodne banke (mHNB) koja potrošačima pruža različite servisne informacije, uključujući i mogućnost usporedbe bankovnih naknada. Na taj se način potrošačima omogućila jednostavnija usporedba aktualnih naknada po pružateljima platnih usluga za najčešće korištene platne usluge.

Važećim Zakonom uređen je i način otvaranja i korištenja osnovnog računa u kreditnim institucijama, i to za potrošače sa zakonitim boravištem u EU-u te za potrošače koji nisu dobili dozvolu za boravak, a čije protjerivanje nije moguće iz pravnih ili stvarnih razloga. Obveza otvaranja i vođenja osnovnog računa određena je samo za one kreditne institucije u Republici Hrvatskoj čija finansijska snaga i mrežna rasprostranjenost poslovnih jedinica osiguravaju

široku dostupnost svim potrošačima koji žele otvoriti osnovni račun. Tako je važećim Zakonom određeno da je kreditna institucija koja prema revidiranim godišnjim finansijskim izvještajima za prethodnu godinu ima ukupnu imovinu veću od 1,99 milijardi eura (ranije 15 milijardi kuna) dužna potrošačima nuditi osnovni račun. Međutim, nema zapreke da ga i ostale kreditne institucije nude. Slijedom navedenog, osnovni su račun potrošačima dužne nuditi sljedeće banke: Addiko Bank d.d., Erste&Steiermärkische Bank d.d., Hrvatska poštanska banka d.d., OTP banka d.d., Privredna banka Zagreb d.d., Raiffeisenbank Austria d.d. i Zagrebačka banka d.d.

Osnovni račun obuhvaća usluge otvaranja, vođenja i zatvaranja računa za plaćanje, usluge koje omogućuju polaganje novčanih sredstava na račun za plaćanje, usluge koje omogućuju podizanje gotovog novca s računa za plaćanje u državama članicama na šalteru ili bankomatu te usluge izvršenja platnih transakcija (izravnih terećenja, platnih transakcija putem platne kartice, uključujući plaćanja putem interneta, kao i kreditnih transfera, uključujući trajne naloge, na terminalima, šalterima i putem sustava internetskog bankarstva).

Iako su pružatelji platnih usluga i ranije određenim kategorijama potrošača (npr. studentima, umirovljenicima i dr.) nudili otvaranje i korištenje računa za plaćanje po povoljnijim uvjetima, očekivalo se kako će se slijedom primjene važećeg Zakona, za korištenje osnovnog računa odlučiti veći broj potrošača, osobito potrošača koji su važećim Zakonom određeni kao osjetljiva skupina. Navedeno se ipak nije dogodilo. Naime, trenutno osnovne račune ima vrlo mali broj potrošača. Prema podacima Hrvatske narodne banke na dan 31. prosinca 2024. u Republici Hrvatskoj bilo je evidentirano svega 6.791 osnovnih računa. Kada je riječ o osjetljivim skupinama, valja napomenuti kako je u Republici Hrvatskoj krajem veljače 2025. godine bilo evidentirano 44.426 korisnika zajamčene minimalne naknade, 4.292 korisnika naknade za osobne potrebe korisnika smještaja, 79 korisnika naknada za redovito studiranje, 9.242 korisnika osobne invalidnine, 22.016 korisnika doplatka za pomoć i njegu, a 4.524 osobe su koristile naknadu do zaposlenja. Inkluzivni dodatak je u međuvremenu zamijenio i objedinio četiri vrste pomoći osobama s invaliditetom – osobnu invalidninu, doplatak za pomoć i njegu, uvećani doplatak za djecu i naknadu do zaposlenja. Istovremeno su za ove osjetljive skupine potrošača u Republici Hrvatskoj na dan 31. prosinca 2024. bila evidentirana svega 2.864 osnovna računa.

Tablica 2: Broj računa za plaćanje u Republici Hrvatskoj

Broj računa za plaćanje	31.12.2023.	31.12.2024.	Povećanje/Smanjenje
Broj osnovnih računa	4.939	6.791	1.852
Broj osnovnih računa za osjetljivu skupinu	2.282	2.864	582
Broj otvorenih tekućih računa potrošača	4.718.136	4.780.372	62.236
Broj otvorenih žiro računa potrošača	1.233.849	1.204.159	-29.690

Izvor: Hrvatska narodna banka

Prema podacima iz Tablice 2., na dan 31. prosinca 2024. bilo je otvoreno ukupno 4.780.372 tekućih računa potrošača (porast za 62.236 u odnosu na 31. prosinca 2023. kad je bilo 4.718.136 tekućih računa potrošača). Od toga su se na dan 1. srpnja 2024. na 2.649.273 računa potrošača primala redovna primanja. Kako je prikazano u Tablici 3., kod banaka je vidljiv raspon iznosa godišnje naknade za vođenje eurskog tekućeg računa koji nije sadržan u paketu u rasponu od 8,28 eura do 39,81 eura. Prosječni iznos godišnje naknade za otvaranje i vođenje tekućeg računa koji nije sadržan u paketu u Republici Hrvatskoj iznosi 22,34 eura, dok prosječan iznos te

naknade kod sedam banaka koje predstavljaju preko 95% tržišta, kada je u pitanju broj otvorenih računa za plaćanje, iznosi 24,53 eura.

Tablica 3: Iznos godišnje naknade za vođenje eurskog tekućeg računa koji nije sadržan u paketu

Banka	Vođenje računa/Opis naknade	Iznos u eurima
Addiko Bank d.d.	Vođenje tekućeg računa s prometom (uz mogućnost ugovaranja prekoračenja), ukupna godišnja naknada	39,81
Erste&Steiermärkische Bank d.d.	Ukupna godišnja naknada	24,00
Hrvatska poštanska banka d.d.	Ukupna godišnja naknada	22,68
OTP banka d.d.	Ukupna godišnja naknada	22,80
Privredna banka Zagreb d.d.	Ukupna godišnja naknada	19,32
Raiffeisenbank Austria d.d.	Ukupna godišnja naknada	24,00
Zagrebačka banka d.d.	Aktivacija i vođenje tekućeg računa u eurima - ukupna godišnja naknada	19,08
Agram banka d.d.	Ukupna godišnja naknada	20,28
Banka Kovanica d.d.	Ukupna godišnja naknada	36,00
BKS Bank AG	Ukupna godišnja naknada	19,20
Croatia banka d.d.	Vođenje tekućeg računa - ukupna godišnja naknada	19,08
Imex banka d.d.	Vođenje tekućeg računa bez prekoračenja - Ukupna godišnja naknada	20,40
Istarska kreditna banka Umag d.d.	Ukupna godišnja naknada	19,20
J&T banka d.d.	Ukupna godišnja naknada	26,64
Karlovačka banka d.d.	Ukupna godišnja naknada	24,00
KentBank d.d.	Vođenje računa [multivalutni tekući račun] bez ugovorenog dopuštenog prekoračenja - ukupna godišnja naknada	21,60
Partner banka d.d.	Ukupna godišnja naknada	8,28
Podravska banka d.d.	Vođenje multivalutnog tekućeg računa - ukupna godišnja naknada	24,00
Samoborska banka d.d.	Vođenje tekućeg računa građana - Ukupna godišnja naknada	12,74
Slatinska banka d.d.	Ukupna godišnja naknada	23,88
Prosjek		22,34
Prosjek sedam najvećih banaka		24,53

Izvor: Hrvatska narodna banka (<https://www.hnb.hr/temeljne-funkcije/platni-promet/usporedba-naknada/prikaz-2> na dan 16. travnja 2025.)

Važećim Zakonom propisano je da naknada za osnovni račun za osjetljive skupine potrošača ne smije biti viša od 0,13% prosječne mjesecne isplaćene netoplaće u Republici Hrvatskoj u skladu s priopćenjem Državnog zavoda za statistiku o prosječnim mjesecnim isplaćenim netoplaćama zaposlenih na temelju prosjeka I. – XII. mjeseca prethodne kalendarske godine. Međutim, stvarno stanje na tržištu pokazuje da banke najčešće naknadu za osnovni račun za osjetljive skupine potrošača uopće ne naplaćuju ili ju naplaćuju u iznosu najviše do 0,13 eura mjesечно. U tablici u nastavku navodi se godišnji iznos naknada za uslugu vođenja osnovnog računa, i to pojedinačno po bankama.

Tablica 4: Godišnji iznosi naknada za uslugu vođenja osnovnog računa, pojedinačno po bankama (u eurima) na 31.12.2024.

Banka	Osnovni račun, godišnje	Osnovni račun – osjetljiva skupina, godišnje
OTP banka d.d.	0,00	0,00
Privredna banka Zagreb d.d.	30,24	1,56
Erste&Steiermärkische Bank d.d.	36,00	0,00
Zagrebačka banka d.d.	0,00	0,00
Addiko Bank d.d.	35,04	1,56
Hrvatska poštanska banka d.d.	31,80	0,00
Raiffeisenbank Austria d.d.	0,00	0,00

Izvor: Hrvatska narodna banka

S obzirom na izraziti značaj pitanja povećanja naknada koje banke naplaćuju u poslovanju s potrošačima, osobito u kontekstu obveze isplate plaća i mirovina na račun kod banke te planiranih zakonodavnih aktivnosti, Ministarstvo financija je u više navrata apeliralo i na banke i na regulatora, tj. na Hrvatsku narodnu banku, da se posebna pozornost usmjeri na povećanje transparentnosti i informiranosti o proizvodima i uslugama koje banke nude svojim klijentima, a osobito potrošačima. S obzirom na potrebu dorade pojedinih odredaba i određenih promjena, odnosno okolnosti koje je potrebno adresirati u hrvatskom pravnom sustavu, pripremljen je Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (u dalnjem tekstu: Prijedlog zakona). Naime, uzimajući u obzir zakonsku obvezu isplate plaća, mirovina i drugih redovitih primanja na račun u banchi, sukladno propisima koji uređuju radne odnose, mirovinsko osiguranje i porez na dohodak, cilj je ovim Prijedlogom zakona osigurati potrošačima temeljnu razinu finansijske usluge koja će im biti dostupna bez naknade. Budući da banke imaju isključivo pravo zaprimanja redovitih novčanih primanja potrošača, čime ostvaruju povlašteni tržišni položaj u odnosu na druge finansijske subjekte, opravdano je uvesti mehanizme koji osiguravaju veću dostupnost temeljnih usluga svim potrošačima, bez dodatnog finansijskog opterećenja. Ova situacija dodatno naglašava potrebu za osiguravanjem odgovarajuće dostupnosti temeljne razine bankarskih usluga, kako bi se svim građanima omogućio jednak pristup finansijskim tokovima koji su zakonski obvezni prolaziti kroz bankovni sustav. Stoga se ovim Prijedlogom zakona potrošačima omogućuje pristup njihovim redovnim primanjima bez dodatnih troškova.

Radi ostvarivanja gore navedenog cilja, ovim Prijedlogom zakona se u važeći Zakon dodaje novo poglavlje kojim se propisuje da kreditne institucije ne smiju naplaćivati naknade za određene usluge vezane za račun za plaćanje na koji potrošač prima svoja redovna primanja, tj. plaću, mirovinu, stipendiju i druge slične vrste stalnih priljeva koji se primaju na račune za plaćanje. U odnosu na takav račun za plaćanje kreditna institucija neće smjeti naplatiti naknadu za: usluge otvaranja, vođenja i zatvaranja računa za plaćanje, usluge internetskog ili mobilnog

bankarstva prema odabiru kreditne institucije, usluge koje omogućuju polaganje gotovog novca na račun za plaćanje na šalteru ili bankomatu, izuzev obrade kovanog novca, usluge koje omogućuju podizanje gotovog novca s računa za plaćanje na šalteru ili bankomatu kreditne institucije koja vodi račun za plaćanje prema odabiru kreditne institucije, priljev nacionalnih i prekograničnih platnih transakcija u eurima, usluge redovnog izdavanja debitne kartice i njezino korištenje, ako kreditna institucija tu uslugu pruža, usluge izvršenja plaćanja debitnom karticom na fizičkim prodajnim mjestima.

Poseban naglasak stavljen je na zaštitu interesa umirovljenika i osjetljivih skupina kojima će biti omogućeno da sa naprijed opisanih računa za plaćanje podižu gotov novac bez naknade i na šalteru i na bankomatu.

Dodatno, u svrhu smanjenja troškova za potrošače, inicirat će se i uspostava nacionalne bankomatske mreže u Republici Hrvatskoj. Naime, u Prijedlogu zakona je predviđeno kako je kreditna institucija dužna potrošaču omogućiti da bez naknade dva puta u mjesecu podigne gotov novac s računa za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga na bankomatu bilo koje druge kreditne institucije u Republici Hrvatskoj koja nije kreditna institucija u kojoj potrošač ima račun za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga. Međutim, važno je istaknuti kako bi ova odredba trebala na snagu stupiti tek 1. siječnja 2027. Ova odredba povezana je s inicijativom uspostave nacionalne bankomatske mreže koja je odgovor na potrebe građana za boljom dostupnošću gotovinskih usluga, smanjenjem troškova i jačanjem finansijske uključenosti, osobito u područjima gdje je pristup bankomatima otežan. U tom smislu planirano je da Vlada Republike Hrvatske, Hrvatska narodna banka i banke koje će biti sudionice memoranduma potpišu memorandum kojim će se definirati okvir suradnje s ciljem uspostave jedinstvene, interoperabilne mreže bankomata na teritoriju cijele Republike Hrvatske koja bi trebala biti u cijelosti funkcionalna najkasnije 1. siječnja 2027., pri čemu će se smatrati da je nacionalna bankomatska mreža uspostavljena ako od 1. siječnja 2027. banke osiguraju da na bankomatima potrošač može podignuti gotov novac bez naknade. Kada nacionalna bankomatska mreža bude uspostavljena ukinut će se naplata naknada za podizanje gotovog novca s debitnih kartica na bankomatima drugih banka koju trenutno banke naplaćuju potrošačima, a bankomati nacionalne bankomatske mreže će se u smislu svih važećih propisa u Republici Hrvatskoj smatrati vlastitim bankomatima banaka. Ako se nacionalna bankomatska mreža ne uspostavi do 1. siječnja 2027. ovim je Prijedlogom zakona predviđeno da će od 1. siječnja 2027. banke morati omogućiti potrošaču da bez naknade dva puta u mjesecu podigne gotov novac s računa za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga na bankomatu bilo koje druge kreditne institucije u Republici Hrvatskoj koja nije kreditna institucija u kojoj potrošač ima račun za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga (članak 27.e koji je dodan člankom 6. ovoga Prijedloga zakona i koji bi trebao stupiti na snagu 1. siječnja 2027.). Uspostava nacionalne bankomatske mreže predstavlja mjeru koja bi doprinijela većoj dostupnosti gotovog novca, smanjenju finansijskog opterećenja potrošača te jačanju povjerenja u finansijske institucije.

Vezano za osnovni račun, ovim Prijedlogom zakona cilj je osigurati povoljnije uvjete za osjetljive skupine potrošača na način da kreditne institucije koje pružaju potrošačima uslugu osnovnog računa ne naplaćuju naknade za pružanje određenih usluga u obuhvatu osnovnog računa potrošačima koji pripadaju osjetljivoj skupini. Stoga se ovim Prijedlogom zakona utvrđuje obveza kreditne institucije koja prema revidiranim godišnjim finansijskim izvještajima za prethodnu godinu ima ukupnu imovinu veću od 1,99 milijardi eura da potrošačima koji pripadaju osjetljivoj skupini ponudi otvaranje osnovnog računa za koji kreditna institucija neće naplaćivati naknadu za određene usluge koje obuhvaća osnovni račun, i to za usluge otvaranja,

vođenja i zatvaranja osnovnog računa, usluge internetskog ili mobilnog bankarstva prema odabiru kreditne institucije, usluge koje omogućuju polaganje gotovog novca na osnovni račun na šalteru ili bankomatu, izuzev obrade kovanog novca, usluge koje omogućuju podizanje gotovog novca s osnovnog računa na šalteru i bankomatu kreditne institucije koja vodi osnovni račun, priljev nacionalnih i prekograničnih platnih transakcija u eurima, usluge redovnog izdavanja debitne kartice i njezino korištenje te usluge izvršenja plaćanja debitnom karticom na fizičkim prodajnim mjestima. Također, osigurava se da se takvim potrošačima ne naplaćuje naknada za deset nacionalnih i/ili prekograničnih platnih transakcija mjesечно u službenoj valuti Republike Hrvatske.

Tijekom javnog savjetovanja o Prijedlogu zakona istaknuto je pitanje njegove ustavnosti i usklađenosti s pravom EU-a. U tom dijelu potrebno je istaknuti kako je ograničenje temeljnih gospodarskih sloboda izuzetno dopušteno u skladu s opravdanjima propisanima u Ugovoru o funkciranju Europske unije, konkretno u članku 65. stavku 1., te zbog prevladavajućih razloga od općeg interesa definiranim u praksi Suda Europske unije (u dalnjem tekstu: Sud EU), u koje se ubraja i zaštita potrošača, uz ispunjavanje uvjeta načela proporcionalnosti. Stoga je potrebno dokazati da mjere koje se predlažu uvesti ovim Prijedlogom zakona udovoljavaju kriterijima iz testa proporcionalnosti. Test proporcionalnosti detaljno je razrađen u sudskoj praksi Suda EU-a, osobito u kontekstu zaštite potrošača. U presudi Kásler (C-26/13) Sud EU-a je istaknuo kako se ugovorna odredba koja stvara značajnu neravnotežu na štetu potrošača može smatrati nepoštenom, čak i ako nije sklopljena u lošoj vjeri. Ovaj princip dodatno opravdava donošenje ovoga Prijedloga zakona koji osigurava pravednije ugovorne odnose između banaka i potrošača.

Prethodno treba podsjetiti kako je Hrvatska narodna banka u okružnici od 26. lipnja 2024. (Ur.br: 268-091/091/24-1) koju je uputila svojim subjektima nadzora, tj. pružateljima usluga iz nadležnosti Hrvatske narodne banke, navela kako se Hrvatskoj narodnoj banci u posljednje vrijeme učestalo obraćaju klijenti finansijskih institucija i zainteresirana javnost ističući u svojim upitima naplaćivanje naknada iza kojih klijenti ne prepoznaju nikakvu aktivnost pružatelja usluge ili smatraju da je naplaćivanje naknada u iznosu nesrazmјernom obavljenim uslugama od strane pružatelja usluga koji posluju na hrvatskom tržištu. Hrvatska narodna banka je također istaknula kako su u posljednjih nekoliko godina Sud EU-a, ali i hrvatski sudovi, počeli donositi presude kojima se utvrđuje ništavost ugovornih odredbi o naknadama, i to ne samo u području poslovanja s potrošačima, već i u poslovanju s drugim segmentima klijenata. Hrvatska narodna banka je pritom navela kako je potrebno uzeti u obzir potencijalno pokretanje sve većeg broja individualnih tužbi, ali i kolektivnih tužbi, vezano za naplatu pojedinih vrsta naknada, što bi moglo značajno utjecati na poslovanje, ali i reputaciju pružatelja usluga iz nadležnosti Hrvatske narodne banke, pri čemu bi postupanja pružatelja usluga iz nadležnosti Hrvatske narodne banke izvjesno bila ocijenjena kao protivna savjesnosti i poštenju i predstavljala bi nepoštenu poslovnu praksu, što rezultira značajnom neravnotežom u pravima i obvezama stranaka na štetu potrošača.

Test proporcionalnosti zahtijeva u prvom redu da mjera ima legitiman cilj. Ovim Prijedlogom zakona država ostvaruje više međusobno usko povezanih ciljeva. Prije svega, potrebno je ponoviti kako u Republici Hrvatskoj postoji obveza isplate plaća, mirovina i drugih redovnih primanja na račun kod banke sukladno propisima kojima se uređuju radni odnosi, porez na dohodak te mirovinsko osiguranje. Obveza isplate na račun kod banke propisana je kako bi se omogućilo praćenje novčanog tijeka i kako bi se osigurao nadzor uplaćenih javnih davanja prema isplatama. Naime, isplatom na račun kod banke, nedvojbeno se može utvrditi je li redovno primanje stvarno isplaćeno te se takvom isplatom može utvrditi osnovica za

utvrđivanje javnih davanja vezanih uz takvu isplatu jer redovno primanje nije samo neto iznos za isplatu, već ga čine i sva javna davanja (doprinosi i porez na dohodak) koja su isplatitelji dužni obračunati i uplatiti te na temelju kojih primatelj ostvaruje određena prava (iz mirovinskog i zdravstvenog osiguranja), odnosno obveze poreza na dohodak, uzimajući u obzir osobna svojstva svakog pojedinog poreznog obveznika. Takvom isplatom plaće na račun kod banke štite se i prava vjerovnika u ovršnim postupcima. Usput napominje se kako je odredba o obvezi isplate plaće na račun kod banke, koja je ranije bila propisana Pravilnikom o porezu na dohodak („Narodne novine“ br. 95/05., 96/06., 68/07., 146/08., 2/09., 9/09. - ispravak, 146/09., 123/10., 137/11., 61/12., 79/13., 160/13., 157/14. i 137/15.), bila i predmet provjere od strane Ustavnog suda Republike Hrvatske, kojemu je u odnosu na navedenu obvezu isplate plaće na račun kod banke bio podnesen prijedlog za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom Republike Hrvatske i zakonom. Ustavni sud Republike Hrvatske je rješenjem broj U-II-4370/2013 od 5. srpnja 2016. utvrdio kako obveza isplate plaće na račun kod banke nije u nesuglasnosti s Ustavom Republike Hrvatske i zakonom, kao ni s odredbama konvencijskog prava, pri čemu je Ustavni sud Republike Hrvatske zauzeo stav kako naprijed navedeni razlozi javnog interesa vezano za obvezu isplate plaće i drugih primanja preko računa kod banke pretežu nad interesom pojedinca da slobodno bira hoće li plaću i druga primanja primati putem računa kod banke ili isplatom u gotovini.

Upravo slijedom toga, ovim se Prijedlogom zakona dakle predlaže da se na zahtjev potrošača omogući korištenje paketa besplatnih usluga koji je vezan za račun za plaćanje na koji potrošač prima redovna primanja, pri čemu kreditna institucija u okviru paketa besplatnih usluga neće smjeti potrošaču naplatiti naknadu za:

1. usluge otvaranja, vođenja i zatvaranja računa za plaćanje
2. usluge internetskog ili mobilnog bankarstva prema odabiru kreditne institucije
3. usluge koje omogućuju polaganje gotovog novca na račun za plaćanje na šalteru ili bankomatu, izuzev obrade kovanog novca
4. usluge koje omogućuju podizanje gotovog novca s računa za plaćanje na šalteru ili bankomatu kreditne institucije koja vodi račun za plaćanje prema odabiru kreditne institucije
5. priljev nacionalnih i prekograničnih platnih transakcija u eurima
6. usluge redovnog izdavanja debitne kartice i njezino korištenje, ako kreditna institucija tu uslugu pruža
7. usluge izvršenja plaćanja debitnom karticom na fizičkim prodajnim mjestima.

U tom smislu valja istaknuti kako je primarni cilj ove mjere zaštita potrošača i otklanjanje pravnih i ekonomskih posljedica. Uz to, cilj je osiguranje poštovanja i provođenja temeljnih načela ugovornog prava (posebno načela savjesnog i poštenog postupanja; načela jednakе vrijednosti prestacije; načela zabrane zlouporabe prava; načela dužnosti suradnje u izvršavanju obveza), kao i načela i pojedinačnih normi prava zaštite potrošača, tj. normi nacionalnog i prava EU-a zaštite potrošača koje imaju pravni značaj normi javnog poretka.

U pogledu uvjeta prikladnosti mjere, potrebno je odgovoriti na pitanje hoće li ovaj Prijedlog zakona ostvariti i u kojoj mjeri legitimne ciljeve radi kojih ga se predlaže usvojiti. U svjetlu navedenih legitimnih ciljeva treba prvenstveno naglasiti da je ova mjera ad hoc mjera, kojom zakonodavac intervenira vezano za točno strogo određenu kategoriju ugovornih odnosa, odnosno da nema nikakvog utjecaja na druge odnose, što je u potpunosti u skladu s temeljnim ciljem mjere, tj. osiguranjem određene temeljne razine financijskih usluga koje su vezane za račun za plaćanje na koji se primaju redovna primanja. Isto vrijedi i za činjenicu da je stupanje u takav pravni odnos za potrošače dobrovoljno. Budući da potrošači nemaju alternativu

korištenju računa za plaćanje na koji primaju plaće, mirovine i socijalne naknade, država ima legitimnu obvezu osigurati da temeljni paket bankarskih usluga bude dostupan i pravedan. Pritom se ističe kako ova mjera ne predstavlja opće zamrzavanje svih bankarskih naknada, već osigurava temeljnu razinu, tj. standard besplatnih usluga kako bi se spriječila financijska isključenost. U okviru testa proporcionalnosti, potrebno je odgovoriti i na pitanje nameću li predložene mjere prekomjeran teret bankama. Ako se uzme u obzir da u Republici Hrvatskoj trenutno građani imaju više od 2,6 milijuna tekućih računa na koje primaju redovna primanja te da prosječna mjesečna naknada za vođenje računa iznosi 1,81 eura, kao i da prosječna mjesečna naknada za online bankarstvo iznosi 1,25 eura, čak i da svi potrošači koriste paket besplatnih usluga ne bi bilo naplaćeno 8.106.775,38 eura mjesečno, odnosno 97.281.304,56 eura godišnje. Taj iznos predstavlja 29,3% ukupnog prihoda od provizija i naknada koji se odnosi na sektor kućanstava u 2024. godini na temelju podataka iz finansijskih izvještaja banaka. Međutim, kada se pogledaju ukupni prihodi banaka koji su na kraju 2024. godine bili na razini 4.340.282.405 eura ovaj iznos naknada koje se ne bi naplatile potrošačima predstavlja svega 1,97% ukupnih prihoda banaka. Iz navedenog jasno proizlazi, kako ekonomski teret ove mjere nikako ne može predstavljati prekomjeran teret bankama, već upravo suprotno sukladno uvjetima testa proporcionalnosti i u kontekstu relevantnih ekonomskih i pravnih okolnosti – donosi koristi koje se očituju kroz povećanje regulatorne jasnoće, predvidivosti te opće stabilnosti finansijskog sustava, a sve radi ostvarenja nadređenog razloga općeg interesa zaštite stabilnosti unutarnjeg tržišta Europske unije.

U odnosu na navode da predložene mjere nisu prikladne za ostvarenje legitimnog cilja jer su linearne, tj. obuhvaćaju sve potrošače, bez obzira na njihov socijalni status i stvarne okolnosti, potrebno je naglasiti kako bi prigovor bio osnovan jedino ako bi mjera slijedila isključivo socijalni cilj. Kako je objašnjeno, to je samo jedan od ciljeva koji je nerazdvojivo povezan s ostalim ciljevima, a intervencija stručnog nositelja izrade propisa se osim na ostvarenje načela socijalne države, prvenstveno odnosi na otklanjanje posljedica na način da se u najvećoj mjeri zaštite interesi svih sudionika u ovim odnosima pritom posebno štiteći slabiju stranu, koja slijedom također ustavno opravdane zakonodavne intervencije nema druge opcije nego primati svoja redovna primanja na račun u banci. Linearni pristup opravdan je u svojoj suštini jer svaki potrošač ima jednak potrebe za transparentnošću i zaštitom od nepoštenih praksi, a uvođenje kriterija socijalnog statusa zahtjevalo bi dodatne administrativne mehanizme, što bi umanjilo učinkovitost mjere.

U pogledu utvrđivanja uvjeta nužnosti mjere, kao i odgovora na pitanje postoje li realno dostupne blaže mjere za ostvarenje legitimnih ciljeva, potrebno je naglasiti kako je legitiman cilj ove mjere zaštita javnog poretku. Naime, kako je i navedeno u naprijed spomenutoj okružnici Hrvatske narodne banke, u izvješću Europskog nadzornog tijela za bankarstvo (EBA) iz 2022. godine, koje se bavi upravo transparentnošću i visinom naknada u poslovanju s potrošačima na razini EU-a, u jednom od zaključaka je izneseno kako su za potrošače najnepovoljnije situacije kada visina naknade raste nakon ugovaranja usluge, osobito ako se potrošač suočava sa znatnim troškovima promjene pružatelja usluga. Uz to, kao najproblematičniji proizvod za potrošače izdvaja se račun za plaćanje, zbog netransparentnosti visine naknada za kartice povezane s računima. Nadalje, zbog niske razine standardizacije i usklađenosti usluga na razini EU-a, otežana je i usporedivost naknada. I na razini EU-a, ali i drugih međunarodnih organizacija, prepoznat je problem netransparentnih naknada i kontinuirano se ističe važnost pravednih i predvidivih troškova. Ovaj Prijedlog zakona nadopunjuje ovaj okvir, osiguravajući dosljednu primjenu na nacionalnoj razini.

Hrvatska narodna banka također ističe kako je usprkos zakonodavnom okviru koji osigurava visoku razinu zaštite potrošača, iz nedavnih presuda sudova vidljivo da u poslovanju nekih pružatelja usluga ima određenih odstupanja od primjenjivih zakonskih odredbi u odnosu na određene vrste naknada. Iz obrazloženja tih presuda proizlazi, među ostalim, da su pružatelji usluga koji su tuženi u tim sudskim postupcima visinu troškova određivali jednostrano, bez pregovaranja s potrošačima i netransparentno, da naknade vezane uz konkretnе ugovore nisu odgovarale stvarnim troškovima te da su uzrokovale neravnotežu u pravima i obvezama na štetu klijenata. Dodatno je Hrvatska narodna banka skrenula pozornost na činjenicu da iako se na naknade u poslovanju s klijentima koji nisu potrošači ne primjenjuju ograničenja propisana zakonima kojima se regulira potrošačko kreditiranje ili područje zaštite potrošača, u jednoj od recentnih odluka Vrhovni sud Republike Hrvatske (u dalnjem tekstu: Sud) je u revizijskom postupku pokrenutom od strane tužitelja - pravnih osoba, vezano uz naknadu za prijevremenu otplatu kredita, donio rješenje u korist tužitelja obrazlažući, među ostalim, da je ugovornom odredbom kojom se korisnika kredita obvezuje na izvršenje uplate naknade na preostali iznos kredita u visini 3%, sukladno poslovnoj politici banke, povrijeđen ne samo interes ugovorne strane – tužitelja, već i javni interes. Sud je također obrazložio da tuženik tijekom postupka nije dokazao koje je pravedne i objektivno nastale troškove izravno pretrpio prijevremenom otplatom kredita, niti je dokazao na što se točno odnosi visina troškova prijevremene otplate kredita. Slijedom toga, Sud je zaključio da pravila tuženika o naplaćivanju naknade za prijevremenu otplatu kredita predstavljaju nadoknađivanje dijela iznosa kamata koje je prema ugovoru tuženik trebao dobiti do kraja trajanja tog ugovora, tj. izmaklu dobit. Takva ugovorna odredba se, prema stavu Suda, smatra nepoštenom te posljedično i ništavom. Iako su sudovi donijeli niz presuda protiv nepoštenih naknada, individualni sporovi nisu bili dovoljni za postizanje sustavne zaštite potrošača. Stoga je zakonodavna intervencija nužna kako bi se spriječilo daljnje zlouporabe i omogućila dosljedna primjena prava.

Kada je riječ o nužnosti i prikladnosti ove mjere, treba spomenuti kako od 2022. godine banke u EU-u bilježe značajan porast dobiti jer su se gospodarstva država članica oporavila od posljedica pandemiske krize, dok uslijed rasta inflacije nakon ruske agresije na Ukrajinu dolazi do pooštravanja monetarne politike. Iste su okolnosti i u Republici Hrvatskoj, pri čemu je zadržana visoka kapitaliziranost i likvidnost, koje ojačavaju otpornost bankarskog sektora.

Također je važno istaknuti i da se prihodi od naknada i provizija kontinuirano povećavaju. Prema javno dostupnim podacima:

- u 2023. godini prihod od naknada bio je 805,6 milijuna eura, a gotovo 40% tog iznosa odnosio se na sektor kućanstava
- u 2024. godini prihod od naknada iznosio je 876,2 milijuna eura, od čega se 331,1 milijun eura odnosio na sektor kućanstava, što je gotovo 38% (37,8%).

Kako je prikazano u Tablici 5. niže, naknade za vođenje računa su u razdoblju od 2016. do 2023. porasle za 97%, i to bez proporcionalnog povećanja troškova banaka, što ukazuje na neopravdano opterećenje potrošača.

Tablica 5: Usporedba prihoda od naknada i provizija

Prihodi od provizija i naknada	2016.	2023.	Stopa promjene
od toga: platni promet	228.065	267.044	17,1
od toga: kreditne kartice	125.583	213.159	69,7
od toga: vođenje tekućeg računa	46.247	91.031	96,8
od toga: akreditivi i garancije	33.543	38.142	13,7
od toga: ugovori za društva za osiguranje	19.215	21.798	13,4

od toga: Internet bankarstvo	16.791	21.638	28,9
od toga: ugovori za društva za upravljanje IF	10.467	15.445	47,6
od toga: ostalo	120.709	137.337	13,8
UKUPNO	600.620	805.594	34,1
Rashodi od provizija i naknada	161.976	249.075	53,8

Izvor: Hrvatska narodna banka

Ostale moguće mjere, kao što su primjerice diferencijacija temeljena na profilu korisnika tj. potrošača, ne bi dovele do ostvarenja legitimnog cilja otklanjanja povreda pravila javnog poretku i ostvarenja pravne sigurnosti u ugovornim odnosima.

Na kraju valja još jednom istaknuti kako je predložena zakonodavna inicijativa usmjerena kako na zaštitu potrošača, tako i na očuvanje finansijskog sektora od težih ekonomskih poremećaja. Ovaj Prijedlog zakona dakle ispunjava uvjete testa proporcionalnosti jer:

1. služi legitimnim ciljevima zaštite potrošača i javnog poretku
2. nema realno dostupnih blažih mjera
3. finansijski teret za banke je minimalan u odnosu na njihove ukupne prihode, te
4. u potpunosti je usklađen s pravnom stečevinom EU-a.

Ovaj Prijedlog zakona u tom smislu predstavlja uravnotežen regulatorni pristup koji štiti potrošače, ali ne ugrožava stabilnost bankarskog sektora. Osiguravanjem paketa temeljnih besplatnih bankarskih usluga jača se povjerenje građana u finansijski sustav, a povedeni test proporcionalnosti potvrđuje da su mjere opravdane, nužne i prikladne te da se njima postiže javni interes uz minimalan utjecaj na bankarski sektor.

Slijedom svega navedenog, ovim Prijedlogom zakona žele se osigurati prepostavke kako bi sve kreditne institucije koje u svojoj ponudi nude potrošačima uslugu računa za plaćanje potrošaču na njegov zahtjev omogućile korištenje paketa besplatnih usluga koji je vezan za račun za plaćanje na koji potrošač prima redovna primanja. Također, vezano za osnovi račun, ovim Prijedlogom zakona cilj je osigurati povoljnije uvjete za osjetljive skupine potrošača na način da kreditne institucije koje pružaju potrošačima uslugu osnovnog računa ne naplaćuju naknade za pružanje određenih usluga u okviru osnovnog računa potrošačima koji pripadaju osjetljivoj skupini.

Naposljeku, ovim Prijedlogom zakona propisuju se prekršajne odredbe za kršenje odgovarajućih materijalnih odredbi ovoga Prijedloga zakona te se u svrhu usklađivanja s uvođenjem eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj, prekršajne odredbe ovoga Prijedloga zakona, u odnosu na odgovarajuće odredbe važećeg Zakona koje sadrže pozivanja na hrvatsku kunu, sada uređuju na način da se iznosi novčanih kazni propisuju u odgovarajućim iznosima u eurima, sukladno Zakonu o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, br. 57/22. i 88/22. - ispravak).

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
USPOREDIVOSTI NAKNADA, PREBACIVANJU RAČUNA ZA PLAĆANJE I
PRISTUPU OSNOVNOM RAČUNU**

Članak 1.

U Zakonu o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu („Narodne novine“, broj 70/17.), članak 1. mijenja se i glasi:

„Ovim se Zakonom uređuje:

1. transparentnost i usporedivost naknada povezanih s računom za plaćanje
2. prebacivanje računa za plaćanje unutar Republike Hrvatske
3. olakšavanje prekograničnog otvaranja računa za plaćanje
4. otvaranje i korištenje osnovnog računa i
5. paket besplatnih usluga koji je vezan za račun za plaćanje na koji potrošač prima redovna primanja.“.

Članak 2.

U članku 3. stavku 1. iza točke 32. briše se točka i dodaju se točke 33. i 34. koje glase:

„33. »*paket besplatnih usluga*« je paket usluga koji je vezan za račun za plaćanje na koji potrošač prima redovna primanja i koji ima obilježja iz poglavљa IV.a ovoga Zakona

34. »*redovna primanja*« su plaća, mirovina, stipendija, naknada plaće za vrijeme privremene nesposobnosti za rad, novčana naknada za vrijeme nezaposlenosti te naknade iz članka 24. stavka 9. ovoga Zakona, kao i sva druga redovna primanja potrošača koja se isplaćuju na račun za plaćanje kod banke sukladno propisima kojima se uređuju radni odnosi, mirovinsko osiguranje i porez na dohodak te sukladno drugim važećim propisima u Republici Hrvatskoj ili koja su kao takva određena internim pravilima kreditne institucije.“.

Članak 3.

U članku 22. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Kreditna institucija koja prema revidiranim godišnjim finansijskim izvještajima za prethodnu godinu ima ukupnu imovinu veću od 1,99 milijardi eura dužna je potrošačima nuditi osnovni račun, dok ga ostale kreditne institucije mogu nuditi prema vlastitom izboru.“.

U stavku 11. iza riječi: „usluga“ dodaju se riječi: „ili kupovinom udjela u kreditnoj instituciji, osim ako potonje predstavlja uvjet za sve potrošače kreditne institucije“.

Iza stavka 12. dodaje se stavak 13. koji glasi:

„(13) Financijska agencija ovlaštena je, na zahtjev kreditne institucije, dostaviti kreditnoj instituciji podatak ima li potrošač već otvoren osnovni račun, prema podacima iz Jedinstvenog registra računa.“.

Članak 4.

U članku 23. stavku 1. točki 4. podtočki c) iza riječi: „internetskog“ dodaju se riječi: „i mobilnog“.

Članak 5.

Članak 24. mijenja se i glasi:

„(1) Za usluge iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona kreditna institucija smije potrošaču naplatiti naknade samo ako mu ih i inače naplaćuje prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena.

(2) Ako kreditna institucija i inače prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena naplaćuje potrošaču naknade za pojedine usluge iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona, takve naknade moraju biti razumne, osim naknada za platne transakcije putem kreditnih kartica za koje kreditna institucija naplaćuje naknade prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena.

(3) Razumnu naknadu za pojedinu uslugu iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona određuje kreditna institucija uzimajući u obzir:

1. prosječnu mjesecnu isplaćenu netoplaću u Republici Hrvatskoj u skladu s priopćenjem Državnog zavoda za statistiku o prosječnim mjesecnim isplaćenim netoplaćama zaposlenih na temelju prosjeka I. - XII. mjeseca prethodne kalendarske godine (godišnji pokazatelj) i
2. prosječnu naknadu koju kreditna institucija naplaćuje potrošačima za tu uslugu u vezi s računom za plaćanje.

(4) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, kreditna institucija ne smije potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini iz stavka 9. ovoga članka, a kojem vodi osnovni račun, naplatiti naknadu za:

1. usluge otvaranja, vođenja i zatvaranja osnovnog računa
2. usluge internetskog ili mobilnog bankarstva prema odabiru kreditne institucije
3. usluge koje omogućuju polaganje gotovog novca na osnovni račun na šalteru ili bankomatu, izuzev obrade kovanog novca
4. usluge koje omogućuju podizanje gotovog novca s osnovnog računa na šalteru i bankomatu kreditne institucije koja vodi osnovni račun
5. priljev nacionalnih i prekograničnih platnih transakcija u eurima
6. usluge redovnog izdavanja debitne kartice i njezino korištenje
7. usluge izvršenja plaćanja debitnom karticom na fizičkim prodajnim mjestima.

(5) Kreditna institucija dužna je omogućiti potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini iz stavka 9. ovoga članka, mjesечно i bez naknade, izvršenje deset nacionalnih i/ili prekograničnih kreditnih transfera (što uključuje instant kreditne transfere i trajne naloge) i/ili izravnih terećenja u službenoj valuti Republike Hrvatske s osnovnog računa za koje kreditna institucija i inače naplaćuje potrošaču naknadu prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena.

(6) Broj besplatnih platnih transakcija iz stavka 5. ovoga članka isključuje kreditne transfere koji nisu zadani u poslovnicama kreditne institucije ili putem internetskog ili mobilnog bankarstva.

(7) Naknade koje kreditna institucija naplaćuje potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini iz stavka 9. ovoga članka za izvršenje platnih transakcija koje prelaze broj određen u skladu sa stavkom 5. ovoga članka moraju biti razumne.

(8) Za usluge koje kreditna institucija pruža potrošaču dodatno uz osnovni račun, a nisu navedene u članku 23. stavku 1. ovoga Zakona, kreditna institucija smije potrošaču naplatiti naknadu ako ju i inače naplaćuje prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena za račun za plaćanje koji nije osnovni račun, u iznosu koji za pojedinu uslugu ne može biti viši od naknade koju uobičajeno naplaćuje za svaku tu pojedinu uslugu.

(9) Potrošači koji pripadaju osjetljivoj skupini korisnici su sljedećih prava prema zakonima kojima je uređena socijalna skrb i inkluzivni dodatak:

1. zajamčene minimalne naknade
2. naknade za osobne potrebe
3. naknade za redovito studiranje
4. osobne invalidnine
5. doplatka za pomoć i njegu
6. inkluzivnog dodatka
7. koji imaju status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja.

(10) Ako kreditna institucija odbije izvršiti autoriziranu platnu transakciju zbog toga što na osnovnom računu potrošača nema dovoljno sredstava, kreditna institucija ne smije potrošaču za tu transakciju ili odbijanje izvršenja transakcije naplatiti naknadu.

(11) Ako osnovni račun potrošača zbog bilo kojeg razloga bude doveden u negativno stanje, kreditna institucija ne smije potrošaču naplatiti kamatu na negativno stanje.“.

Članak 6.

Iza članka 27. dodaju se naziv poglavlja IV.a i poglavlje IV.a, naslovi iznad članaka i članci 27.a, 27.b, 27.c, 27.d i 27.e koji glase:

„POGLAVLJE IV.a PAKET BESPLATNIH USLUGA

*Primjena odredbi ovoga poglavlja
Članak 27.a*

(1) Odredbe ovoga poglavlja primjenjuju se na kreditne institucije osnovane u Republici Hrvatskoj, podružnice kreditnih institucija osnovanih u drugim državama članicama sa sjedištem u Republici Hrvatskoj i podružnice kreditnih institucija iz trećih država sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koje u svojoj ponudi nude potrošačima uslugu računa za plaćanje.

(2) Kreditna institucija nudi potrošaču koji ima račun za plaćanje usluge iz ovoga poglavlja u mjeri u kojoj mu ih i inače nudi u okviru računa za plaćanje.

(3) Odredbe ovoga poglavlja primjenjuju se na potrošača koji svoja redovna primanja prima na račun za plaćanje u Republici Hrvatskoj.

(4) Odredbe ovoga poglavlja ne dovode u pitanje primjenu zakona kojim je uređen platni promet, osim ako ovim Zakonom nije drugačije uređeno.

Obilježja paketa besplatnih usluga
Članak 27.b

(1) Kreditna institucija će na zahtjev potrošača i nakon što potrošač, ako je to potrebno, dostavi odgovarajuću dokumentaciju o redovnim primanjima, omogućiti potrošaču korištenje paketa besplatnih usluga koji je vezan za račun za plaćanje na koji potrošač prima redovna primanja.

(2) Paket besplatnih usluga iz stavka 1. ovoga članka obuhvaća sljedeće usluge za koje kreditna institucija potrošaču ne smije naplatiti naknadu:

1. usluge otvaranja, vođenja i zatvaranja računa za plaćanje
2. usluge internetskog ili mobilnog bankarstva prema odabiru kreditne institucije
3. usluge koje omogućuju polaganje gotovog novca na račun za plaćanje na šalteru ili bankomatu, izuzev obrade kovanog novca
4. usluge koje omogućuju podizanje gotovog novca s računa za plaćanje na šalteru ili bankomatu kreditne institucije koja vodi račun za plaćanje prema odabiru kreditne institucije
5. priljev nacionalnih i prekograničnih platnih transakcija u eurima
6. usluge redovnog izdavanja debitne kartice i njezino korištenje, ako kreditna institucija tu uslugu pruža
7. usluge izvršenja plaćanja debitnom karticom na fizičkim prodajnim mjestima.

(3) Iznimno od stavka 2. točke 4. ovoga članka, kreditna institucija u okviru paketa besplatnih usluga, umirovljeniku i potrošaču koji pripadaju osjetljivoj skupini iz članka 24. stavka 9. ovoga Zakona, ne smije naplatiti naknadu za usluge koje omogućuju podizanje gotovog novca s računa za plaćanje na šalteru i na bankomatu kreditne institucije koja vodi račun za plaćanje iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Uz usluge iz stavka 2. ovoga članka kreditna institucija potrošaču nudi i usluge izvršenja sljedećih platnih transakcija za koje može potrošaču naplatiti naknadu samo ako mu ih i inače naplaćuje prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena:

1. izravnih terećenja
2. izvršenja plaćanja debitnom karticom na internetskim prodajnim mjestima
3. kreditnih transfera, uključujući trajne naloge, na terminalima, šalterima i putem sustava internetskog i mobilnog bankarstva.

(5) Kreditna institucija ne smije potrošaču u okviru paketa besplatnih usluga nuditi usluge iz stavaka 2. do 4. ovoga članka u opsegu koji je manji od onoga u kojem ih i inače nudi u okviru računa za plaćanje.

(6) Iznimno od stavka 5. ovoga članka, kreditna institucija može potrošaču u okviru paketa besplatnih usluga nuditi usluge iz stavka 2. točke 2. ovoga članka u opsegu koji je manji od onoga u kojem ih i inače nudi u okviru računa za plaćanje.

(7) Kreditna institucija može potrošaču, uz paket besplatnih usluga, nuditi i druge usluge za koje može potrošaču naplatiti naknade samo ako mu ih i inače naplaćuje prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena.

(8) Račun za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga mora biti u službenoj valuti Republike Hrvatske.

(9) Kreditna institucija mora omogućiti potrošaču koji ima račun za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga izvršavanje neograničenog broja platnih transakcija i drugih radnji u vezi s uslugama iz stavaka 2. do 4. ovoga članka.

(10) Kreditna institucija mora omogućiti potrošaču koji ima račun za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga iniciranje i upravljanje platnim transakcijama u prostorijama kreditne institucije i putem internetskog i mobilnog bankarstva ako ga kreditna institucija i inače nudi.

(11) Ako potrošač ispunjava uvjete u skladu sa zakonom kojim je uređeno potrošačko kreditiranje kreditna institucija će na zahtjev potrošača ugovoriti prekoračenje po računu za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga, pri čemu efektivna kamatna stopa na prekoračenje ne smije biti veća od efektivne kamatne stope koja se plaća prilikom korištenja prekoračenja po ostalim računima za plaćanje.

(12) U slučaju odobrenja prekoračenja po računu za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga, na odgovarajući se način primjenjuju odredbe zakona kojim je uređeno potrošačko kreditiranje.

(13) Financijska agencija ovlaštena je, na zahtjev kreditne institucije, dostaviti kreditnoj instituciji podatak ima li potrošač već otvoren račun za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga, prema podacima iz Jedinstvenog registra računa.

Otvaranje računa za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga
Članak 27.c

(1) Kreditna institucija dužna je omogućiti potrošaču korištenje paketa besplatnih usluga koji je vezan za račun za plaćanje na koji potrošač prima redovna primanja u roku od deset radnih dana od primitka zahtjeva ili u istom roku odbiti zahtjev.

(2) Ako potrošač kod kreditne institucije već ima otvoren račun za plaćanje na koji prima redovna primanja i podnese zahtjev za korištenje paketa besplatnih usluga vezanog uz taj račun za plaćanje, kreditna institucija dužna mu je omogućiti nastavak korištenja istog broja računa za plaćanje (IBAN).

(3) Kreditna institucija može odbiti zahtjev potrošača za otvaranje računa za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga ako potrošač na području Republike Hrvatske već ima otvoren takav račun za plaćanje, neovisno o tome što može imati više računa za plaćanje na koje prima redovna primanja.

(4) Kreditna institucija dužna je odbiti zahtjev potrošača za otvaranje računa za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga ako bi otvaranje tog računa za plaćanje dovelo do povrede propisa kojima se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma.

(5) U slučaju odbijanja iz stavka 4. ovoga članka kreditna institucija dužna je obavijestiti nadležno tijelo i provesti druge postupke u skladu s propisima kojima je uređeno sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma.

(6) Ako kreditna institucija odbije zahtjev potrošača za otvaranje računa za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga zbog razloga navedenih u stavcima 3. i 4. ovoga članka, dužna je bez odgađanja, pisanim putem, obavijestiti potrošača o toj odluci i razlogu odbijanja, osim ako bi otkrivanje razloga bilo protivno ciljevima nacionalne sigurnosti, javnom interesu ili propisima kojima je uređeno sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma.

(7) Za obavijest iz stavka 6. ovoga članka kreditna institucija ne smije potrošaču naplatiti naknadu.

(8) Obavijest iz stavka 6. ovoga članka mora sadržavati uputu o pravu na prigovor kreditnoj instituciji, na pritužbu Hrvatskoj narodnoj banci i na pokretanje postupka mirenja odnosno alternativnog rješavanja potrošačkog spora u skladu s člankom 30. ovoga Zakona.

(9) Kreditna institucija ne smije otvaranje računa za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga te korištenje prekoračenja u skladu sa člankom 27.b stavkom 11. ovoga Zakona uvjetovati ugovaranjem dodatnih usluga.

Prestanak okolnosti vezanih uz račun za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga
Članak 27.d

(1) Ako potrošač prestane primati redovna primanja na račun za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga u razdoblju od tri uzastopna mjeseca i kreditna institucija namjerava potrošaču početi naplaćivati naknade za usluge za koje u okviru paketa besplatnih usluga potrošač nije plaćao naknadu, kreditna institucija dužna je o tome obavijestiti potrošača u roku od 15 dana od isteka tog razdoblja.

(2) U obavijesti iz stavka 1. ovoga članka moraju na jasan i transparentan način biti navedeni iznosi naknada koje će se potrošaču početi naplaćivati za usluge za koje u okviru paketa besplatnih usluga potrošač nije plaćao naknadu.

Zabrana naplate naknade za uslugu podizanja gotovog novca s bankomata druge kreditne institucije tijekom jednog mjeseca
Članak 27.e

Kreditna institucija dužna je potrošaču omogućiti da bez naknade dva puta u mjesecu podigne gotov novac s računa za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga na bankomatu bilo koje druge kreditne institucije u Republici Hrvatskoj koja nije kreditna institucija u kojoj potrošač ima račun za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga.“.

Članak 7.

U članku 31. stavku 1. u uvodnoj rečenici riječi: „50.000,00 do 500.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „6.630,00 do 66.360,00 eura“.

Točka 28. mijenja se i glasi:

„28. kao kreditna institucija koja prema revidiranim godišnjim financijskim izvještajima za prethodnu godinu ima ukupnu imovinu veću od 1,99 milijardi eura ne nudi potrošačima osnovni račun u skladu s člankom 22. stavkom 3. ovoga Zakona“.

Točka 33. mijenja se i glasi:

„33. kao kreditna institucija uvjetuje otvaranje osnovnog računa ugovaranjem dodatnih usluga ili kupovinom udjela u kreditnoj instituciji protivno članku 22. stavku 11. ovoga Zakona“.

Točke 41. do 43. mijenjaju se i glase:

„41. kao kreditna institucija naplati potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini, a kojem vodi osnovni račun, naknadu protivno članku 24. stavku 4. ovoga Zakona

42. kao kreditna institucija ne omogući potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini, mjesечно i bez naknade, izvršenje deset nacionalnih i/ili prekograničnih platnih transakcija kreditnih transfera (uključivo instant kreditnih transfera i trajnih naloga) i/ili izravnih terećenja u službenoj valuti Republike Hrvatske s osnovnog računa za koje kreditna institucija i inače naplaćuje potrošaču naknadu prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena, protivno članku 24. stavku 5. ovoga Zakona

43. kao kreditna institucija naplati potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini naknadu za izvršenje platnih transakcija u višem iznosu od onoga utvrđenog u skladu s člankom 24. stavkom 7. ovoga Zakona“.

Iza točke 43. dodaje se točka 43.a koja glasi:

„43.a kao kreditna institucija potrošaču naplati naknadu za usluge koje mu pruža dodatno uz osnovni račun protivno članku 24. stavku 8. ovoga Zakona“.

Točke 44. i 45. mijenjaju se i glase:

„44. kao kreditna institucija naplati potrošaču naknadu protivno članku 24. stavku 10. ovoga Zakona

45. kao kreditna institucija naplati potrošaču kamatu protivno članku 24. stavku 11. ovoga Zakona“.

Iza točke 49. dodaju se točke 50. do 66. koje glase:

„50. kao kreditna institucija na zahtjev potrošača i nakon što potrošač, ako je to potrebno, dostavi odgovarajuću dokumentaciju o redovnim primanjima, ne omogući potrošaču korištenje paketa besplatnih usluga koji je vezan za račun za plaćanje na koji potrošač prima redovna primanja u skladu s člankom 27.b stavkom 1. ovoga Zakona

51. kao kreditna institucija potrošaču naplati naknadu protivno članku 27.b stavku 2. ovoga Zakona

52. kao kreditna institucija nudi potrošaču paket besplatnih usluga koji ne obuhvaća usluge iz članka 27.b stavka 2. ovoga Zakona

53. kao kreditna institucija umirovljeniku i potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini u okviru paketa besplatnih usluga naplati naknadu za usluge koje omogućuju podizanje gotovog novca s računa za plaćanje na šalteru i na bankomatu kreditne institucije koja vodi račun za plaćanje iz članka 27.b stavka 1. ovoga Zakona, protivno članku 27.b stavku 3. ovoga Zakona

54. kao kreditna institucija nudi potrošaču u okviru paketa besplatnih usluga usluge iz članka 27.b stavaka 2. do 4. ovoga Zakona u opsegu koji je manji od onoga u kojem ih i inače nudi u okviru računa za plaćanje protivno članku 27.b stavku 5. ovoga Zakona

55. kao kreditna institucija potrošaču koji ima račun za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga ne omogući izvršavanje neograničenog broja platnih transakcija i drugih radnji u vezi s

uslugama iz članka 27.b stavaka 2. do 4. ovoga Zakona protivno članku 27.b stavku 9. ovoga Zakona

56. kao kreditna institucija potrošaču ne omogući iniciranje i upravljanje platnim transakcijama u prostorijama kreditne institucije i putem internetskog i mobilnog bankarstva protivno članku 27.b stavku 10. ovoga Zakona

57. kao kreditna institucija na zahtjev potrošača koji ispunjava uvjete u skladu sa zakonom kojim je uređeno potrošačko kreditiranje, ne ugovori prekoračenje po računu za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga protivno članku 27.b stavku 11. ovoga Zakona

58. kao kreditna institucija u odnosu na zahtjev potrošača za korištenje paketa besplatnih usluga koji je vezan za račun za plaćanje na koji potrošač prima redovna primanja ne postupi na način i u roku iz članka 27.c stavka 1. ovoga Zakona

59. kao kreditna institucija ne omogući potrošaču nastavak korištenja istog broja računa za plaćanje (IBAN) protivno članku 27.c stavku 2. ovoga Zakona

60. kao kreditna institucija ne odbije zahtjev potrošača za otvaranje računa za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga u skladu s člankom 27.c stavkom 4. ovoga Zakona

61. kao kreditna institucija ne obavijesti nadležno tijelo u skladu s člankom 27.c stavkom 5. ovoga Zakona

62. kao kreditna institucija u odnosu na obavijest potrošaču o odbijanju zahtjeva za otvaranje računa za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga postupi protivno članku 27.c stavku 6. ovoga Zakona

63. kao kreditna institucija potrošaču naplati naknadu za obavijest iz članka 27.c stavka 6. ovoga Zakona protivno članku 27.c stavku 7. ovoga Zakona

64. kao kreditna institucija uvjetuje otvaranje računa za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga te korištenje prekoračenja u skladu sa člankom 27.b stavkom 11. ovoga Zakona ugovaranjem dodatnih usluga, protivno članku 27.c stavku 9. ovoga Zakona

65. kao kreditna institucija ne obavijesti potrošača u skladu s člankom 27.d stavkom 1. ovoga Zakona

66. kao kreditna institucija ne omogući potrošaču da bez naknade dva puta u mjesecu podigne gotov novac s računa za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga na bankomatu bilo koje druge kreditne institucije u Republici Hrvatskoj koja nije kreditna institucija u kojoj potrošač ima račun za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga, protivno članku 27.e ovoga Zakona.“.

U stavku 2. riječi: „10.000,00 do 50.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „1.320,00 do 6.630,00 eura“.

Članak 8.

U članku 32. stavku 1. u uvodnoj rečenici riječi: „20.000,00 do 200.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „2.650,00 do 26.540,00 eura“.

U stavku 2. riječi: „7000,00 do 20.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „920,00 do 2.650,00 eura“.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Korištenje osnovnog računa za osjetljive skupine potrošača i paketa besplatnih usluga
Članak 9.

(1) U slučaju postojećih osnovnih računa, izmjene okvirnog ugovora o korištenju osnovnog računa za potrošača koji pripada osjetljivoj skupini koje će kreditna institucija izvršiti na

temelju ovoga Zakona i koje će biti povoljnije za potrošača provedet će se bez slanja prijedloga izmjene okvirnog ugovora potrošaču u skladu s odredbom zakona kojim se uređuje platni promet.

(2) Izmjene okvirnog ugovora iz stavka 1. ovoga članka primjenjuju se prvi sljedeći mjesec nakon isteka roka od 30 dana od stupanja na snagu članka 5. ovoga Zakona.

(3) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, kreditna institucija dužna je omogućiti potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini nastavak korištenja istog broja osnovnog računa (IBAN).

(4) Kreditna institucija koja u svojoj ponudi ima račune za plaćanje namijenjene potrošačima dužna je najkasnije 90 dana od dana stupanja na snagu članka 6. ovoga Zakona početi zaprimati zahtjeve za otvaranje računa za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(5) Iznimno od članka 27.c stavka 1. koji je dodan člankom 6. ovoga Zakona, kreditna institucija je po zahtjevu potrošača za otvaranje računa za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga, a koji je podnesen u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu članka 6. ovoga Zakona, obvezna postupiti u roku od 30 dana.

Stupanje na snagu
Članak 10.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“, osim članaka 27.a do 27.d koji su dodani člankom 6. ovoga Zakona, koji stupaju na snagu 30 dana od dana objave u „Narodnim novinama“, članka 31. stavka 1. točaka 50. do 65. koje su dodane člankom 7. ovoga Zakona, koje stupaju na snagu 60 dana od dana stupanja na snagu članka 6. ovoga Zakona te članka 27.e koji je dodan člankom 6. ovoga Zakona i članka 31. stavka 1. točke 66. koja je dodana člankom 7. ovoga Zakona, koji stupaju na snagu 1. siječnja 2027.

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članak 1.

Ovim člankom mijenja se članak 1. važećeg Zakona te se propisuje da se ovim Zakonom sada uređuje i paket besplatnih usluga koji je vezan za račun za plaćanje na koji potrošač prima redovna primanja.

Uz članak 2.

Ovim člankom dopunjuje se članak 3. važećeg Zakona određivanjem pojma paketa besplatnih usluga i pojma redovnih primanja.

Uz članak 3.

Ovim člankom mijenja se članak 22. stavak 3. važećeg Zakona na način da se propisuje da je kreditna institucija koja prema revidiranim godišnjim finansijskim izvještajima za prethodnu godinu ima ukupnu imovinu veću od 1,99 milijardi eura dužna potrošačima nuditi osnovni račun, dok ga ostale kreditne institucije mogu nuditi prema vlastitom izboru. Radi osiguravanja pune usklađenosti s člankom 16. stavkom 9. Direktive 2014/92/EU ovim člankom propisuje se da osim što kreditna institucija ne smije otvaranje osnovnog računa uvjetovati ugovaranjem dodatnih usluga, ne smije otvaranje osnovnog računa uvjetovati niti kupovinom udjela u kreditnoj instituciji, osim ako potonje predstavlja uvjet za sve potrošače kreditne institucije. Ovim člankom dodaje se i odredba prema kojoj je Financijska agencija ovlaštena, na zahtjev kreditne institucije, dostaviti kreditnoj instituciji podatak ima li potrošač već otvoren osnovni račun, prema podacima iz Jedinstvenog registra računa.

Uz članak 4.

Ovim člankom dopunjuje se članak 23. važećeg Zakona na način da se preciznije propisuje koje usluge kreditnih transfera obuhvaća osnovni račun. Dopunom se izričito navodi da osnovni račun uključuje usluge kreditnih transfera, uključujući trajne naloge, koje se izvršavaju putem terminala, na šalterima, kao i putem sustava internetskog i mobilnog bankarstva. Cilj ove dopune je osigurati pravnu jasnoću te ista odražava praksu suvremenog bankarstva, u kojoj mobilno bankarstvo zauzima sve značajnije mjesto u obavljanju svakodnevnih platnih transakcija. Ujedno se osigurava da potrošači koji koriste osnovni račun imaju pristup ključnim kanalima za izvršavanje kreditnih transfera, neovisno o korištenom uređaju ili lokaciji, čime se dodatno pridonosi financijskoj uključenosti.

Uz članak 5.

Ovim člankom mijenja se članak 24. važećeg Zakona i propisuje kako za usluge koje obuhvaća osnovni račun kreditna institucija smije potrošaču naplatiti naknade samo ako mu ih i inače naplaćuje prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena, pri čemu takve naknade moraju biti razumne, osim naknada za platne transakcije putem kreditnih kartica za koje kreditna institucija naplaćuje naknade prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena, uz propisivanje ovim člankom kriterija za određivanje razumne naknade.

Također, ovim člankom propisuje se da kreditna institucija ne smije potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini, a kojem vodi osnovni račun, naplatiti naknadu za:

1. usluge otvaranja, vođenja i zatvaranja osnovnog računa
2. usluge internetskog ili mobilnog bankarstva prema odabiru kreditne institucije
3. usluge koje omogućuju polaganje gotovog novca na osnovni račun na šalteru ili bankomatu, izuzev obrade kovanog novca
4. usluge koje omogućuju podizanje gotovog novca s osnovnog računa na šalteru i bankomatu kreditne institucije koja vodi osnovni račun

5. priljev nacionalnih i prekograničnih platnih transakcija u eurima
6. usluge redovnog izdavanja debitne kartice i njezino korištenje
7. usluge izvršenja plaćanja debitnom karticom na fizičkim prodajnim mjestima.

Također, osigurava se da se potrošačima koji pripadaju osjetljivoj skupini ne naplaćuje naknada za deset nacionalnih i/ili prekograničnih platnih transakcija mjesечно u službenoj valuti Republike Hrvatske. Ovim člankom propisuje se i da naknade koje kreditna institucija naplaćuje potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini za izvršenje platnih transakcija koje prelaze broj besplatnih transakcija moraju biti razumne.

Ovim člankom su kao potrošači koji pripadaju osjetljivoj skupini određeni korisnici sljedećih prava prema zakonima kojima je uređena socijalna skrb i inkluzivni dodatak:

1. zajamčene minimalne naknade
2. naknade za osobne potrebe
3. naknade za redovito studiranje
4. osobne invalidnine
5. doplatka za pomoć i njegu
6. inkluzivnog dodatka i
7. koji imaju status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja.

Uz članak 6.

Ovim se člankom iza članka 27. važećeg Zakona dodaje novo poglavlje i članci kojima se uređuje paket besplatnih usluga koji je vezan za račun za plaćanje na koji potrošač prima redovna primanja.

Ovim člankom, u dijelu kojim se istim dodaje članak 27.a, propisuje se da se odredbe novoga poglavlja primjenjuju na kreditne institucije osnovane u Republici Hrvatskoj, podružnice kreditnih institucija osnovanih u drugim državama članicama sa sjedištem u Republici Hrvatskoj i podružnice kreditnih institucija iz trećih država sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koje u svojoj ponudi nude potrošačima uslugu računa za plaćanje te na potrošača koji svoja redovna primanja prima na račun za plaćanje u Republici Hrvatskoj. Propisuje se i da odredbe novoga poglavlja ne dovode u pitanje primjenu zakona kojim je uređen platni promet, osim ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

Ovim člankom, u dijelu kojim se istim dodaje članak 27.b, uređuju se obilježja paketa besplatnih usluga te se propisuje da će kreditna institucija na zahtjev potrošača i nakon što potrošač, ako je to potrebno, dostavi odgovarajuću dokumentaciju o redovnim primanjima, omogućiti potrošaču korištenje paketa besplatnih usluga koji je vezan za račun za plaćanje na koji potrošač prima redovna primanja.

Propisuje se da će paket besplatnih usluga obuhvaćati sljedeće usluge za koje kreditna institucija potrošaču ne smije naplatiti naknadu:

1. usluge otvaranja, vođenja i zatvaranja računa za plaćanje
2. usluge internetskog ili mobilnog bankarstva prema odabiru kreditne institucije
3. usluge koje omogućuju polaganje gotovog novca na račun za plaćanje na šalteru ili bankomatu, izuzev obrade kovanog novca
4. usluge koje omogućuju podizanje gotovog novca s računa za plaćanje na šalteru ili bankomatu kreditne institucije koja vodi račun za plaćanje prema odabiru kreditne institucije
5. priljev nacionalnih i prekograničnih platnih transakcija u eurima
6. usluge redovnog izdavanja debitne kartice i njezino korištenje, ako kreditna institucija tu uslugu pruža
7. usluge izvršenja plaćanja debitnom karticom na fizičkim prodajnim mjestima.

Poseban naglasak stavljen je na zaštitu interesa umirovljenika i osjetljivih skupina potrošača kojima će biti omogućeno da u okviru paketa besplatnih usluga podižu gotov novac s računa za plaćanje bez naknade i na šalteru i na bankomatu kreditne institucije koja vodi račun za plaćanje.

Propisuje se i da paket besplatnih usluga uz navedene usluge obuhvaća najmanje i usluge izvršenja sljedećih platnih transakcija za koje kreditna institucija može naplaćivati naknadu ako naknadu i inače potrošačima naplaćuje prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena:

1. izravnih terećenja
2. izvršenja plaćanja debitnom karticom na internetskim prodajnim mjestima
3. kreditnih transfera, uključujući trajne naloge, na terminalima, šalterima i putem sustava internetskog i mobilnog bankarstva.

Propisuje se i kako kreditna institucija neće smjeti potrošaču u okviru paketa besplatnih usluga nuditi naprijed spomenute usluge u opsegu koji je manji od onoga u kojem ih inače nudi u okviru računa za plaćanje, uz izuzetak usluge internetskog ili mobilnog bankarstva. Pritom kreditna institucija mora omogućiti potrošaču izvršavanje neograničenog broja platnih transakcija i drugih radnji u vezi s tim uslugama. Kreditna institucija moći će na zahtjev potrošača ugovoriti prekoračenje po računu za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga, ako potrošač ispunjava uvjete i u skladu sa zakonom kojim je uređeno potrošačko kreditiranje, pri čemu će potrošač plaćati efektivnu kamatu na prekoračenje koja ne smije biti veća od efektivne kamate koja se plaća prilikom korištenja prekoračenja po ostalim računima za plaćanje.

Ovim člankom, u dijelu kojim se istim dodaje članak 27.c, uređuje se otvaranje računa za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga te se propisuje da će kreditna institucija biti dužna potrošaču na njegov zahtjev omogućiti korištenje paketa besplatnih usluga koji je vezan za račun za plaćanje na koji potrošač prima redovna primanja u roku od deset radnih dana od primitka zahtjeva ili u istom roku odbiti zahtjev. Kreditna institucija neće smjeti otvaranje računa za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga ili odobravanje prekoračenja uvjetovati ugovaranjem dodatnih usluga, a važno je napomenuti da će kreditna institucija moći odbiti zahtjev potrošača za otvaranje računa za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga ako potrošač na području Republike Hrvatske već ima otvoren takav račun za plaćanje.

Ovim člankom, u dijelu kojim se istim dodaje članak 27.d, uređuje se prestanak okolnosti vezanih uz račun za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga te se propisuju posljedice za potrošača ako prestane primati redovna primanja na račun za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga.

Ovim člankom, u dijelu kojim se istim dodaje članak 27.e, propisuje se da je kreditna institucija dužna potrošaču omogućiti da bez naknade dva puta u mjesecu podigne gotov novac s računa za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga na bankomatu bilo koje druge kreditne institucije u Republici Hrvatskoj koja nije kreditna institucija u kojoj potrošač ima račun za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga. Međutim, važno je istaknuti kako bi ova odredba trebala na snagu stupiti tek 1. siječnja 2027. Naime, ova je odredba povezana s inicijativom uspostave nacionalne bankomatske mreže koja je odgovor na potrebe građana za boljom dostupnošću gotovinskih usluga, smanjenjem troškova i jačanjem finansijske uključenosti, osobito u područjima gdje je pristup bankomatima otežan. U tom smislu planirano je da Vlada Republike Hrvatske, Hrvatska narodna banka i banke koje će biti sudionice memoranduma potpišu memorandum kojim će se definirati okvir suradnje s ciljem uspostave jedinstvene, interoperabilne mreže bankomata na teritoriju cijele Republike Hrvatske koja bi trebala biti u cijelosti funkcionalna najkasnije 1. siječnja 2027. Smatra se da je nacionalna bankomatska mreža uspostavljena ako od 1. siječnja 2027. banke osiguraju da na bankomatima potrošač može podignuti gotov novac bez naknade. Kada nacionalna bankomatska mreža bude uspostavljena ukinut će se naplata naknada za podizanje gotovog novca s debitnih kartica na bankomatima drugih banka koju trenutno banke naplaćuju potrošačima, a bankomati

nacionalne bankomatske mreže će se u smislu svih važećih propisa u Republici Hrvatskoj smatrati vlastitim bankomatima banaka. Ako se nacionalna bankomatska mreža ne uspostavi do 1. siječnja 2027. predviđeno je ovim Prijedlogom zakona da će od 1. siječnja 2027. banke morati omogućiti potrošaču da bez naknade dva puta u mjesecu podigne gotov novac s računa za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga na bankomatu bilo koje druge kreditne institucije u Republici Hrvatskoj koja nije kreditna institucija u kojoj potrošač ima račun za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga. (članak 27.e koji je dodan ovim člankom i koji stupa na snagu 1. siječnja 2027.). Uspostava nacionalne bankomatske mreže predstavlja mjeru koja bi doprinijela većoj dostupnosti gotovog novca, smanjenju finansijskog opterećenja potrošača te jačanju povjerenja u finansijske institucije.

Uz članke 7. i 8.

Ovim člancima se mijenjaju članci 31. i 32. važećeg Zakona na način da se dorađuju prekršajne odredbe. Također, iznosi u kunama preračunati su u eure sukladno odredbama Zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, br. 57/22. i 88/22. - ispravak).

Uz članak 9.

Ovim se člankom uređuje prijelazno razdoblje te se vezano za postojeće osnovne račune propisuje da će se izmjene okvirnog ugovora o korištenju osnovnog računa za potrošača koji pripada osjetljivoj skupini koje će kreditna institucija izvršiti na temelju ovoga Zakona i koje će biti povoljnije za potrošača provesti bez slanja prijedloga izmjene okvirnog ugovora potrošaču u skladu s odredbom zakona kojim se uređuje platni promet, u kojem slučaju je kreditna institucija dužna omogućiti potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini nastavak korištenja istog broja osnovnog računa (IBAN-a). Isto tako, propisuje se da je kreditna institucija koja u svojoj ponudi ima račune za plaćanje namijenjene potrošačima dužna najkasnije 90 dana od dana stupanja na snagu članka 6. ovoga Zakona početi zaprimati zahtjeve za otvaranje računa za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga u skladu s odredbama ovoga Zakona. Propisuje se i da je kreditna institucija po zahtjevu potrošača za otvaranje računa za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga, a koji je podnesen u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu članka 6. ovoga Zakona, obvezna postupiti u roku od 30 dana.

Uz članak 10.

Odredbom ovoga članka propisuje se stupanje na snagu Zakona.

ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

ODJELJAK 1.
PREDMET ZAKONA
Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju:

1. transparentnost i usporedivost naknada povezanih s računom za plaćanje
2. prebacivanje računa za plaćanje unutar Republike Hrvatske
3. olakšavanje prekograničnog otvaranja računa za plaćanje i
4. otvaranje i korištenje osnovnog računa.

ODJELJAK 2.
POJMOVI
Članak 3.

(1) Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. »*država članica*« je država članica Europske unije i država potpisnica Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru
2. »*kreditna institucija*« je kreditna institucija kako je definirana u članku 4. stavku 1. točki (1) Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (Tekst značajan za EGP) (SL L 176, 27. 6. 2013.)
3. »*kreditni transfer*« je nacionalna ili prekogranična platna usluga kojom se račun za plaćanje primatelja plaćanja odobrava za iznos novčanih sredstava prenesen platnom transakcijom ili nizom platnih transakcija na teret platiteljeva računa za plaćanje od strane pružatelja platnih usluga kod kojeg se vodi platiteljev račun za plaćanje, na osnovi instrukcije koju daje platitelj
4. »*izravno terećenje*« je nacionalna ili prekogranična platna usluga za terećenje platiteljeva računa za plaćanje kada platnu transakciju inicira primatelj plaćanja na osnovi suglasnosti platitelja
5. »*nacionalna platna transakcija*« ili »*nacionalna platna usluga*« je platna transakcija ili platna usluga u čijem izvršavanju odnosno pružanju sudjeluju platiteljev pružatelj platnih usluga i pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja ili samo jedan pružatelj platnih usluga koji posluje u Republici Hrvatskoj u skladu sa zakonom kojim se uređuje platni promet
6. »*nadležno tijelo*« je tijelo koje je imenovala država članica kao nadležno, a u Republici Hrvatskoj nadležna tijela su Hrvatska narodna banka i Ministarstvo financija, Financijski inspektorat
7. »*naknade*« jesu sve naknade i troškovi koje potrošač plaća pružatelju platnih usluga za usluge povezane s računom za plaćanje ili u vezi s tim uslugama
8. »*nalog za plaćanje*« je instrukcija koju platitelj ili primatelj plaćanja daje svojem pružatelju platnih usluga, a kojom se traži izvršenje platne transakcije
9. »*novčana sredstva*« jesu novčanice i kovani novac, elektronički novac u smislu zakona kojim se uređuje poslovanje institucija za elektronički novac te novčana potraživanja prema pružatelju platnih usluga (knjižni novac)
10. »*okvirni ugovor*« je ugovor o platnim uslugama kojim se uređuje buduće izvršenje platnih transakcija, a koji sadržava uvjete otvaranja i vođenja računa za plaćanje
11. »*osnovni račun*« je račun za plaćanje koji ima obilježja iz članka 23. ovoga Zakona
12. »*pasivna kamatna stopa*« je kamatna stopa po kojoj pružatelj platnih usluga plaća kamate potrošaču na novčana sredstva na računu za plaćanje

13. »*platitelj*« je fizička ili pravna osoba koja ima račun za plaćanje i daje nalog ili suglasnost za plaćanje s tog računa ili, ako račun za plaćanje ne postoji, fizička ili pravna osoba koja daje nalog za plaćanje

14. »*platni instrument*« je svako personalizirano sredstvo i/ili skup postupaka ugovorenih između potrošača i pružatelja platnih usluga koje potrošač primjenjuje za iniciranje naloga za plaćanje

15. »*platna transakcija*« je polaganje, podizanje ili prijenos novčanih sredstava koje je inicirao platitelj ili primatelj plaćanja, bez obzira na to kakve su osnovne obveze iz odnosa između platitelja i primatelja plaćanja

16. »*platna usluga*« je usluga koja je kao platna usluga uređena zakonom kojim se uređuje platni promet

17. »*potrošač*« je svaka fizička osoba koja djeluje izvan svoje gospodarske djelatnosti ili slobodnog zanimanja

18. »*prebacivanje*« ili »*usluga prebacivanja*« je usluga iz članka 11. stavka 2. ovoga Zakona

19. »*prekogranična platna transakcija*« ili »*prekogranična platna usluga*« je platna transakcija ili platna usluga u čijem izvršavanju odnosno pružanju sudjeluju dva pružatelja platnih usluga, od kojih jedan pružatelj platnih usluga (primatelja plaćanja ili platitelja) posluje u Republici Hrvatskoj u skladu sa zakonom kojim se uređuje platni promet, a drugi pružatelj platnih usluga (platitelja ili primatelja plaćanja) posluje prema propisima druge države članice

20. »*prešutno prekoračenje*« je iznos novčanih sredstava koji pružatelj platnih usluga prešutno stavlja na raspolaganje potrošaču, a koji prelazi pozitivno stanje na računu za plaćanje ili iznos ugovorenog prekoračenja

21. »*primatelj plaćanja*« je fizička ili pravna osoba za koju su namijenjena novčana sredstva koja su predmet platne transakcije

22. »*pružatelj platnih usluga*« je osoba koja prema zakonu kojim se uređuje platni promet smije pružati platne usluge

23. »*pružatelj platnih usluga koji obavlja prijenos*« ili »*PPU prenositelj*« je pružatelj platnih usluga koji prenosi informacije potrebne za prebacivanje

24. »*pružatelj platnih usluga koji je primatelj*« ili »*PPU primatelj*« je pružatelj platnih usluga koji prima informacije potrebne za prebacivanje

25. »*radni dan*« znači dan na koji posluje pružatelj platnih usluga kako bi se mogla izvršiti platna transakcija

26. »*račun za plaćanje*« je račun koji vodi pružatelj platnih usluga na ime jednog ili više potrošača, a putem kojeg potrošač može barem uplaćivati novčana sredstva, podizati gotov novac te izvršavati i primati platne transakcije, uključujući kreditne transfere u korist druge osobe ili od druge osobe

27. »*ugovoreno prekoračenje*« je iznos novčanih sredstava koji prelazi pozitivno stanje na računu za plaćanje, a koji pružatelj platnih usluga stavlja na raspolaganje potrošaču na temelju ugovora

28. »*usluge povezane s računom za plaćanje*« jesu sve usluge u vezi s otvaranjem, vođenjem i zatvaranjem računa za plaćanje, uključujući platne usluge i platne transakcije na temelju čekova i mjenica u skladu sa Ženevskom konvencijom o jedinstvenom zakonu o čekovima od 19. ožujka 1931. i Ženevskom konvencijom o jedinstvenom zakonu o trasiranim i vlastitim mjenicama od 7. lipnja 1930. i sličnim čekovima i mjenicama uređenim pravom država koje nisu stranke tih konvencija, bonova, putničkih čekova i poštanskih novčanih uputnica prema definiciji Svjetske poštanske unije te ugovoreno prekoračenje i prešutno prekoračenje

29. »*trajni nalog*« je instrukcija koju je platitelj dao pružatelju platnih usluga koji vodi platiteljev račun za plaćanje za izvršavanje kreditnih transfera u redovitim vremenskim razmacima ili na unaprijed utvrđene datume

30. »*trajni nosač podataka*« je svako sredstvo koje potrošaču omogućuje pohranu informacija upućenih njemu osobno na način da su mu one dostupne za buduću uporabu u razdoblju koje odgovara svrsi informacija i koje omogućuje reproduciranje pohranjenih informacija u nepromijenjenom obliku

31. »*treća zemlja*« je država koja nije država članica

32. »*zakonito boravište u Europskoj uniji*« je pravo fizičke osobe boraviti u državi članici na temelju prava Europske unije ili prava države članice, uključujući potrošača koji nema stalnu adresu i tražitelja azila na temelju Ženevske konvencije o statusu izbjeglica od 28. srpnja 1951., njezina Protokola od 31. siječnja 1967. i ostalih relevantnih međunarodnih ugovora.

(2) Svi izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

Osnovni račun Članak 22.

(1) Potrošač koji ima zakonito boravište u Europskoj uniji i potrošač koji nije dobio dozvolu za boravak, a čije protjerivanje nije moguće iz pravnih ili stvarnih razloga, imaju pravo na otvaranje i korištenje osnovnog računa.

(2) Osnovni račun je račun za plaćanje koji ima sva obilježja iz članka 23. ovoga Zakona.

(3) Kreditna institucija koja prema revidiranim godišnjim finansijskim izvještajima za prethodnu godinu ima ukupnu imovinu veću od 15 milijardi kuna dužna je potrošačima nuditi osnovni račun, a ostale ga kreditne institucije mogu nuditi.

(4) Kreditna institucija koja nudi osnovni račun dužna je potrošaču na njegov zahtjev otvoriti osnovni račun u roku od deset radnih dana od primjeka zahtjeva ili u istom roku odbiti zahtjev.

(5) Kreditna institucija koja nudi osnovni račun može odbiti zahtjev potrošača za otvaranje tog računa ako potrošač na području Republike Hrvatske već ima otvoren račun za plaćanje koji mu omogućuje korištenje usluga iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona.

(6) Kreditna institucija može kao dokaz nepostojanja razloga za odbijanje iz stavka 5. ovoga članka prihvati pisanu izjavu potrošača o tome da nema otvoren takav račun za plaćanje u Republici Hrvatskoj ili da će takav račun za plaćanje biti zatvoren.

(7) Kreditna institucija koja nudi osnovni račun dužna je odbiti zahtjev potrošača za otvaranje osnovnog računa ako bi otvaranje tog računa dovelo do povrede propisa kojima se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma.

(8) U slučaju odbijanja iz stavka 7. ovoga članka kreditna institucija dužna je obavijestiti nadležno tijelo i provesti druge postupke u skladu s propisima kojima je uređeno sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma.

(9) Ako kreditna institucija odbije zahtjev potrošača za otvaranje osnovnog računa zbog razloga navedenih u stavcima 5. ili 7. ovoga članka, dužna je bez odgađanja, pisanim putem, obavijestiti potrošača o toj odluci i razlogu odbijanja, osim ako bi otkrivanje razloga bilo protivno ciljevima nacionalne sigurnosti, javnom interesu ili propisima kojima je uređeno sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma. Za takvu obavijest kreditna institucija ne smije potrošaču naplatiti naknadu.

(10) Obavijest iz stavka 9. ovoga članka mora sadržavati uputu o pravu na prigovor kreditnoj instituciji, na pritužbu Hrvatskoj narodnoj banci i na pokretanje postupka mirenja odnosno alternativnog rješavanja potrošačkog spora u skladu s člankom 30. ovoga Zakona.

(11) Kreditna institucija ne smije otvaranje osnovnog računa uvjetovati ugovaranjem dodatnih usluga.

(12) Kreditna institucija ne smije omogućiti raspolaganje novčanim sredstvima putem platnih instrumenata koji su povezani s osnovnim računom potrošača u iznosu koji prelazi stanje na tom računu.

Obilježja osnovnog računa
Članak 23.

(1) Osnovni račun obuhvaća:

1. usluge otvaranja, vođenja i zatvaranja računa za plaćanje
2. usluge koje omogućuju polaganje novčanih sredstava na račun za plaćanje
3. usluge koje omogućuju podizanje gotovog novca s računa za plaćanje u državama članicama na šalteru ili bankomatu i
4. usluge izvršenja sljedećih platnih transakcija:
  - a) izravnih terećenja
  - b) platnih transakcija putem platne kartice, uključujući plaćanja putem interneta i
  - c) kreditnih transfera, uključujući trajne naloge, na terminalima, šalterima i putem sustava internetskog bankarstva.

(2) Kreditna institucija ne smije potrošaču nuditi usluge iz stavka 1. ovoga članka u okviru osnovnog računa u opsegu koji je manji od onoga u kojemu ih inače nudi u okviru računa za plaćanje koji nije osnovni račun.

(3) Osnovni račun mora biti u službenoj valuti Republike Hrvatske.

(4) Osnovni račun mora omogućiti potrošaču izvršavanje neograničenog broja platnih transakcija i drugih radnji u vezi s uslugama iz stavka 1. ovoga članka.

(5) Osnovni račun mora omogućiti potrošačuiniciranje i upravljanje platnim transakcijama u prostorijama kreditne institucije i putem internetskog bankarstva ako ga kreditna institucija i inače nudi.

(6) Ugovoreno prekoračenje po osnovnom računu nije dopušteno.

ODJELJAK 2.
NAKNADE POVEZANE S OSNOVNIM RAČUNOM
Članak 24.

(1) Za usluge iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona kreditna institucija smije potrošaču naplatiti naknade samo ako mu ih i inače naplaćuje prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena.

(2) Ako kreditna institucija i inače prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena naplaćuje potrošaču naknade za pojedine usluge iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona, takve naknade moraju biti razumne, osim naknada za platne transakcije putem kreditnih kartica za koje kreditna institucija naplaćuje naknade prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena.

(3) Razumnu naknadu za pojedinu uslugu iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona određuje kreditna institucija uzimajući u obzir:

1. prosječnu mjesecnu isplaćenu netoplaću u Republici Hrvatskoj u skladu s priopćenjem Državnog zavoda za statistiku o prosječnim mjesecnim isplaćenim netoplaćama zaposlenih na temelju prosjeka I. – XII. mjeseca prethodne kalendarske godine (godišnji pokazatelj) i

2. prosječnu naknadu koju kreditna institucija naplaćuje potrošaćima za tu uslugu u vezi s računom za plaćanje.

(4) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, naknada za osnovni račun potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini iz stavka 10. ovoga članka ne smije biti viša od 0,13 % prosječne mjesecne

isplaćene netoplaće u Republici Hrvatskoj u skladu s priopćenjem Državnog zavoda za statistiku o prosječnim mjesecnim isplaćenim netoplaćama zaposlenih na temelju prosjeka I. – XII. mjeseca prethodne kalendarske godine (godišnji pokazatelj).

(5) Naknada iz stavka 4. ovoga članka obuhvaća sve usluge iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona koje nisu platne transakcije i deset nacionalnih platnih transakcija mjesечно u službenoj valuti Republike Hrvatske koje kreditna institucija i inače naplaćuje potrošaču prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena.

(6) Broj besplatnih nacionalnih platnih transakcija iz stavka 5. ovoga članka isključuje kreditne transfere koji nisu zadani u poslovnicama kreditne institucije ili putem internetskog bankarstva.

(7) Ako bi zbog promjene prosječne mjesecne isplaćene netoplaće u Republici Hrvatskoj u skladu s priopćenjem Državnog zavoda za statistiku iz stavka 4. ovoga članka naknada koju kreditna institucija naplaćuje potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini iz stavka 10. ovoga članka bila viša od najviše dozvoljene naknade prema stavku 4. ovoga članka, takva naknada neće činiti povredu odredbe stavka 4. ovoga članka ako izmjena te naknade stupi na snagu u roku od tri mjeseca od dana objave takvog priopćenja Državnog zavoda za statistiku.

(8) Odredba stavka 7. ovoga članka ne dovodi u pitanje primjenu odredbi o izmjenama okvirnog ugovora iz zakona kojim je uređen platni promet.

(9) Naknade koje kreditna institucija naplaćuje potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini za izvršenje platnih transakcija koje prelaze broj određen u skladu sa stavkom 5. ovoga članka moraju biti razumne.

(10) Potrošači koji pripadaju osjetljivoj skupini korisnici su sljedećih prava prema zakonu kojim je uređena socijalna skrb:

1. zajamčene minimalne naknade
2. naknade za osobne potrebe korisnika smještaja
3. naknada za redovito studiranje
4. osobne invalidnine
5. doplatka za pomoć i njegu i
6. naknade do zaposlenja.

(11) Ako kreditna institucija odbije izvršiti autoriziranu platnu transakciju zbog toga što na osnovnom računu potrošača nema dovoljno sredstava, kreditna institucija ne smije potrošaču za tu transakciju ili odbijanje izvršenja transakcije naplatiti naknadu.

(12) Ako osnovni račun potrošača zbog bilo kojeg razloga bude doveden u negativno stanje, kreditna institucija ne smije potrošaču naplatiti kamatu na negativno stanje.

Izvješćivanje Hrvatske narodne banke Članak 27.

(1) Pružatelji platnih usluga dužni su izvještavati Hrvatsku narodnu banku u skladu s propisom iz stavka 2. ovoga članka.

(2) Hrvatska narodna banka u statističke i/ili nadzorne svrhe podzakonskim propisom određuje sadržaj izvješća o aktivnostima pružatelja platnih usluga prema ovom Zakonu te rokove i način dostave tih izvješća.

ODJELJAK 1. TEŽI PREKRŠAJI Članak 31.

(1) Za prekršaj kaznit će se pružatelj platnih usluga novčanom kaznom od 50.000,00 do 500.000,00 kuna ako:

1. potrošaču ne da informativni dokument o naknadama u skladu s člankom 5. stavkom 1. ovoga Zakona
2. potrošaču ne da prethodne informacije iz članka 5. stavka 2. ovoga Zakona istodobno s informativnim dokumentom o naknadama
3. informativni dokument o naknadama ne sastavi u skladu s člankom 5. stavnima 3. i 4. ovoga Zakona
4. potrošaču ne učini dostupnim informativni dokument o naknadama u skladu s člankom 5. stavkom 7. ovoga Zakona
5. na zahtjev potrošača ne da potrošaču informativni dokument o naknadama i pojmovnik besplatno na papiru ili drugom trajnom nosaču podataka u skladu s člankom 5. stavkom 8. ovoga Zakona
6. potrošaču ne da ili ne učini dostupnim najmanje jednom godišnje i besplatno izvješće o naknadama u skladu s člankom 6. stavkom 1. ovoga Zakona
7. na zahtjev potrošača ne dostavi potrošaču izvješće o naknadama na papiru u skladu s člankom 6. stavkom 4. ovoga Zakona
8. izvješće o naknadama nije sastavljeno u skladu s člankom 6. stavkom 5. ovoga Zakona
9. na svojoj mrežnoj stranici ne osigura poveznicu s mrežnom stranicom Hrvatske narodne banke u skladu s člankom 8. stavkom 3. ovoga Zakona
10. potrošača ne obavijesti o tome je li moguće račun za plaćanje ugovoriti samostalno u skladu s člankom 9. stavkom 1. ovoga Zakona
11. potrošaču ne pruži informacije o troškovima i naknadama u skladu s člankom 9. stavkom 2. ovoga Zakona
12. potrošaču ne pruži uslužnu prebacivanja u skladu s člankom 11. stavkom 1. ovoga Zakona
13. potrošaču ne učini dostupnim informacije o usluzi prebacivanja u skladu s člankom 12. stavnima 1. i 2. ovoga Zakona
14. na zahtjev potrošača ne da potrošaču informacije o usluzi prebacivanja na papiru ili drugom trajnom nosaču podataka besplatno u skladu s člankom 12. stavkom 3. ovoga Zakona
15. kao PPU primatelj ne informira potrošača o najranijem datumu u skladu s člankom 13. stavkom 5. ovoga Zakona
16. kao PPU primatelj ne da ili ne učini dostupnim potrošaču primjerak potpisane punomoći u skladu s člankom 13. stavkom 7. ovoga Zakona
17. kao PPU primatelj u roku od dva radna dana od primitka punomoći za prebacivanje ne zatraži od PPU prenositelja da izvrši sve radnje iz članka 14. ovoga Zakona koje su predviđene u punomoći potrošača
18. kao PPU prenositelj po primitku zahtjeva iz članka 14. ovoga Zakona ne poduzme radnje iz članka 15. stavka 1. ovoga Zakona, u skladu s punomoći iz članka 13. ovoga Zakona
19. kao PPU prenositelj ne obavijesti potrošača o postojanju nepodmirenih obveza na računu za plaćanje koje sprječavaju zatvaranje tog računa u skladu s člankom 15. stavkom 2. ovoga Zakona
20. kao PPU prenositelj blokira platni instrument protivno članku 15. stavku 3. ovoga Zakona
21. kao PPU primatelj u roku i na način iz članka 16. stavka 1. ovoga Zakona ne poduzme neku od radnji iz članka 16. stavka 1. točaka 1., 2., 4. ili 5. ovoga Zakona
22. kao PPU primatelj ne dostavi potrošaču pisani obavijest u skladu s člankom 16. stavkom 2. ovoga Zakona
23. u roku iz članka 17. stavka 2. ovoga Zakona na zahtjev potrošača ne izvrši neku od radnji zatraženih u skladu s člankom 17. stavkom 1. ovoga Zakona
24. ne obavijesti potrošača o postojanju nepodmirenih obveza koje sprječavaju izvršavanje zatraženih radnji u skladu s člankom 17. stavkom 5. ovoga Zakona

25. kao PPU prenositelj ili PPU primatelj ne osigura potrošaču besplatan pristup svim raspoloživim podacima o postojećim trajnim nalozima i izravnim terećenjima koje potrošač ima kod tih pružatelja platnih usluga u skladu s člankom 18. stavkom 1. ovoga Zakona

26. kao PPU prenositelj naplati naknadu potrošaču ili PPU primatelju protivno članku 18. stavku 2. ovoga Zakona

27. kao PPU prenositelj ili PPU primatelj naplati naknadu potrošaču protivno članku 18. stavku 4. ovoga Zakona

28. kao kreditna institucija koja prema revidiranim godišnjim finansijskim izvještajima za prethodnu godinu ima ukupnu imovinu veću od 15 milijardi kuna ne nudi potrošačima osnovni račun u skladu s člankom 22. stavkom 3. ovoga Zakona

29. kao kreditna institucija u odnosu na zahtjev potrošača za otvaranje osnovnog računa ne postupi na način i u roku iz članka 22. stavka 4. ovoga Zakona

30. kao kreditna institucija ne odbije zahtjev potrošača za otvaranje osnovnog računa u skladu s člankom 22. stavkom 7. ovoga Zakona

31. kao kreditna institucija ne obavijesti nadležno tijelo u skladu s člankom 22. stavkom 8. ovoga Zakona

32. kao kreditna institucija u odnosu na obavijest potrošaču o odbijanju zahtjeva za otvaranje osnovnog računa postupi protivno članku 22. stavku 9. ovoga Zakona

33. kao kreditna institucija uvjetuje otvaranje osnovnog računa ugovaranjem dodatnih usluga protivno članku 22. stavku 11. ovoga Zakona

34. kao kreditna institucija nudi ili ugovara usluge u okviru osnovnog računa u opsegu koji je manji od onoga u kojem ih inače nudi u okviru računa za plaćanje koji nije osnovni račun protivno članku 23. stavku 2. ovoga Zakona

35. kao kreditna institucija nudi ili ugovara osnovni račun u valuti koja nije službena valuta Republike Hrvatske protivno članku 23. stavku 3. ovoga Zakona

36. kao kreditna institucija potrošaču protivno članku 23. stavku 4. ovoga Zakona ne omogući izvršavanje neograničenog broja platnih transakcija i drugih radnji u vezi s uslugama iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona

37. kao kreditna institucija potrošaču ne omogući iniciranje i upravljanje platnim transakcijama na način iz članka 23. stavka 5. ovoga Zakona

38. kao kreditna institucija nudi ili ugovara ugovoreno prekoračenje po osnovnom računu protivno članku 23. stavku 6. ovoga Zakona

39. kao kreditna institucija protivno članku 24. stavku 1. ovoga Zakona naplati potrošaču naknadu koju inače ne bi naplaćivala prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena

40. kao kreditna institucija naplati potrošaču koji ne pripada osjetljivoj skupini naknadu u visini koja nije u skladu s člankom 24. stavkom 2. ovoga Zakona

41. kao kreditna institucija naplati potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini naknadu u višem iznosu od onog utvrđenog u skladu s člankom 24. stavkom 4. ovoga Zakona

42. kao kreditna institucija naplati potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini naknadu iz članka 24. stavka 4. ovoga Zakona za manji opseg usluga od onog utvrđenog u članku 24. stavku 5. ovoga Zakona

43. kao kreditna institucija naplati potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini naknadu u višem iznosu od onog utvrđenog u skladu s člankom 24. stavkom 9. ovoga Zakona

44. kao kreditna institucija naplati potrošaču naknadu protivno članku 24. stavku 11. ovoga Zakona

45. kao kreditna institucija naplati potrošaču kamatu protivno članku 24. stavku 12. ovoga Zakona

46. kao kreditna institucija potrošaču ne učini dostupnim informacije u skladu s člankom 25. ovoga Zakona

47. kao kreditna institucija raskine okvirni ugovor o osnovnom računu zbog razloga različitih od onih iz članka 26. stavka 2. ovoga Zakona

48. kao kreditna institucija sastavi obavijest o razlogu za raskid na način protivan članku 26. stavnica 3. i 5. ovoga Zakona

49. kao kreditna institucija naplati potrošaču naknadu za obavijest protivno članku 26. stavku 6. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba iz uprave pružatelja platnih usluga, a ako pružatelj platnih usluga ima monistički ustroj, njegov odgovorni izvršni direktor odnosno direktor podružnice pružatelja platnih usluga iz treće zemlje osnovane u Republici Hrvatskoj novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna.

(3) Ako je prekršaj iz stavka 1. ovoga članka počinio pružatelj platnih usluga osnovan u drugoj državi članici koji platne usluge na području Republike Hrvatske pruža preko podružnice ili zastupnika osnovanog u Republici Hrvatskoj, za taj prekršaj kaznit će se njegova podružnica odnosno njegov zastupnik prema stavku 1. ovoga članka.

(4) U slučaju iz stavka 3. ovoga članka za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i direktor odgovoran za poslovanje podružnice odnosno odgovorna osoba iz uprave zastupnika pravne osobe prema stavku 2. ovoga članka.

Lakši prekršaji
Članak 32.

(1) Za prekršaj kaznit će se pružatelj platnih usluga novčanom kaznom od 20.000,00 do 200.000,00 kuna ako:

1. potrošaču ne učini dostupnim pojmovnik sa sadržajem u skladu s člankom 5. stavkom 5. ovoga Zakona

2. pojmovnik ne sastavi u skladu s člankom 5. stavkom 6. ovoga Zakona

3. potrošaču ne učini dostupnim pojmovnik na način iz članka 5. stavka 7. ovoga Zakona

4. potrošaču ne ponudi primanje izvješća o naknadama na papiru u skladu s člankom 6. stavkom 3. ovoga Zakona

5. se u svojim predugovornim i promidžbenim informacijama namijenjenima potrošačima ili u ugovoru s potrošačem ne koristi pojmovima iz popisa najreprezentativnijih usluga ovoga Zakona u skladu s člankom 7. stavnica 1. i 3. ovoga Zakona

6. kao kreditna institucija u obavijesti potrošaču o odbijanju zahtjeva za otvaranje osnovnog računa ne uputi potrošača na njegova prava u skladu s člankom 22. stavkom 10. ovoga Zakona

7. kao kreditna institucija protivno članku 22. stavku 12. ovoga Zakona omogući raspolaganje novčanim sredstvima putem platnih instrumenata koji su povezani s osnovnim računom potrošača u iznosu koji prelazi stanje na tom računu

8. kao kreditna institucija u obavijesti iz članka 26. stavka 3. ili 4. ovoga Zakona ne uputi potrošača na njegova prava u skladu s člankom 26. stavkom 7. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba iz uprave pružatelja platnih usluga, a ako pružatelj platnih usluga ima monistički ustroj, njegov izvršni direktor odnosno direktor podružnice pružatelja platnih usluga iz treće zemlje osnovane u Republici Hrvatskoj novčanom kaznom od 7000,00 do 20.000,00 kuna.

(3) Ako je prekršaj iz stavka 1. ovoga članka počinio pružatelj platnih usluga osnovan u drugoj državi članici koji platne usluge na području Republike Hrvatske pruža preko podružnice ili zastupnika osnovanog u Republici Hrvatskoj, za taj prekršaj kaznit će se njegova podružnica odnosno njegov zastupnik prema stavku 1. ovoga članka.

(4) U slučaju iz stavka 3. ovoga članka za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i direktor odgovoran za poslovanje podružnice odnosno odgovorna osoba iz uprave zastupnika pravne osobe prema stavku 2. ovoga članka.

PRILOZI

- **Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću**
- **Izjava o usklađenosti prijedloga propisa s pravnom stečevinom Europske unije**
- **Usporedni prikaz podudaranja odredbi propisa Europske unije s prijedlogom propisa**
- **Obrazac iskaza o procjeni učinaka propisa**

OBRAZAC IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU	
Naslov dokumenta	Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu, s Nacrtom konačnog prijedloga zakona
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo financija
Svrha dokumenta	Izvješćivanje o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu, s Nacrtom konačnog prijedloga zakona
Datum dokumenta	28. travnja 2025.
Verzija dokumenta	1.
Vrsta dokumenta	Izvješće
Naziv nacrta zakona, drugog propisa ili akta	Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu, s Nacrtom konačnog prijedloga zakona
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	Redni broj 45. u Planu zakonodavnih aktivnosti Vlade Republike Hrvatske za 2025. godinu.
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrta	Ministarstvo financija
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrta?	U postupak izrade Nacrta prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu, s Nacrtom konačnog prijedloga zakona nisu bili uključeni predstavnici zainteresirane javnosti. Stručna radna skupina za izradu Nacrta prijedloga zakona nije osnovana.

<p>Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način?</p> <p>Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje?</p> <p>Ako nije, zašto?</p>	<p>Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu, s Nacrtom konačnog prijedloga zakona bio je objavljen na portalu e-Savjetovanja od 27.2.2025. do 9.3.2025. na internetskoj stranici: https://esavjetovanja.gov.hr/ECon/MainScreen?entityId=29987.</p>
<p>Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?</p>	<p>Očitovanja su dostavili: BANKA KOVANICA d.d., Zdenko Mihaljević, Marijan Šefer-Moravček, Gospodarsko interesno udruženje Hrvatska udruga banaka, Buterin&Partneri Odvjetničko društvo, d.o.o., Dario Milić, Vedran Vuk, Andrija Karnaš, Davor Golek, Ivan Grgurina, Zvonko Koprivčić, Filip Cetina, Toni Delić.</p>
<p>ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI</p> <p>Primjedbe koje su prihvaćene</p> <p>Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za neprihvatanje</p>	<p>Detaljni prikaz zaprimljenih očitovanja s odgovorima na ista nalazi se u dokumentu pod nazivom „Analiza dostavljenih primjedbi“.</p>
<p>Troškovi provedenog savjetovanja</p>	<p>-</p>

Izvješće o provedenom savjetovanju - Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu

Redni broj	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
1	BANKA KOVANICA DIONIČKO DRUŠTVO	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O USPOREDIVOSTI NAKNADA, PREBACIVANJU RAČUNA ZA PLAĆANJE I PRISTUPU OSNOVNOM RAČUNU, S NACRTOM KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA	<p>Poštovani,</p> <p>ovim putem Banka Kovаницa d.d. iznosi očitovanje u odnosu na Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (dalje u tekstu: Nacrt), koji je donijelo Ministarstvo financija bez uvažavanja temeljnih ustavnih načela Republike Hrvatske te protivno regulatornim postulatima Europske unije. Iako je finansijska uključenost legitiman cilj politike, prijedlog zakona izaziva značajna pravna, ekonomski i regulatorna pitanja prema hrvatskom ustavnom pravu i pravu Europske unije (dalje: EU):</p> <p>1. Povreda temeljnih sloboda-slobode poduzetništva i prava vlasništva</p> <p>Sloboda poduzetništva uključuje pravo svakog gospodarskog subjekta, uključujući kreditne institucije, da samostalno određuje cijene svojih usluga u skladu s tržišnim uvjetima.</p> <p>Prisiljavanje kreditnih institucija da usluge iz članka 3. i 4. Nacrta pružaju bez naknade, bez svrhe jasno opravdane javnim interesom te bez proporcionalne kompenzacije za pružatelje usluga s druge strane, predstavlja izravno ograničenje poduzetničke i tržišne slobode te je protivno Ustavu Republike Hrvatske (NN 56/90, 135/97, 08/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10, 05/14) (dalje u tekstu: Ustav) i Protokolu br. 1. uz Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda jamči zaštitu vlasništva (MU 18/97, 6/99, 14/02, 13/03, 9/05, 1/06, 2/10, 13/17). Iako država ima pravo regulirati tržište radi zaštite potrošača, ograničenja moraju biti razmjerna i opravdana. U ovom slučaju, država se ne ograničava na regulaciju, već direktno intervenira u poslovne odluke kreditnih institucija i određuje kako će kreditne institucije poslovati, koje</p>	Nije prihvaćen	<p>Poštovani, zahvaljujemo na komentaru.</p> <p>Temeljne gospodarske slobode nisu apsolute te ih je, u određenim okolnostima, dopušteno ograničiti. Takva ograničenja moraju biti u skladu s uvjetima propisanim u članku 65. stavku 1.</p> <p>Ugovora o funkcioniranju Europske unije, te opravданa prevladavajućim razlozima od općeg interesa kako su oni definirani u praksi Suda Europske unije (u daljem tekstu: Sud EU). Među te razloge ubraja se i zaštita potrošača, uz uvjet da su ograničenja proporcionalna i nužna za postizanje legitimnog cilja. Dakle, potrebno je dokazati kako mjeru koje se predlažu ovim Nacrtom prijedloga zakona udovoljavaju kriterijima iz testa proporcionalnosti. Test proporcionalnosti detaljno je razrađen u sudskoj praksi Suda EU-a, osobito u kontekstu zaštite potrošača. U presudi Kásler (C-26/13) Sud EU je istaknuo kako se ugovorna odredba koja stvara značajnu neravnotežu na štetu potrošača može smatrati nepoštrenom, čak i ako nije sklopljena u lošoj vjeri. Ovaj princip dodatno opravdava rješenja iz ovoga Nacrta prijedloga zakona kojima se osiguravaju pravedniji ugovorni odnosi između banaka i potrošača. Test proporcionalnosti zahtijeva u prvom redu da mjeru ima legitiman cilj. Stoga ovim se Nacrtom prijedloga zakona ostvaruje više međusobno usko povezanih ciljeva.</p> <p>Podsjećamo kako u Republici Hrvatskoj postoji zakonska obveza isplate plaća, mirovina i drugih redovnih primanja na račun otvoreni u banci, sukladno propisima koji reguliraju radne odnose, porez na dohodak i mirovinsko osiguranje. Ova obveza uvedena je radi</p>

proizvode će nuditi besplatno, za koje obračunavati apstraktnu razumno cijenu, a koje će naplaćivati prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena, čime se narušava načelo slobodnog tržišta. Ako bi banke bile prisiljene pružati usluge bez naknade, a pritom bez alternativnog mehanizma nadoknade troškova, moglo bi se postaviti pitanje neizravnog ograničenja vlasničkih prava bez odgovarajuće naknade, što bi bilo suprotno i članku 48. Ustava koji štiti vlasništvo.

2. Nejednak pravni položaj tržišnih sudionika na području Republike Hrvatske i Europske unije

Predmetnim predloženim zakonskim izmjenama stvara se situacija u kojoj se kreditnim institucijama osnovanima u Republici Hrvatskoj, podružnicama kreditnih institucija osnovanima u drugim državama članicama sa sjedištem u Republici Hrvatskoj i podružnicama kreditnih institucija iz trećih država sa sjedištem u Republici Hrvatskoj nameću dodatna finansijska ograničenja u smislu slobodnog poslovanja i politike cijena, dok se s druge strane iste zakonske izmjene ne bi primjenjivale na:

- druge pružatelje usluga platnog prometa definirane u članku 7. Zakona o platnom prometu (NN 66/18, 114/22, 136/24),

- druge kreditne i finansijske institucije sa sjedištem u EU koje mogu neposredno pružati uzajamno priznate usluge na području Republike Hrvatske koristeći se pravom na poslovni nastan ili slobodu pružanja usluga (tzv. passporting).

Navedeno izravno dovodi do diskriminacionog postupanja prema različitim pružateljima predmetnih usluga na hrvatskom tržištu i tržištu EU, a svakako bi hrvatske kreditne institucije bile stavljene u nepovoljan položaj u odnosu na ostale pružatelje istovrsnih usluga na području EU koje se ne suočavaju sa sličnim regulatornim opterećenjima. Niti jedna druga država članica EU-ne nameće kreditnim institucijama na svom području takvu opću obvezu nuđenja besplatnih usluga, osim u određenom opravdanom dijelu za osnovni račun.

3. Neusklađenost za pravom Europske unije i narušavanje tržišnog natjecanja

osiguravanja transparentnosti novčanih tokova te nadzora nad uplaćenim javnim davanjima povezanim s isplatama. Naime, isplatom na račun otvoren u banci, nedvojbeno se može utvrditi je li redovno primanje stvarno isplaćeno te se takvom isplatom može utvrditi osnovica za utvrđivanje javnih davanja vezanih uz takvu isplatu. Također, isplatom plaće i drugih redovnih primanja na račun otvoren u banci štite se i prava vjerovnika u ovršnim postupcima. Nadalje, napominjemo kako je odredba o obvezi isplate plaće i drugih redovnih primanja na račun otvoren u banci, bila je predmet provjere od strane Ustavnog suda Republike Hrvatske kojemu je u odnosu na navedenu obvezu isplate plaće na račun otvoren u banci bio podnesen prijedlog za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom Republike Hrvatske i zakonom članka 90. Pravilnika o porezu na dohodak (NN, br. 95/05., 96/06., 68/07., 146/08., 2/09., 9/09. - ispr., 146/09., 123/10., 137/11., 61/12., 79/13., 160/13., 157/14. i 137/15.).

Ustavni sud Republike Hrvatske je rješenjem broj U-II-4370/2013 od 5. srpnja 2016. utvrdio kako obveza isplate plaće i drugih redovnih primanja na račun otvoren u banci nije u nesuglasnosti s Ustavom Republike Hrvatske i zakonom, kao ni s odredbama konvencijskog prava pri čemu je Ustavni sud Republike Hrvatske zauzeo stav kako naprijed navedeni razlozi javnog interesa pretežu nad interesom pojedinca da slobodno bira hoće li plaću i druga redovna primanja primati putem računa koji je otvoren kod banke ili isplatom u gotovom novcu. S obzirom na navedeno, banke imaju isključivo pravo pružanja usluga zaprimanja redovnih primanja potrošača, što im osigurava povlašteni položaj na tržištu u odnosu na druge finansijske subjekte.

Ova situacija dodatno naglašava potrebu za osiguranjem odgovarajuće dostupnosti temeljne razine bankarskih usluga, kako bi se svim građanima omogućio jednak pristup finansijskim

3.1. Inicijalno donošenje Zakona o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (NN 70/17) (dalje u tekstu: Zakon) temelji se na Direktivi 2014/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o usporedivosti naknada povezanih s računima za plaćanje, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu računima za plaćanje s osnovnim uslugama (Tekst značajan za EGP) (Službeni list Europske unije, L 257, 28. kolovoza 2014.) (dalje u tekstu: Direktiva 2014/92/EU) koja postavlja zahtjeve prema državama članicama da svi građani kod dovoljnog broja kreditnih institucija imaju pristup osnovnom računu besplatno ili uz razumnu naknadu koja se temelji na razini nacionalnog prihoda te prosječnoj naknadi koje kreditne institucije u dotičnoj državi članici naplaćuju za usluge pružene u okviru računa za plaćanje. Navedena Direktiva 2014/92/EU ne daje državama članicama ovlaštenja da nametnu obvezu kreditnim institucijama da, bez ikakvih kriterija i opravdanja, svima nude besplatan račun za redovita primanja, uz zabranu naplate naknade za niz povezanih usluga. Proširenje besplatnih usluga na sve klijente, bez ikakvih socijalnih kriterija, dakle, uključujući pojedince s visokim primanjima, nije proporcionalno i ne doprinosi ciljanoj finansijskoj uključenosti.

3.2. Nadalje, Nacrt premašuje temeljne zahtjeve EU definirane Ugovorom o funkcioniranju Europske unije (dalje u tekstu: UFEU), što ga čini ranjivim na pravno osporavanje te pokretanje postupaka protiv Republike Hrvatske pred Sudom Europske unije, kako od strane Europske komisije, tako i od strane kreditnih institucija kojima bi ovim Nacrtom bila nametnuta nezakonita ograničenja u tržišnom natjecanju.

3.3. Naime, zbog nejednakog položaja tržišnih sudionika-pružatelja predmetnih usluga iz cijele EU na području Republike Hrvatske kako je opisan u prethodnoj točki 2., dolazi do kršenja pravila o tržišnom natjecanju (čl. 101. UFEU) s obzirom na to da je zabranjeno djelovanje koje bi moglo imati utjecaj na trgovinu među državama članicama i koie ima

tokovima koji su zakonski obvezni prolaziti kroz bankovni sustav. S obzirom na takav zakonodavni okvir, ovim Nacrtom prijedloga zakona potrošačima se omogućuje pristup njihovim redovnim primanjima bez dodatnih troškova. S obzirom na to da su potrošači zakonski obvezni koristiti bankovne račune za primitak plaće i drugih redovitih primanja, smatra se opravdanim omogućiti im račun za plaćanje koji bi uključivao određene usluge bez naplate naknade uzimajući u obzir kako potrošači nemaju alternativu korištenju računa za plaćanje na koji primaju plaće i druga redovna primanja. Pritom, ističe se kako ova mjera ne predstavlja opće zamrzavanje svih bankarskih naknada, već ima za cilj osigurati minimalni standard besplatnih usluga radi zaštite potrošača i promicanja pravednog pristupa finansijskom sustavu.

Nadalje, iako je važeći Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (NN, broj 70/17; dalje: važeći Zakon) primarno izrađen radi prenošenja Direktive 2014/92/EU, rješenje predviđeno Nacrtom prijedloga zakona kao takvo ne predstavlja kršenje prava EU.

Naposljetu ističemo kako Nacrt prijedloga zakona ispunjava uvjete testa proporcionalnosti jer: (1) služi legitimnim ciljevima zaštite potrošača i javnog poretka, (2) nema realno dostupnih blažih mjeru, (3) finansijski teret za banke je minimalan u odnosu na njihove ukupne prihode, te (4) u potpunosti je usklađen s pravnom stečevinom Europske unije. Nacrt prijedloga zakona u tom smislu predstavlja uravnotežen regulatorni pristup koji štiti potrošače, ali niti u kojem dijelu ne ugrožava stabilnost bankarskog sektora. Osiguravanjem besplatnih temelnjih bankarskih usluga jača se povjerenje građana u finansijski sustav te su predložene mjere opravdane, nužne i prikladne te se njima postiže javni interes uz

za cilj ili posljedicu sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišnog natjecanja na unutarnjem tržištu, a osobito ono kojim se: „(a) neposredno ili posredno utvrđuju kupovne ili prodajne cijene ili drugi trgovinski uvjeti“, „(b) ograničuju ili nadziru proizvodnja, tržišta, tehnički razvoj ili ulaganja“ „(d) primjenjuju nejednakosti uvjeta na istovrsne poslove s ostalim trgovinskim partnerima, čime ih se stavlja u nepovoljan položaj u odnosu na konkurenčiju“. Dakle, kako je već u prethodnom tekstu navedeno, pružanje besplatnih bankarskih usluga, na način kako je predloženo ovim Nacrtom, sprječava poštenu tržišno natjecanje između hrvatskih banaka i stranih institucija, odnosno posljedično narušava tržišno natjecanje na unutarnjem tržištu.

3.4. Dodatno, s obzirom na činjenicu da postoje i kreditne institucije u državnom vlasništvu, upitna je usklađenost zahtjeva iz Nacrtu i s člankom 107. UFEU koji je definirano da je svaka potpora koja se dodjeljuje putem državnih sredstava u bilo kojem obliku koja narušava ili prijeti da će narušiti tržišno natjecanje stavljanjem određenih poduzetnika ili proizvodnje određene robe u povoljniji položaj, nespojiva je s unutarnjim tržištem u mjeri u kojoj utječe na trgovinu među državama članicama.

4. Ekonomski i finansijski rizici održivosti

Široki mandat za besplatne usluge izravno utječe na profitabilnost kreditnih institucija, što bi moglo dovesti do viših troškova za druge bankovne proizvode ili smanjene dostupnosti kredita te utjecati na sposobnost daljnog ulaganja u tehnološki razvoj, digitalizaciju i unaprjeđenje korisničkog iskustva. Posljedično, potrošači bi mogli osjetiti smanjenje kvalitete usluga te povećanje troškova drugih finansijskih proizvoda.

5. Pravni i operativni izazovi Nadalje, nejasno definirani pojmovi i obveze u Nacrtu mogu dovesti do pravne nesigurnosti i otežati provedbu zakona u praksi, pa tako:

- razumna naknada- nije jasno na koji način bi kreditna institucija, uzimajući u obzir „1. prosječnu mjesecnu isplaćenu netoplaću u Republici Hrvatskoj u skladu s priopćeniem

minimalan utjecaj na bankarski sektor.

Državnog zavoda za statistiku o prosječnim mjesecnim isplaćenim netoplaćama zaposlenih na temelju prosjeka I. – XII. mjeseca prethodne kalendarske godine (godišnji pokazatelj) i 2. prosječnu naknadu koju kreditna institucija naplaćuje potrošačima za tu uslugu u vezi s računom za plaćanje“, trebala odrediti razumno naknadu za pojedinu uslugu iz članka 23.st.1.

Zakona?

- nejasna je socijalna opravdanost osnovnog računa s lepezom besplatnih usluga uz dodatno vezivanje „ostalih“ usluga uz „razumno naknadu“?
- redovna primanja- nije jasno što se smatra redovnim primanjima, o kojoj kategoriji primanja se radi i što se smatra kriterijem redovitosti?
- smatra li se da račun za plaćanje na koje potrošač prima svoja redovna primanja može služiti isključivo na priljeve od strane isplativatelja redovnih primanja, dok ostale priljeve potrošač može primati putem drugog „redovnog“ računa za plaćanje? Što znači da besplatni račun za redovna primanja ne mora biti jedini račun za plaćanje?

Zaključno, predložene izmjene, iako usmjerene na povećanje finansijske uključenosti, mogu imati suprotan učinak, smanjujući tržišnu konkureniju, kočeći digitalni razvoj i otežavajući poslovanje kreditnih institucija. Osim što su u suprotnosti s temeljnim tržišnim slobodama Europske unije, ovakve odredbe nisu u skladu ni s ustavnim načelima slobode poduzetništva, što otvara ozbiljna pravna i ekonomski pitanja. Dugoročno, ovaka regulacija mogla bi nepovoljno utjecati na stabilnost finansijskog sustava te umanjiti tržišnu dinamiku i inovacije koje su ključne za gospodarski razvoj.

Umjesto potpunog ukidanja naknada, predlažemo razmatranje modela subvencioniranja određenih usluga za ranjive skupine, uvođenje sustava proporcionalnih naknada ili stvaranje fonda iz kojeg bi se financirali troškovi osnovnih bankarskih usluga, promicanje finansijske uključenosti kroz finansijske obrazovne programe koje podupire država, poticaje za digitalno bankarstvo, čime bi se osigurala ravnoteža između

			zaštite potrošača i održivosti poslovanja kreditnih institucija. S poštovanjem, BANKA KOVANICA d.d.		
2	ZDENKO MIHALJEVIĆ	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O USPOREDIVOSTI NAKNADA, PREBACIVANJU RAČUNA ZA PLAĆANJE I PRISTUPU OSNOVNOM RAČUNU, S NACRTOM KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA	Znatno veći učinak (posebno kod umirovljenika) bio bi postignut, kad bi se ovim Zakonom kreditne institucije obvezale da se, na zahtjev vlasnika računa, može zadržati dosadašnji broj računa (isti IBAN), koji bi postao osnovni/besplatni račun. Time se ne bi isplatitelju mirovine (posebno važno kod inozemnih mirovin) morao dostavljati novi broj računa. U protivnom će mnogi umirovljenici odustati od otvaranja besplatnog računa, zbog potrebe dostavljanja novog IBAN-a inozemnom isplatitelju mirovine odn. nesigurnosti povezane s time.	Prihvaćen	<p>Poštovani, zahvaljujemo na komentaru.</p> <p>Intencija je ovim Nacrtom prijedloga zakona potrošačima omogućiti pristup njihovim redovnim primanjima bez dodatnih troškova, pa tako i u odnosu na postojeće račune za plaćanje na koje potrošači primaju redovna primanja, što podrazumijeva i mogućnost nastavka korištenja istog broja računa za plaćanje (IBAN-a). Tekst Prijedloga zakona bit će stoga odgovarajuće modificiran.</p>

3	MARIJAN ŠEFER- MORAVČEK	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O USPOREDIVOSTI NAKNADA, PREBACIVANJU RAČUNA ZA PLAĆANJE I PRISTUPU OSNOVНОМ RAČUNУ, S NACRTOM KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA	Osjetljiva skupina trebaju biti i blokirani sa zaštićenim računom i 10 transakcija besplatno	Nije prihvaćen	Poštovani, zahvaljujemo na komentaru. Potrošači koji pripadaju osjetljivoj skupini korisnici su sljedećih prava prema zakonu kojim je uređena socijalna skrb: zajamčene minimalne naknade, naknade za osobne potrebe, naknade za redovito studiranje, osobne invalidnine, doplatka za pomoć i njegu, inkluzivnog dodatka, statusa roditelja njegovatelja ili statusa njegovatelja. Stoga će se Nacrt prijedloga zakona dodatno uskladiti sa odredbama Zakona o socijalnoj skribi i Zakona o inkluzivnom dodatku. Nacrtom prijedloga zakona osigurava se da se takvim potrošačima ne naplaćuje naknada za deset nacionalnih i/ili prekograničnih platnih transakcija mjesечно u službenoj valuti Republike Hrvatske ako imaju otvoreni osnovni račun. Potrošači koji su blokirani ne smatraju se osjetljivom skupinom prema zakonu kojim je uređena socijalna skrb. Ovraha može proizći iz različitih okolnosti poput neadekvatnog finansijskog planiranja ili privremenih finansijskih poteškoća, međutim ne može ukazivati nužno na socijalnu ugroženost. Ako ovršenik ispunjava kriterije za ostvarivanje prava prema zakonu kojim je uređena socijalna skrb, može ostvariti prava i kao korisnik koji spada u osjetljivu skupinu sukladno Nacrtu prijedloga zakona.
---	-------------------------------	--	--	----------------	--

4	GOSPODARSKO INTERESNO UDRUŽENJE HRVATSKA UDRUGA BANAKA	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O USPOREDIVOSTI NAKNADA, PREBACIVANJU RAČUNA ZA PLAĆANJE I PRISTUPU OSNOVNOM RAČUNU, S NACRTOM KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI	Banke izražavaju neslaganje s predloženom mogućnošću ugovaranja dopuštenog prekoračenja u okviru Besplatnog računa za redovna primanja. Također banke predlažu da se mogućnost korištenja internetskog i mobilnog bankarstva dopuni napomenom da je dostupnost usluga ograničena u skladu s ponudom pojedine banke ("uz ograničeni opseg usluga – prema ponudi banke").	Djelomično prihvaćen	Poštovani, zahvaljujemo na komentaru. Intencija je ovim Nacrtom prijedloga zakona potrošačima omogućiti pristup njihovim redovnim primanjima bez dodatnih troškova, uzimajući u obzir zakonsku obvezu isplate plaća, mirovina i drugih redovnih primanja na račune otvorene u banci, sukladno propisima koji reguliraju radne odnose, porez na dohodak i mirovinsko osiguranje. Isključenjem mogućnosti ugovaranja prekoračenja u vezi s računom za plaćanje na koji potrošač prima redovna primanja ograničio bi se doseg predložene zakonodavne inicijative u mjeri u kojoj bi se onemogućilo ostvarivanje njezinoga cilja. Istovremeno, predloženo zakonsko rješenje će se doraditi na način da kreditne institucije nude temeljnju razinu finansijskih usluga bez naknade, i to u mjeri u kojoj ih već nude potrošačima koji imaju račune za plaćanje. Također, doradit će se i opseg predmetnih usluga.
5	BUTERIN&PART NERI ODVJETNIČKO DRUŠTVO, DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O USPOREDIVOSTI NAKNADA, PREBACIVANJU RAČUNA ZA PLAĆANJE I PRISTUPU OSNOVNOM RAČUNU, S NACRTOM KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI	Prijedlogom ovog zakona isključivo taksativno navedene usluge vezane uz račun za redovna primanja su besplatne. Smatramo da bi naziv računa kao besplatnog mogao biti zavaravajući za potrošače pa predlažemo da se naziv predmetnog računa izmjeni na način da se u nazivu ne koristi "besplatan" i da se naziv predmetnog računa uvede u pojmovnik.	Prihvaćen	Poštovani, zahvaljujemo na komentaru. Tekst Nacrta prijedloga zakona bit će modificiran, uključujući i terminološki, kako bi bio jasno izražen zakonski cilj osiguravanja dostupnosti potrošačima temeljne razine finansijske usluge bez naknade, uz mogućnost naplate ostalih naknada za usluge vezane uz račun za plaćanje na koji potrošač prima redovna primanja.
6	DARIO MILIĆ	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O USPOREDIVOSTI NAKNADA, PREBACIVANJU RAČUNA ZA PLAĆANJE I PRISTUPU OSNOVNOM RAČUNU, S NACRTOM KONAČNOG	Ispred Zagrebačke banke d.d., u svojstvu ovlaštenika po zaposlenju, komentari u odnosu na "Ocjenu stanja i osnovna pitanja...": Iz Prijedloga ZID Zakona ne može se zaključiti je li njegovom formiranjem i puštanju u javnu raspravu prethodilo savjetovanje s Europskom središnjom bankom sukladno čl. 127. st. 4. alineja 2 Ugovora o funkcioniranju Europske unije s	Nije prihvaćen	Poštovani, zahvaljujemo na komentaru. U odnosu na komentar vezan za obvezu savjetovanja s Europskom središnjom bankom ističemo kako se ovim Nacrtom prijedloga zakona potrošačima omogućuje pristup njihovim redovnim primanjima bez dodatnih troškova, uzimajući u obzir zakonsku obvezu isplate

PRIJEDLOGA ZAKONA,
II. OCJENA STANJA I
OSNOVNA PITANJA
KOJA SE TREBAJU
UREDITI ZAKONOM TE
POSLJEDICE KOJE ĆE
DONOŠENJEM
ZAKONA PROISTEĆI

obzirom da je riječ o pokušaju redefiniranja i rekonstrukcije odnosa iz područja njene nadležnosti i dodatnoj regulaciji na čijoj relaksaciji Europska središnja banka upravo inzistira. Nadalje, Prijedlog zakona je nejasan u dijelu kojim se objašnjava pozivom na propise kojima se uređuju radni odnosi. Iz činjenice da po tim propisima plaće i mirovine valja isplati na račun otvoren kod banka ne objašnjava smisao zabrane naplate usluga vezanih za taj račun. Prijedlog ZID Zakona ne sadrži procjenu učinaka propisa koju se trebalo izraditi u skladu sa Zakonom o instrumentima politike boljih propisa. Predlagatelj u nacrtu propisa nije analizirao eventualne koristi na koje se izmjenama aspirira niti je naznačio učinak predloženih izmjena na ostale sudionike platnoga prometa kao predmet svojega interesa. Prema preliminarnim analizama, predložene izmjene imala bi značajne negativne učinke na rad kreditnih institucija, a s potpuno neizvjesnim efektom na cijenu usluga koji će u konačnosti podmiriti potrošači. Ove učinke treba analizirati. Postavke Prijedlog ZID Zakona u oštrosti su suprotnosti s matičnim propisima kojima se uređuje rad sudionika na odgovarajućem tržištu. Prijedlogom se dijelu finansijskih usluga određenih Zakonom o platnom prometu i Zakonom o kreditnim institucijama ukida obilježe naplatnosti. Na taj se im način oduzima njihov smisao, a kreditnim institucijama u ovom dijelu ukida svojstvo trgovca prema definiciji iz članka 3. Zakona o trgovačkim društvima. Prijedlog ZID Zakona ne razrađuje situacije u kojima korisnik prima redovita primanja na više različitih računa.

plaća, mirovina i drugih redovnih primanja na račune otvorene u banci, sukladno propisima koji reguliraju radne odnose, porez na dohodak i mirovinsko osiguranje. Stoga, ovim Nacrtom prijedloga zakona ne zadire se u područja iz isključive nadležnosti ECB-a, kako su definirana člankom 127. stavkom 4. i člankom 282. stavkom 5. Ugovora o funkcioniranju Europske unije te Odlokom ECB/2014/1 jer se ovaj Nacrt prijedloga zakona ne odnosi na monetarnu politiku, deviznu politiku, nadležnosti središnje banke, platne sustave, nadzor kreditnih institucija, upravljanje deviznim pričuvama ili statistiku, što su ključna područja u kojima je savjetovanje s ESB-om obvezno.

U odnosu na komentar kako je Nacrt prijedloga zakona nejasan u dijelu kojim se poziva na propise kojima se uređuju radni odnosi iznosimo slijedeće. U Republici Hrvatskoj postoji zakonska obveza isplate plaće, mirovina i drugih redovnih primanja na račun otvoren u banci, sukladno propisima koji reguliraju radne odnose, porez na dohodak i mirovinsko osiguranje. Ova obveza uvedena je radi osiguravanja transparentnosti novčanih tokova te nadzora nad uplaćenim javnim davanjima povezanim s isplata. Naime, isplatom na račun otvoren u banci, nedvojbeno se može utvrditi je li redovno primanje stvarno isplaćeno te se takvom isplatom može utvrditi osnovica za utvrđivanje javnih davanja vezanih uz takvu isplatu. Također, isplatom plaće i drugih redovnih primanja na račun otvoren u banci štite se i prava vjerovnika u ovršnim postupcima. Nadalje, napominjemo kako je odredba o obvezi isplate plaće i drugih redovnih primanja na račun otvoren u banci, bila i predmet provjere od strane Ustavnog suda Republike Hrvatske kojemu je u odnosu na navedenu obvezu isplate plaće na račun otvoren u banci bio podnesen prijedlog za pokretanje postupka za ocjenu suđeljnosti s Ustavom

Republike Hrvatske i zakonom članka 90. Pravilnika o porezu na dohodak (NN, br. 95/05., 96/06., 68/07., 146/08., 2/09., 9/09. - ispr., 146/09., 123/10., 137/11., 61/12., 79/13., 160/13., 157/14. i 137/15.).

Ustavni sud Republike Hrvatske je rješenjem broj U-II-4370/2013 od 5. srpnja 2016. utvrdio kako obveza isplate plaće i drugih redovnih primanja na račun otvoren u banci nije u nesuglasnosti s Ustavom Republike Hrvatske i zakonom, kao ni s odredbama konvencijskog prava pri čemu je Ustavni sud Republike Hrvatske zauzeo stav kako naprijed navedeni razlozi javnog interesa vezano za obvezu isplate plaće i drugih primanja preko računa kod banke pretežu nad interesom pojedinca da slobodno bira hoće li plaću i druga primanja primati putem računa kod banke ili isplatom u gotovom novcu. S obzirom na navedeno, banke imaju isključivo pravo pružanja usluga zaprimanja redovnih primanja potrošača, što im osigurava povlašteni položaj na tržištu u odnosu na druge finansijske subjekte. Ova situacija dodatno naglašava potrebu za osiguranjem odgovarajuće dostupnosti temeljnih bankarskih usluga, kako bi se svim građanima omogućio jednak pristup finansijskim tokovima koji su zakonski obvezni prolaziti kroz bankovni sustav. S obzirom na takav zakonodavni okvir, ovim Nacrtom prijedloga zakona potrošačima se omogućuje pristup njihovim redovnim primanjima bez dodatnih troškova.

Nadalje, ističemo kako je za ovaj Nacrt prijedloga zakona izrađen Obrazac iskaza o procjeni učinaka propisa koji je također bio objavljen na javnom savjetovanju istovremeno sa Nacrtom prijedloga zakona.

7	VEDRAN VUK	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O USPOREDIVOSTI NAKNADA, PREBACIVANJU RAČUNA ZA PLAĆANJE I PRISTUPU OSNOVНОM RAČUNУ, S NACRTOM KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI	Suludo je da me država obvezuje da plaću primam putem privatnih subjekata koji mi još dodatno uzimaju novac uz državu koja mi uzme pola.	Primljeno na znanje	Poštovani, zahvaljujemo na komentaru. Upravo je cilj ovog Nacrtu prijedloga zakona zaštitići interes potrošača i osigurati potrošačima temeljnu razinu finansijske usluge koja će biti dostupna bez naknade, uzimajući u obzir postojeću obvezu isplate plaća i mirovina na račun u banci, sukladno propisima koji uređuju radne odnose, mirovinsko osiguranje i porez na dohodak.
8	ANDRIJA KARNAŠ	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O USPOREDIVOSTI NAKNADA, PREBACIVANJU RAČUNA ZA PLAĆANJE I PRISTUPU OSNOVНОM RAČUNУ, S NACRTOM KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI	Poštovani, predlažem da se propiše da banke moraju prikazati ukupni mjesecni priljev i odлив za svaki račun koji klijent ima; na usluzi internetskog i mobilnog bankarstva bi trebao biti praćen u realnom vremenu, dok bi na mjesecnom izvatu trebao biti prikazan za taj mjesec, podrazumijeva se da bude prikazano na jasno vidljivom mjestu. Srdačan pozdrav.	Nije prihvaćen	Poštovani, zahvaljujemo na komentaru. Cilj je ovog Nacrtu prijedloga zakona zaštitići interes potrošača i osigurati potrošačima temeljnu razinu finansijske usluge koja će biti dostupna bez naknade, uzimajući u obzir postojeću obvezu isplate plaća i mirovina na račun u banci, sukladno propisima koji uređuju radne odnose, mirovinsko osiguranje i porez na dohodak. Prilikom razmatranja načina ostvarenja navedenog cilja potrebno je uzeti u obzir činjenicu da kreditne institucije koje posluju u Republici Hrvatskoj u svom poslovanju imaju slobodu odabira različitih poslovnih modela, pri čemu su dužne poštivati sve važeće propise, uključujući i one koji se odnose na zaštitu potrošača. Regulacija konkretnih poslovnih modela koje kreditne institucije primjenjuju nije uobičajena praksa jer bi takav pristup mogao predstavljati pretjeranu regulaciju te prekomjerno zadiranje u područje poduzetničkih sloboda. Slijedom navedenog, predloženo normativno rješenje nije prihvaćeno.

9	DAVOR GOLEK	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O USPOREDIVOSTI NAKNADA, PREBACIVANJU RAČUNA ZA PLAĆANJE I PRISTUPU OSNOVNOM RAČUNU, S NACRTOM KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI	Kaže, za ostale usluge naplaćuje se razumna naknada. Obzirom da je u ovoj državi malo toga razumno, počevši od katastrofalno malih mirovina, od ove godine i poreza na naslijeđenu derutnu drugu nekretninu, pa na dalje, molim pobliže definirati pojma "razumno". Jer ako bankama ukinete sve one osnovne naknade, što kao umirovljenik podržavam, a na kojima banke zgrču bogatstvo, postati će im razumno da to nadoknade na ostalim uslugama koje smiju naplatiti, pa će preko noći ono što je do danas bilo koliko-toliko razumno, odjednom postati nerazumno. Slična stvar se desila sa ograničenjem cijena 70 zaštićenih proizvoda u trgovinama, u roku od nekoliko dana cijene većine nezaštićenih proizvoda su počele rasti, kako bi trgovci nadoknadiili zaradu. Znam o čemu pričam, gledam to svaki dan. A DZS fejka podatke o inflaciji. Prikrivaju pravo stanje. I usput mala dobromanjerna preporuka, neki ministri su vrhunski obrazovani, ali im nedostaje dodir sa stvarnošću, neki nikada nisu bili u dučanu ili na tržnici. Neki ministri su kompletno zalutali na taj samo privremeni položaj, ali i jedni i drugi bi se iz oblaka trebali spustiti na zemlju i ponekad malo prošetati i popričati na ulici sa građanima.	Primljeno na znanje	Poštovani, zahvaljujemo na komentaru. Nacrtom prijedloga zakona propisano je kako razumno naknadu za pojedinu uslugu u okviru osnovnog računa određuje kreditna institucija uzimajući u obzir: 1. prosječnu mjesečnu isplaćenu netoplaću u Republici Hrvatskoj u skladu s priopćenjem Državnog zavoda za statistiku o prosječnim mjesecnim isplaćenim netoplaćama zaposlenih na temelju prosjeka I. - XII. mjeseca prethodne kalendarske godine (godišnji pokazatelj) 2. prosječnu naknadu koju kreditna institucija naplaćuje potrošačima za tu uslugu u vezi s računom za plaćanje.
10	IVAN GRGURINA	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O USPOREDIVOSTI NAKNADA, PREBACIVANJU RAČUNA ZA PLAĆANJE I PRISTUPU OSNOVNOM RAČUNU, S NACRTOM KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI	Mislim da je ovo super izmijena i u potpunosti je podržavam.	Primljeno na znanje	Poštovani, zahvaljujemo na komentaru.

11	DARIO MILIĆ	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O USPOREDIVOSTI NAKNADA, PREBACIVANJU RAČUNA ZA PLAĆANJE I PRISTUPU OSNOVНОM RAČUNU, S NACRTOM KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA, IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU	Ispred Zagrebačke banke d.d., u svojstvu ovlaštenika po zaposlenju, komentar: U konkretnom slučaju, nisu ostvareni razlozi zbog kojih se zakon može donijeti po hitnom postupku. Prema članku 204. Poslovnika Hrvatskog sabora na kojega se upućuje u Prijedlogu Zakona o izmjena i dopunama Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (dalje: Prijedlog ZID Zakona), zakon se po hitnom postupku može donijeti kada to zahtijevaju osobito opravdani razlozi koji se u tom slučaju u samom prijedlogu zakona moraju posebno obrazložiti. Iznimnost ove situacije jasno je, dakле, određena dvostrukim zahtjevom - da postoje osobito opravdani socijalni razlozi za odstupanje od redovite procedure donošenja zakona i - da ti osobito opravdani razlozi, stanje nužnosti za hitnjom budu na adekvatan način razloženi te čitko i pregledno objašnjeni u prijedlogu zakona. O tome se u Prijedlog ZID Zakona ne navodi ništa. Tamo se određuje tek kako je potrebno „u što kraćem roku osigurati dostupnost“ besplatnog računa i osnovnog računa. Time se podcrtava tek ambicija predlagatelja da propis što prije stupi na snagu, ali se ne navodi ništa o tome kakve posebne socijalne okolnosti zahtijevaju interventno donošenje propisa, što je u dosadašnjim propisima lučilo izrazito štetne učinke i zbog čega treba preskakati faze uobičajena postupka donošenja propisa.	Prihvaćen	Poštovani, zahvaljujemo na komentaru. Rasprava o Prijedlogu zakona provest će se u dva čitanja.
----	-------------	---	---	-----------	--

12	BUTERIN&PART NERI ODVJETNIČKO DRUŠTVO, DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠ ĆU	IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU, Članak 1.	Podrazumijeva li ovakva stipulacija da su iz primjene isključeni drugi pružatelji platnih usluga kod kojih se vode računi na koje potrošači na području Republike Hrvatske primaju redovna primanja?	Primljeno na znanje	Poštovani, zahvaljujemo na komentaru. Člankom 1. Nacrta prijedloga zakona mijenja se članak 20. važećeg Zakona kojim se uređuje primjena odredbi poglavљa IV. važećeg Zakona. Navedeno poglavlje važećeg Zakona odnosi se na pravo na račun za plaćanje (osnovni račun), dok će se ostvarivanje cilja zaštite interesa potrošača i osiguravanja potrošačima temeljne razine finansijske usluge koja će biti dostupna bez naknade, uzimajući u obzir postojeću obvezu isplate plaća i mirovina na račun u banci, sukladno propisima koji uređuju radne odnose, mirovinsko osiguranje i porez na dohodak, ostvariti u okviru novog poglavљa IV.a Zakona. S obzirom da je zakonom propisano da se plaća i mirovina te ostala redovna primanja moraju isplaćivati na račun koji je otvoren u banci, odredbe poglavљa IV.a primjenjivati će se na kreditne institucije osnovane u Republici Hrvatskoj, podružnice kreditnih institucija osnovanih u drugim državama članicama sa sjedištem u Republici Hrvatskoj i podružnice kreditnih institucija iz trećih država sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koje u svojoj ponudi nude potrošačima uslugu računa za plaćanje. U tom dijelu doradit će se Nacrt prijedloga zakona kako bi bilo jasno na koga se primjenjuje poglavlje IV.a.
13	GOSPODARSKO INTERESNO UDRUŽENJE HRVATSKA UDRUGA BANAKA	IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU, Članak 3.	Predlažemo da se na kraju stavka 13. članka 3. doda sljedeći tekst: „u skladu s usvojenom Metodologijom za izračun visine i strukture naknada“, kako bi se osigurala doslednost u primjeni metodologije i transparentnost u određivanju naknada.	Nije prihvaćen	Poštovani, zahvaljujemo na komentaru. S obzirom da Metodologija za izračun visine i strukture naknada nije pravno obvezujući akt, njegovo uključivanje u zakonski tekst može stvoriti pravnu nesigurnost, otežati dosljedno tumačenje i primjenu propisa.
14	GOSPODARSKO INTERESNO UDRUŽENJE HRVATSKA UDRUGA BANAKA	IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU, Članak 3.	Predlažemo brisati stavak 9. članka 3. obzirom da se primjenjuje stavak 13.	Nije prihvaćen	Poštovani, zahvaljujemo na komentaru. Predloženo rješenje rezultiralo bi stavljanjem potrošača koji pripadaju osjetljivoj skupini u nepovoljniji položaj u odnosu na potrošače koji nisu korisnici prava prema zakonu kojim je uređena socijalna skrb uzimajući u obzir stavak 3. istog članka Nacrtu prijedloga Zakona.

15	GOSPODARSKO INTERESNO UDRUŽENJE HRVATSKA UDRUGA BANAKA	IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU, Članak 3.	Nastavno na komentar u stavku 4. banke predlažu brisanje stavka 7. i 8.	Primljeno na znanje	Poštovani, zahvaljujemo na komentaru. Bit će razmotrena mogućnost modifikacije Nacrta prijedloga zakona brisanjem predmetnih odredbi.
16	GOSPODARSKO INTERESNO UDRUŽENJE HRVATSKA UDRUGA BANAKA	IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU, Članak 3.	Predlažemo da se u stavku 4. jasnije definira metodologija za izračun razumne naknade ili da se na drugi način precizno odredi što bi se smatralo razumnom naknadom. Trenutno nije jasno na koji način predloženi parametri koreliraju s izračunom razumne naknade. Napominjemo da su kreditne institucije, sukladno Smjernicama HNB-a već usvojile i primjenjuju metodologiju izračuna naknada.	Nije prihvaćen	Poštovani, zahvaljujemo na komentaru. Kriteriji za određivanje razumne naknade predviđeni Nacrtom prijedloga zakona odgovaraju kriterijima propisanim člankom 24. stavkom 3. važećeg Zakona. Navedeni kriteriji primjenjuju se od stupanja na snagu važećeg Zakona odnosno od 27. srpnja 2017.
17	GOSPODARSKO INTERESNO UDRUŽENJE HRVATSKA UDRUGA BANAKA	IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU, Članak 3.	Predlažemo da se u točkama 5. i 6. stavka 1. članka 3. jasno definira da se točka 5. odnosi isključivo na redovno izdavanje debitne kartice, čime bi se izvanredno izdavanje kartice na zahtjev potrošača (npr. u slučaju gubitka, oštećenja i slično) izuzelo iz obuhvata ove odredbe. Nadalje, predlažemo brisanje riječi „korištenje“ u točki 5., uzimajući u obzir da točka 6. već obuhvaća izvršenje plaćanja debitnom karticom. Ujedno, predlažemo preciziranje točke 6. kako bi bilo jasno da se izvršenje plaćanja odnosi na plaćanja na prodajnim mjestima (EFT POS terminali, internetska prodajna mjesta). Predloženi tekst točaka bi glasio: 5. za uslugu redovnog izdavanja debitne kartice 6. za uslugu korištenja debitne kartice za izvršenje plaćanja na prodajnim mjestima (EFT POS terminalima, internetska prodajna mjesta).	Prihvaćen	Poštovani, zahvaljujemo na komentaru. Nacrt prijedloga zakona će se doraditi.
18	GOSPODARSKO INTERESNO UDRUŽENJE HRVATSKA UDRUGA BANAKA	IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU, Članak 3.	Predlažemo da se u članku 3., stavku 1., točki 2. iza riječi „internetskog ili mobilnog bankarstva“ izričito doda tekst: „uz ograničeni opseg usluga – prema ponudi banke“.	Prihvaćen	Poštovani, zahvaljujemo na komentaru. Nacrt prijedloga zakona će se doraditi.
19	BUTERIN&PART NERI ODVJETNIČKO DRUŠTVO, DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU	IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU, Članak 3.	Na koji se način predmetna odredba primjenjuje na korisnike inkluzivnog dodatka za koje se donošenjem Zakona o inkluzivnom dodatku objedinilo pravo na osobnu invalidninu i pravo na doplatak za pomoći i njegu?	Primljeno na znanje	Poštovani, zahvaljujemo na komentaru. Tekst Nacrta prijedloga zakona uskladit će se sa Zakonom o inkluzivnom dodatku („Narodne novine“, broj 156/23.) tako što će potrošačem koji pripada osjetljivoj skupini biti određena i osoba koja ostvaruje pravo na inkluzivni dodatak.

20	BUTERIN&PART NERI ODVJETNIČKO Društvo, Društvo s ograničenom odgovornošću	IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU, Članak 3.	Potrebno je precizirati koja bi bila najviša dozvoljena naknada prema stavku 4. ovog članka zakona. S obzirom na to da kriteriji za određivanje 'razumne' naknade nisu jasno propisani, ostaje nejasno kako bi se utvrdila gornja granica naknade i sprječile moguće zlouporabe.	Primljeno na znanje	Poštovani, zahvaljujemo na komentaru. Kriteriji za određivanje razumne naknade predviđeni Nacrtom prijedloga zakona odgovaraju kriterijima propisanim člankom 24. stavkom 3. važećeg Zakona. Navedeni kriteriji primjenjuju se od stupanja na snagu važećeg Zakona odnosno od 27. srpnja 2017. Međutim u odnosu na najvišu dozvoljenu naknadu prema stavku 4. predmetnog članka Nacrt prijedloga zakona, razmotrit će se mogućnost njegove modifikacije.
21	BUTERIN&PART NERI ODVJETNIČKO Društvo, Društvo s ograničenom odgovornošću	IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU, Članak 3.	Potrebno je precizirati na koji se konkretan način prilikom određivanja 'razumne' naknade primjenjuju navedeni kriteriji. Naime, ostaje nejasno što točno znači da se kriteriji 'uzimaju u obzir' odnosno na koji način oni utječu na izračun i konačnu visinu naknade?	Nije prihvaćen	Poštovani, zahvaljujemo na komentaru. Kriteriji za određivanje razumne naknade predviđeni Nacrtom prijedloga zakona odgovaraju kriterijima propisanim člankom 24. stavkom 3. važećeg Zakona. Navedeni kriteriji primjenjuju se od stupanja na snagu važećeg Zakona odnosno od 27. srpnja 2017. te njihova dodatna preciziranja nisu potrebna.
22	BUTERIN&PART NERI ODVJETNIČKO Društvo, Društvo s ograničenom odgovornošću	IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU, Članak 3.	Smatramo da bi pojam 'razumne naknade' bilo potrebno preciznije definirati. Naime, postavlja se pitanje kojim bi se točno objektivnim kriterijima procjenjivala razumnost pojedine naknade u kontekstu ovog zakona? Osobito je važno razjasniti kako se ovaj kriterij odnosi na kreditne kartice, s obzirom na to da su one izuzete iz primjene predmetnog kriterija, a istovremeno su obuhvaćene Metodologijom za utvrđivanje strukture i visine naknada koju su usvojile sve banke. Stoga bi bilo nužno pojasniti kako se koncept razumnih naknada, u smislu ovog zakona, usklađuje s Metodologijom, kao i s važećim odredbama Zakona o platnom prometu koje uređuju naplatu naknada.	Nije prihvaćen	Poštovani, zahvaljujemo na komentaru. Kriteriji za određivanje razumne naknade predviđeni Nacrtom prijedloga zakona odgovaraju kriterijima propisanim člankom 24. stavkom 3. važećeg Zakona. Navedeni kriteriji primjenjuju se stoga od stupanja na snagu važećeg Zakona 27. srpnja 2017. te njihova dodatna preciziranja nisu potrebna. Ovim Nacrtom prijedloga zakona nije mijenjan tretman naknada za platne transakcije putem kreditnih kartica u odnosu na odredbe važećeg Zakona.
23	BUTERIN&PART NERI ODVJETNIČKO Društvo, Društvo s ograničenom odgovornošću	IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU, Članak 3.	Predlažemo, radi izbjegavanja dvojbi, jasno definirati opseg usluge internetskog odnosa mobilnog bankarstva koja se pruža potrošačima besplatno, a koja suštinski podrazumijeva omogućavanje besplatnog pristupa internetskom odnosno mobilnom bankarstvu.	Prihvaćen	Poštovani, zahvaljujemo na komentaru. Nacrt prijedloga zakona će se doraditi.

24	ZVONKO KOPRIVČIĆ	IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU, Članak 3.	U članku 3. stavku 1. utvrditi da se ne smije naplaćivati naknada za kreditni transfer nacionalni u kunama on-line bankarstvom da bude nedvojbeno o čemu se radi, jer takve formulacije koristi banka.	Nije prihvaćen	Poštovani, zahvaljujemo na komentaru. Intencija Nacrta prijedloga zakona nije da usluga izvršenja kreditnog transfera bude besplatna u okviru osnovnog računa. Kreditna institucija tako smije potrošaču naplatiti naknadu za uslugu izvršenja kreditnog transfera ako ju i inače naplaćuje prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena, pri čemu takva naknada mora biti razumna, osim naknada za platne transakcije putem kreditnih kartica za koje kreditna institucija naplaćuje naknade prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena. Iznimno, potrošaču koji ima osnovni račun i pripada osjetljivoj skupini kreditna institucija dužna je omogućiti izvršenje bez naknade deset nacionalnih i/ili prekograničnih platnih transakcija kreditnih transfera (uključivo instant kreditnih transfera i trajnih nalog) i/ili izravnih terećenja u službenoj valuti Republike Hrvatske mjesечно s osnovnog računa za koje kreditna institucija i inače naplaćuje potrošaču naknadu prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena.
25	FILIP CETINA	IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU, Članak 3.	Dodati na popis u stavku 10. točku "7. inkluzivni dodatak", koja je nasljednik osobne invalidnine i doplatku za pomoć i njegu.	Prihvaćen	Poštovani, zahvaljujemo na komentaru. Tekst Nacrta prijedloga zakona bit će uskladen sa Zakonom o inkluzivnom dodatku („Narodne novine“, br. 156/23) tako što će potrošačem koji pripada osjetljivoj skupini biti određena i osoba koja ostvaruje pravo na inkluzivni dodatak.

26	GOSPODARSKO INTERESNO UDRUŽENJE HRVATSKA UDRUGA BANAKA	IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU, Članak 4.	Banke predlažu da se članak 27.c briše iz članka 4.	Nije prihvaćen	Poštovani, zahvaljujemo na komentaru. Nacrt prijedloga zakona doradit će se na način da je kreditna institucija dužna potrošaču omogućiti da bez naknade dva puta u mjesecu podigne gotov novac s računa za plaćanje na bankomatu bilo koje druge kreditne institucije u Republici Hrvatskoj koja nije kreditna institucija u kojoj potrošač ima račun za plaćanje koji sadrži određene usluge na koje kreditne institucije neće smjeti naplaćivati naknadu. Međutim, kako je cilj osigurati da se započne s operativnim aktivnostima vezanima za uspostavu nacionalne bankomatske mreže u Republici Hrvatskoj, propisat će se odgođeno stupanje na snagu ove odredbe. Ako se do stupanja na snagu te odredbe ne uspostavi nacionalna bankomatska mreža, potrošač koji je klijent banke koja će biti sudionica nacionalne bankomatske mreže imat će mogućnost dizanja gotovog novca na bankomatima nacionalne bankomatske mreže bez naknade i ti će se svi bankomati smatrati vlastitim bankomatima banke koja je uključena u nacionalnu bankomatsku mrežu. Ako banka neće htjeti biti uključena u nacionalnu bankomatsku mrežu morat će u svakom slučaju potrošaču omogućiti da bez naknade dva puta u mjesecu podigne gotov novac s računa za plaćanje na bankomatu bilo koje druge kreditne institucije u Republici Hrvatskoj koja nije kreditna institucija u kojoj potrošač ima račun za plaćanje koji sadrži određene usluge na koje kreditne institucije neće smjeti naplaćivati naknadu.
27	GOSPODARSKO INTERESNO UDRUŽENJE HRVATSKA UDRUGA BANAKA	IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU, Članak 4.	Predlažemo da se u članku 4., stavku 2. precizira da se račun za plaćanje na koji potrošač prima svoja redovna primanja odnosi isključivo na račune denominirane u službenoj valuti Republike Hrvatske. Također, predlažemo dodatno pojašnjenje da se ova odredba primjenjuje samo na tekuće račune klijenata koji nisu dio drugih paketnih usluga koje je klijent zasebno ugovorio s Bankom.	Prihvaćen	Poštovani, zahvaljujemo na komentaru. Vaš prijedlog se prihvata.

28	GOSPODARSKO INTERESNO UDRUŽENJE HRVATSKA UDRUGA BANAKA	IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU, Članak 4.	Predlažemo da se u točkama 5. i 6. stavka 1. članka 4. jasno definira da se točka 5. odnosi isključivo na redovno izdavanje debitne kartice, čime bi se izvanredno izdavanje kartice na zahtjev potrošača (npr. u slučaju gubitka, oštećenja i slično) izuzelo iz obuhvata ove odredbe. Nadalje, predlažemo brisanje riječi „korištenje“ u točki 5., uzimajući u obzir da točka 6. već obuhvača izvršenje plaćanja debitnom karticom. Ujedno, predlažemo preciziranje točke 6. kako bi bilo jasno da se izvršenje plaćanja odnosi na plaćanja na prodajnim mjestima (EFT POS terminali, internetska prodajna mjesta). Predloženi tekst točaka bi glasio: 5. za uslugu redovnog izdavanja debitne kartice 6. za uslugu korištenja debitne kartice za izvršenje plaćanja na prodajnim mjestima (EFT POS terminalima, internetska prodajna mjesta).	Prihvaćen	Poštovani, zahvaljujemo na komentaru. Vaš prijedlog se prihvata.
29	GOSPODARSKO INTERESNO UDRUŽENJE HRVATSKA UDRUGA BANAKA	IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU, Članak 4.	Predlažemo da se u članku 4., stavku 1., točki 2. iza riječi „internetskog ili mobilnog bankarstva“ izričito doda tekst: „uz ograničeni opseg usluga – prema ponudi banke“.	Prihvaćen	Poštovani, zahvaljujemo na komentaru. Vaš prijedlog se prihvata.
30	GOSPODARSKO INTERESNO UDRUŽENJE HRVATSKA UDRUGA BANAKA	IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU, Članak 4.	Banke predlažu da se u članku 4., stavku 1. izričito utvrdi da se račun za redovna primanja, koji uključuje usluge navedene u točkama 1. – 6. može otvoriti isključivo na zahtjev potrošača.	Prihvaćen	Poštovani, zahvaljujemo na komentaru. Vaš prijedlog se prihvata.
31	BUTERIN&PART NERI ODVJETNIČKO DRUŠTVO, DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU	IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU, Članak 4.	Potrebno je razjasniti posljedice prestanka primitka redovnih primanja na račun za redovna primanja otvoren temeljem članka 27.a stavka 1. Konkretno, što se događa s takvim računom u slučaju da potrošač više ne prima redovna primanja na taj račun – npr. hoće li se račun zatvoriti, transformirati u drugi tip računa ili će se početi naplaćivati naknada za vođenje takvog računa? Smatramo nužnim precizirati tijek postupanja u takvim situacijama kako bi se izbjegle nejasnoće i osigurala pravna sigurnost za potrošače i banke.	Prihvaćen	Poštovani, zahvaljujemo na komentaru. Vaš prijedlog se prihvata. Nacrtom prijedloga zakona dodatno će se precizirati postupanje kreditne institucije u slučaju da potrošač više ne prima redovna primanja.

32	BUTERIN&PART NERI ODVJETNIČKO DRUŠTVO, DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠ ĆU	IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU, Članak 4.	Predlažemo dodavanje stavka kojim bi se jasno propisalo da jedan potrošač može otvoriti samo jedan poseban račun za redovna primanja u smislu članka 27.a, i to isključivo u jednoj banci u Republici Hrvatskoj. Također, potrebno je specificirati mehanizam provedbe ovog pravila, odnosno na koji način će se osigurati njegova primjena u praksi kako bi se sprječile eventualne zlouporabe ili nejasnoće u primjeni.	Prihvaćen	Poštovani, zahvaljujemo na komentaru. Vaš prijedlog se prihvata.
33	BUTERIN&PART NERI ODVJETNIČKO DRUŠTVO, DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠ ĆU	IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU, Članak 4.	Potrebno je specificirati koje bi se usluge, uz navedene besplatne, mogle ugovoriti vezane uz poseban račun za redovna primanja, odnosno postoje li u odnosu na navedeni račun određena ograničenja.	Prihvaćen	Poštovani, zahvaljujemo na komentaru. Vaš prijedlog se prihvata.
34	BUTERIN&PART NERI ODVJETNIČKO DRUŠTVO, DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠ ĆU	IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU, Članak 4.	Predlažemo, radi izbjegavanja dvojbi, jasno definirati opseg usluge internetskog odnosno mobilnog bankarstva koja se pruža potrošačima besplatno, a koja suštinski podrazumijeva omogućavanje besplatnog pristupa internetskom odnosno mobilnom bankarstvu.	Prihvaćen	Poštovani, zahvaljujemo na komentaru. Vaš prijedlog se prihvata. Nacrt prijedloga zakona doradit će se na način da kreditna institucija neće smjeti naplatiti naknadu potrošaču za usluge internetskog ili mobilnog bankarstva i to prema odabiru kreditne institucije. Kreditna institucija moći će potrošaču navedene usluge nuditi u opsegu koji je manji od onoga u kojem ih i inače nudi u okviru računa za plaćanje.
35	BUTERIN&PART NERI ODVJETNIČKO DRUŠTVO, DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠ ĆU	IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU, Članak 4.	Predlažemo da se navedeni račun zasebno definira i uvede u pojmovnik kako bi se diferencirao od drugih računa za plaćanje.	Prihvaćen	Poštovani, zahvaljujemo na komentaru. Vaš prijedlog se prihvata.
36	BUTERIN&PART NERI ODVJETNIČKO DRUŠTVO, DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠ ĆU	IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU, Članak 4.	Predlažemo jasno navesti da potrošači mogu primati redovna primanja u smislu ovog zakona i na druge račune za plaćanje, koji nisu poseban račun za redovna primanja u smislu ovog zakona.	Prihvaćen	Poštovani, zahvaljujemo na komentaru. Vaš prijedlog se prihvata. Intencija Nacrt prijedloga zakona svakako nije ograničiti potrošača da svoja redovna primanja može primati samo na račun koji mu nudi određene usluge besplatno.

37	BUTERIN&PART NERI ODVJETNIČKO DRUŠTVO, DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠ ĆU	IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU, Članak 4.	Naše razumijevanje, obzirom na nedopuštenost retroaktivnog učinka zakona, je da bi se ova odredba primjenjivala na novootvorene račune za redovna primanja kao novi proizvod koji bi banke nudile temeljem ovog zakona. S tim u vezi, radi izbjegavanja dvojbi, predlažemo da se izrijekom navede da će na zahtjev potrošača, banka s potrošačem sklopiti ugovor o otvaranju posebnog računa za redovna primanja kao zasebnog računa za plaćanje na koji se primjenjuju uvjeti iz članka 27.a.st.1. ovog zakona.	Prihvaćen	Poštovani, zahvaljujemo na komentaru. Vaš prijedlog se prihvata.
38	BUTERIN&PART NERI ODVJETNIČKO DRUŠTVO, DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠ ĆU	IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU, Članak 4.	U svrhu transparentnosti predlažemo brisanje riječi "besplatan" u nazivu računa, obzirom su određene taksatивno navedene usluge vezane uz predmetni račun besplatan. Smatramo da bi ovakav naziv mogao biti zavaravajući za potrošače.	Prihvaćen	Poštovani, zahvaljujemo na komentaru. Tekst Nacrt-a Prijedloga zakona bit će modificiran, uključujući i terminološki, kako bi bio jasno izražen zakonski cilj osiguravanja dostupnosti potrošačima temeljne razine finansijske usluge bez naknade, što podrazumijeva i mogućnost naplate naknada za određene usluge vezane uz račun za plaćanje na koji potrošač prima redovna primanja.
39	BUTERIN&PART NERI ODVJETNIČKO DRUŠTVO, DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠ ĆU	IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU, Članak 4.	Kako će banke uskladiti regulatorne zahtjeve upravljanja rizicima, uzimajući u obzir povećanu prekršajnu izloženost prema Zakonu o doprinosima, a koja izloženost proizlazi iz zakonom nametnute obvezе pružanja besplatnih bankovnih usluga?	Primljeno na znanje	Poštovani, zahvaljujemo na komentaru. Cilj ovog Nacrt-a prijedloga zakona je zaštiti interes potrošača i osigurati im temeljnu razinu finansijske usluge koja će biti dostupna bez naknade, uzimajući u obzir postojeću obvezu isplate plaća i mirovinu na račun u banci, sukladno propisima koji uređuju radne odnose, mirovinsko osiguranje i porez na dohodak. Odredbe Nacrt-a prijedloga zakona kojima se ostvaruje gore navedeni cilj bit će dorađene, kako u pogledu njihovog područja primjene, tako i s ciljem da se kreditnim institucijama osigura primjereno vremensko razdoblje radi uskladivanja njihovog poslovanja s predloženim normativnim rješenjima.

40	TONI DELIĆ	IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU, Članak 4.	<p>Predlaže se u čl. 27, st. 1. uz navedeno dodavanje i: izvršenje deset nacionalnih i/ili prekograničnih platnih transakcija kreditnih transfera (uključivo instant kreditnih transfera i trajnih naloga) i/ili izravnih terećenja u službenoj valuti Republike Hrvatske mjesečno)</p> <p>Nužno je omogućiti svim potrošačima, da imaju pravo na deset nacionalnih i/ili prekograničnih platnih transakcija kreditnih transfera u službenoj valuti Republike Hrvatske bez naknade; Zbog podmirenja nužnih mjesecnih obveza građana Republike hrvatske (režijski troškovi, uplate novca članovima kućanstva, uplate u državni proračun zbog izrade/obnove dokumenata, upisnine i članarine i sl.). Pogotovo zbog činjenice da je većina banaka uvela naknadu i za interni kreditni transfer (kreditni transferi unutar iste banke).</p>	Nije prihvaćen	<p>Poštovani, zahvaljujemo na komentaru.</p> <p>Intencija Nacrta prijedloga zakona nije da usluge izvršenja kreditnog transfera budu besplatne. Naime, kreditni transferi predstavljaju platnu uslugu s operativnim i infrastrukturnim troškom. Provođenje svakog kreditnog transfera uključuje tehničku obradu, sustave međubankovnog poravnanja, regulatornu usklađenost, sigurnosne provjere i administraciju, čime se generiraju mjerljivi troškovi za pružatelja te platne usluge.</p> <p>Međutim, ističemo kako je u okviru osnovnog računa, potrošaču koji ima osnovni račun i pripada osjetljivoj skupini, kreditna institucija dužna omogućiti izvršenje, bez naknade, deset nacionalnih i/ili prekograničnih platnih transakcija kreditnih transfera (uključivo instant kreditnih transfera i trajnih naloga) i/ili izravnih terećenja u službenoj valuti Republike Hrvatske mjesечно s osnovnog računa za koje kreditna institucija i inače naplaćuje potrošaču naknadu prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena.</p>
----	------------	---	---	----------------	--

41	ZVONKO KOPRIVČIĆ	IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU, Članak 4.	U ovom članku utvrditi da je oslobođena naplate naknada za kreditni transfer nacionalni u eurima on-line bankarstvom, da bude neprijeporno da je to oslobođeno.	Nije prihvaćen	Poštovani, zahvaljujemo na komentaru. Intencija Nacrt prijedloga zakona nije da usluga izvršenja kreditnog transfera bude besplatna. Naime, kreditni transferi predstavljaju platnu uslugu s operativnim i infrastrukturnim troškom. Provođenje svakog kreditnog transfera uključuje tehničku obradu, sustave međubankovnog poravnanja, regulatornu usklađenost, sigurnosne provjere i administraciju, čime se generiraju mjerljivi troškovi za pružatelja usluge. Međutim, ističemo kako je u okviru osnovnog računa, potrošaču koji ima osnovni račun i pripada osjetljivoj skupini, kreditna institucija dužna omogućiti izvršenje bez naknade deset nacionalnih i/ili prekograničnih platnih transakcija kreditnih transfera (uključivo instant kreditnih transfera i trajnih naloga) i/ili izravnih terećenja u službenoj valuti Republike Hrvatske mjesечно s osnovnog računa za koje kreditna institucija i inače naplaćuje potrošaču naknadu prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena.
42	BUTERIN&PART NERI ODVJETNIČKO DRUŠTVO, DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU	PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 7.	Potrebno je pojasniti koje se konkretnе izmjene Okvirnog ugovora podrazumijevaju ovom odredbom, s obzirom na načelo da zakoni nemaju retroaktivan učinak. Također, ostaje nejasno hoće li banke imati pravo diskrecijske ocjene povoljnosti određene izmjene ugovora za potrošača.	Primljeno na znanje	Poštovani, zahvaljujemo na komentaru. Doradit će se Nacrt prijedloga zakona.
43	DARIO MILIĆ	PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 7.	Ispred Zagrebačke banke d.d., u svojstvu ovlaštenika po zaposlenju, komentar na st. 3.: Predmetna odredba na pravno sporan način mijenja (prešutna derrogacija) odredbe Zakona o platnom prometu i ide šire od onoga što je propisano ZPPom, a to nije zakonito jer: 1) ZPP ne predviđa da drugi zakoni mijenjaju ono što je uređeno ZPP-om 2) ZPP propisuje mogućnost da se odstupi od roka - dva mjeseca za izmjene okvirnog ugovora isključivo za izmjene kamatne stope i tečaja, i to kad je to ugovoren ili u korist klijenta	Nije prihvaćen	Poštovani, zahvaljujemo na komentaru. Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu je lex specialis u odnosu na Zakon o platnom prometu. Ovom odredbom previđa se rješenje koje ide u korist potrošačima.

44	TONI DELIĆ	PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 7.	<p>Bitno je zadržavanje istog broja računa (IBAN-a) zbog lakšeg i jednostavnijeg postupka prelaska na osnovni račun, ali i zbog izbjegavanja komplikacija pri mijenjanju broja računa kod poslodavaca i/ili institucija od kojih građanin prima redovne mjesecne prihode (budući da se nekad od građana zahtjeva fizička dostava dokumenta koji potvrđuje broj računa). Shodno navedenom, predlaže se: u čl. 7. st. 1. dodati riječ "istog" prije "broja računa za plaćanje (IBAN-a)".</p> <p>Ukoliko se ne misli na zadržavanje istog broja računa, molim precizirati dalje u rečenici.</p>	Prihvaćen	<p>Poštovani, zahvaljujemo na komentaru.</p> <p>Intencija je ovim Nacrtom prijedloga zakona potrošačima omogućiti pristup njihovini redovnim primanjima bez dodatnih troškova, pa tako i u odnosu na postojeće račune za plaćanje na koje potrošači primaju redovna primanja, što podrazumijeva mogućnost nastavka korištenja istog broja računa za plaćanje (IBAN-a). Tekst Nacrta prijedloga zakona bit će stoga odgovarajuće modificiran.</p>
45	GOSPODARSKO INTERESNO UDruženje HRVATSKA UDRUGA BANAKA	PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 8.	<p>Banke smatraju da je predloženi rok od 30 dana tehnički neprovodiv, jer bi mogao ugroziti realizaciju ostalih regulatornih projekata planiranih za 2025. godinu, uključujući Instant Payment, VOP i ISO 20022. Također, manjim bankama koje došad nisu imale u ponudi Osnovni račun, rok od 8 dana predstavlja značajan izazov u provedbi. Stoga, banke predlažu da rok implementacije bude produljen do 1. siječnja 2026., kako bi se osigurala pravilna i usklađena primjena propisa u cijelom bankarskom sektoru.</p>	Prihvaćen	<p>Poštovani, zahvaljujemo na komentaru.</p> <p>Odredbe Nacrta prijedloga zakona bit će doradene s ciljem da se kreditnim institucijama osigura primjerno vremensko razdoblje radi usklađivanja njihovog poslovanja s predloženim normativnim rješenjima.</p>

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI PRIJEDLOGA PROPISA S PRAVNOM STEČEVINOM
EUROPSKE UNIJE**

1. Naziv prijedloga propisa

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu

2. Stručni nositelj izrade prijedloga propisa

MINISTARSTVO FINANCIJA

3. Veza s Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije

Predviđeno Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije za 2025. godinu.
Rok: II. kvartal 2025.

4. Preuzimanje odnosno provedba pravne stečevine Europske unije

a) Odredbe primarnih izvora prava Europske unije

Ugovor o funkcioniranju Europske unije
članak/članci 114.

b) Sekundarni izvori prava Europske unije

Direktiva 2014/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o usporedivosti naknada povezanih s računima za plaćanje, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu računima za plaćanje s osnovnim uslugama (SL L 257, 28.8.2014.)

32014L0092

- Članci 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 19., 20., 21., 22., 23., 24., 26., 27. i 29. preuzeto: Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (NN 70/17)

c) Ostali izvori prava Europske unije

5. Prilog: tablice usporednih prikaza za propise kojima se preuzimaju odredbe sekundarnih izvora prava Europske unije u zakonodavstvo Republike Hrvatske

Da.

Potpis EU koordinatora stručnog nositelja izrade prijedloga propisa, datum i pečat

Stipe Župan

(potpis)

23.-04.-2025

(datum i pečat)

Potpis EU koordinatora Ministarstva vanjskih i europskih poslova, datum i pečat

Andreja Metelko-Zgombić

Državna tajnica za Europu

(potpis)

(datum i pečat)

USPOREDNI PRIKAZ PODUDARANJA ODREDBI PROPISA EUROPSKE UNIJE S PRIJEDLOGOM PROPISA

1. Naziv propisa Europske unije

Direktiva 2014/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o usporedivosti naknada povezanih s računima za plaćanje, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu računima za plaćanje s osnovnim uslugama

2. Naziv prijedloga propisa

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu

3. Usklađenost odredbi propisa Europske unije (sekundarni izvori prava) s odredbama prijedloga propisa

a)	b)	c)	d)
Odredbe propisa Europske unije	Odredbe prijedloga propisa	Je li sadržaj odredbe propisa Europske unije u potpunosti preuzet u odredbu prijedloga propisa?	Obrazloženje (ako sadržaj odredbe propisa Europske unije nije preuzet ili je djelomično preuzet u odredbu prijedloga propisa)

<p>POGLAVLJE I.</p> <p>PREDMET, PODRUČJE PRIMJENE I DEFINICIJE</p> <p>Članak 1.</p> <p>Predmet i područje primjene</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ovom se Direktivom utvrđuju pravila o transparentnosti i usporedivosti naknada koje se naplaćuju potrošačima na računima za plaćanje koje posjeduju unutar Unije, pravila o prebacivanju računa za plaćanje unutar države članice i pravilima za olakšavanje prekograničnog otvaranja računa za plaćanje za potrošače. 2. Ovom Direktivom također se utvrđuje okvir za pravila i uvjete prema kojima se od država članica zahtijeva da jamče pravo potrošačima na otvaranje računa za plaćanje s osnovnim uslugama u Uniji i korištenje tih računa. 3. Poglavlja II. i III. odnose se na pružatelje platnih usluga. 4. Poglavlje IV. odnosi se na kreditne 	<p>Članak 1.</p> <p>U Zakonu o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu („Narodne novine“, br. 70/17.) članak 1. mijenja se i glasi:</p> <p>„Ovim se Zakonom uređuje:</p> <p>transparentnost i usporedivost naknada povezanih s računom za plaćanje</p> <p>prebacivanje računa za plaćanje unutar Republike Hrvatske</p> <p>olakšavanje prekograničnog otvaranja računa za plaćanje</p> <p>otvaranje i korištenje osnovnog računa i</p> <p>paket besplatnih usluga koji je vezan za račun za plaćanje na koji potrošač prima redovna primanja.“.</p>	<p>Djelomično preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (NN 70/17) članak/članci Članak 1., članak 3. stavak 1. točka 26., članak 4., članak 10., članak 20., članak 22. stavak 7.</p>
--	--	----------------------------	---

<p>institucije.</p> <p>Države članice mogu odlučiti primjenjivati poglavlje IV. na pružatelje platnih usluga koji nisu kreditne institucije.</p> <p>5. Države članice mogu odlučiti da ne primjenjuju cijelu ili dio ove Direktive na subjekte iz članka 2. stavka 5. Direktive 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća (17).</p> <p>6. Ova Direktiva primjenjuje se na račune za plaćanje putem kojih potrošači mogu barem:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) uplatiti novčana sredstva na račun za plaćanje; (b) podići gotov novac s računa za plaćanje; (c) izvršavati i primati platne transakcije, uključujući kreditne transfere, u korist treće strane ili od treće strane. <p>Države članice mogu odlučiti primjenjivati cijelu ili dio ove Direktive na račune za plaćanje pored onih iz prvog podstavka.</p> <p>7. Otvaranje i korištenje računa za plaćanje s osnovnim uslugama, u skladu s ovom Direktivom, usklađeno je Direktivom 2005/60/EZ.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Opcije iz članka 1. stavaka 4. i 6. Direktive nisu iskorištene.</p>
---	--	----------------------------------	--

<p>Članak 2.</p> <p>Definicije</p> <p>Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:</p> <p>1. „potrošač” znači svaka fizička osoba koja djeluje u svrhe izvan svoje trgovачke, poslovne, obrtne ili profesionalne djelatnosti;</p> <p>2. „zakonito boravište u Uniji” znači kada fizička osoba ima pravo boraviti u državi članici temeljem prava Unije ili nacionalnog prava, uključujući potrošače koji nemaju stalnu adresu i tražitelje azila na temelju Ženevske konvencije od 28. srpnja 1951. o statusu izbjeglica, njezinog Protokola od 31. siječnja 1967. i ostalim relevantnim međunarodnim ugovorima;</p> <p>3. „račun za plaćanje” znači račun na ime jednog ili više potrošača koji se koristi za izvršavanje platnih transakcija;</p> <p>4. „platna usluga” znači platna usluga kako je definirana člankom 4. točkom 3. Direktive 2007/64/EZ;</p> <p>5. „platna transakcija” znači čin polaganja, prijenosa ili podizanja novčanih sredstava koji inicira platitelj ili primatelj plaćanja bez obzira na osnovne obveze između platitelja i primatelja plaćanja;</p> <p>6. „usluge povezane s računom za plaćanje” znači sve usluge koje se odnose na otvaranje, vođenje i zatvaranje računa za plaćanje, uključujući platne usluge i platne</p>	<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (NN 70/17) članak/članci Članak 3. stavak 1., članak 11. stavak 2.</p>
--	----------------------	---

<p>transakcije koje spadaju u područje primjene članka 3. točke (g) Direktive 2007/64/EZ te ugovore o prekoračenju i premašeno prekoračenje;</p> <p>7. „pružatelj platnih usluga” znači pružatelj platnih usluga definiran člankom 4. točkom 9. Direktive 2007/64/EZ;</p> <p>8. „kreditna institucija” znači kreditna institucija kako je definirana u članku 4. stavku 1. točki 1. Uredbe (EU) 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (18);</p> <p>9. „platni instrument” znači platni instrument kako je definiran u članku 4. stavku 23. Direktive 2007/64/EZ;</p> <p>10. „pružatelj platnih usluga koji obavlja prijenos” znači pružatelj platnih usluga od kojeg se prenose informacije potrebne za izvršenje prebacivanja;</p> <p>11. „pružatelj platnih usluga koji je primatelj” znači pružatelj platnih usluga kojemu se prenose informacije potrebne za izvršenje prebacivanja;</p> <p>12. „nalog za plaćanje” znači svaka uputa platitelja ili primatelja plaćanja njegovom pružatelju platnih usluga kojom se zahtijeva izvršenje platne transakcije;</p> <p>13. „platitelj” znači fizička ili pravna osoba koja ima račun za plaćanje te odobrava nalog za plaćanje s tog računa, ili, ako nema račun za plaćanje, fizička ili pravna osoba koja uplaćuje platni nalog na račun za plaćanje primatelja plaćanja;</p> <p>14. „primatelj plaćanja” znači fizička ili pravna osoba koja je predviđeni primatelj</p>			
---	--	--	--

<p>novčanih sredstava koja su predmet platne transakcije;</p> <p>15. „naknade” znači sve troškove i kazne, ako postoje, koje potrošač plaća pružatelju platnih usluga za usluge povezane s računom za plaćanje ili u vezi s njima;</p> <p>16. „pasivna kamatna stopa” znači svaka stopa po kojoj se plaćaju kamate potrošaču u pogledu novčanih sredstava koja se nalaze na računu za plaćanje;</p> <p>17. „trajni nosač podataka” znači svaki instrument koji potrošaču omogućuje pohranu informacija naslovljenih na tog potrošača osobno tako da budu dostupni za buduću upotrebu u razdoblju koje odgovara svrsi informacija i koje omogućuje nepromijenjeno reproduciranje pohranjenih informacija;</p> <p>18. „prebacivanje” ili „usluga prebacivanja” znači, na zahtjev potrošača, prijenos s jednog pružatelja platnih usluga na drugoga ili informacija o svim ili nekim trajnim nalozima za kreditne transfere, ponavljajućim izravnim terećenjima i ponavljajućim dolaznim kreditnim transferima koji se izvršavaju na računu za plaćanje, ili svakog pozitivnog salda računa za plaćanje s jednog računa za plaćanje na drugi ili oboje, uz zatvaranje ili bez zatvaranja prijašnjeg računa za plaćanje;</p> <p>19. „izravno terećenje” znači nacionalna ili prekogranična platna usluga za terećenje</p>			
---	--	--	--

<p>platiteljeva računa za plaćanje kada platnu transakciju pokreće primatelj plaćanja na osnovi suglasnosti platitelja;</p> <p>20. „kreditni transfer” znači nacionalna ili prekogranična platna usluga doznačivanja na račun za plaćanje koji pripada primatelju plaćanja ili niz platnih transakcija na teret platiteljeva računa za plaćanje od strane pružatelja platnih usluga gdje je otvoren platiteljev račun za plaćanje, na temelju platiteljevih uputa;</p> <p>21. „trajni nalog” znači uputa koju je platitelj dao pružatelju platnih usluga gdje je otvoren platiteljev račun za plaćanje za izvršavanje kreditnih transfera u redovitim vremenskim razmacima ili na unaprijed utvrđene datume;</p> <p>22. „novčana sredstva” znači novčanice i kovanice, knjižni novac te elektronički novac kako je definiran u članku 2. točki 2. Direktive 2009/110/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (19);</p> <p>23. „okvirni ugovor” znači ugovor o obavljanju platnih usluga koji uređuje buduće izvršavanje pojedinačnih i uzastopnih platnih transakcija te koji može sadržavati obvezu i uvjete za otvaranje računa za plaćanje;</p> <p>24. „radni dan” znači dan na koji posluje relevantni pružatelj platnih usluga kako bi se mogla izvršiti platna transakcija;</p> <p>25. „ugovor o prekoračenju” znači izričiti kreditni ugovor kojim pružatelj platnih usluga potrošaču stavlja na raspolaganje</p>			
---	--	--	--

<p>novčana sredstva koja prelaze postojeći iznos na potrošačevu računu za plaćanje;</p> <p>26. „premašeno prekoračenje” znači prešutno prihvaćeno prekoračenje kojim pružatelj platnih usluga potrošaču stavlja na raspolaganje novčana sredstva koja premašuju postojeći iznos na potrošačevu računu za plaćanje ili ugovorenou prekoračenje;</p> <p>27. „nadležno tijelo” znači tijelo koje država članica imenuje kao nadležno u skladu s člankom 21.</p>			
<p>POGLAVLJE II.</p> <p>USPOREDIVOST NAKNADA POVEZANIH S RAČUNIMA ZA PLAĆANJE</p> <p>Članak 3.</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (NN 70/17) članak/članci Članak 5. stavak 9., 10. i 11., članak 35. stavak 2.
<p>Popis najreprezentativnijih usluga povezanih s računom za plaćanje koje podliježu naknadi na nacionalnoj razini i standardizirana terminologija</p> <p>1. Država članica uspostavlja privremeni popis od najmanje 10, ali ne više od 20 najreprezentativnijih usluga povezanih s računom za plaćanje koje podliježu naknadi koje nudi najmanje jedan pružatelj platnih usluga na nacionalnoj razini. Popis sadrži pojmove i definicije za svaku od navedenih usluga. U svakom se službenom jeziku države članice za svaku uslugu koristi samo</p>		Nije potrebno preuzimanje	U odnosu na članak 3. stavak 1. Direktive 2014/92/EU, u skladu sa člankom 29. Direktive članak 3. se primjenjivao od 17. rujna 2014. EBA je donijela, 11.05.2015., Smjernice o nacionalnim privremenim popisima najreprezentativnijih usluga povezanih s računom za plaćanje koje podliježu naknadi. U skladu s EBA-inim Smjernicama HNB je pripremio privremeni popis koji je dostavio Europskoj Komisiji i EBA-i u propisanom roku. U skladu s navedenim, nije potrebno odredbu Direktive o privremenom popisu prenositi u Zakon, jer je ova odredba

<p>jedan pojam.</p> <p>2. Za potrebe stavka 1. države članice uzimaju u obzir usluge koje:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) najčešće koriste potrošači u vezi s računom za plaćanje; (b) izlažu potrošače najvećem trošku, ukupnom kao i pojedinačnom trošku. 			Direktive već realizirana.
<p>Kako bi osigurala pravilna primjena ovih kriterija određenih u prvom podstavku ovoga članka, EBA izdaje smjernice u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010 do 18. ožujka 2015.</p> <p>3. Države članice obavješćuju Komisiju i EBA-u o privremenim popisima iz stavka 1. do 18. rujna 2015. Države članice na zahtjev pružaju Komisiji informacije kojima nadopunjaju podatke na temelju kojih su sastavile te popise imajući u vidu kriterije određene u stavku 2.</p> <p>4. Na temelju privremenih popisa dostavljenih u skladu sa stavkom 3., EBA izrađuje nacrte regulatornih tehničkih standarda kojima određuje standardiziranu terminologiju Unije za te usluge koje su zajedničke barem većini država članica. Standardizirana terminologija Unije obuhvaća zajedničke pojmove i definicije za zajedničke usluge te je dostupna na službenim jezicima institucija Unije. Na svakom službenom jeziku države članice, za</p>		Nije potrebno preuzimanje	U odnosu na članak 3. stavak 2. podstavak 2. i stavak 4. Direktive 2014/92/EU, radi se o propisivanju postupanja EBA-e i Europske komisije.

<p>svaku se uslugu koristi samo jedan pojam.</p> <p>EBA Komisiji dostavlja navedene nacrte provedbenih tehničkih standarda do 18. rujna 2016.</p> <p>Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s postupcima utvrđenima u člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.</p> <p>5. Države članice integriraju standardiziranu terminologiju Unije navedenu u stavku 4. na privremeni popis iz stavka 1. i objavljaju tako nastao konačan popis najreprezentativnijih usluga povezanih s računom za plaćanje bez odgađanja i najkasnije u roku od tri mjeseca nakon što je delegirani akt iz stavka 4. stupio na snagu.</p> <p>6. Svake četiri godine, nakon objavljivanja konačnog popisa iz stavka 5., države članice procjenjuju i ako je potrebno ažuriraju popis najreprezentativnijih usluga uspostavljen na temelju stavaka 1. i 2. One izvješćuju Komisiju i EBA-u o ishodu svoje procjene i ako je primjenjivo, o ažuriranom popisu najreprezentativnijih usluga. EBA procjenjuje i ako je potrebno ažurira standardiziranu terminologiju Unije u skladu s postupkom navedenim u stavku 4. Nakon ažuriranja standardizirane terminologije Unije države članice ažuriraju svoje konačne popise kako se navodi u stavku 5. te</p>			
---	--	--	--

<p>osiguravaju da pružatelji platnih usluga koriste ažurirane pojmove i definicije.</p>			
<p>Članak 4.</p> <p>Informativni dokument o naknadama i pojmovnik</p> <p>1. Ne dovodeći u pitanje članak 42. stavak 3. Direktive 2007/64/EZ te poglavje II. Direktive 2008/48/EZ, države članice osiguravaju da pružatelji platnih usluga pravodobno, prije sklapanja ugovora o računu za plaćanje s potrošačem, dostave potrošaču informativni dokument o naknadama u tiskanom obliku ili na drugom trajnom nosaču podataka koji sadrži standardizirane pojmove na konačnom popisu najreprezentativnijih usluga povezanih s računom za plaćanje iz članka 3. stavka 5. ove Direktive te, ako pružatelj platnih usluga nudi te usluge, odgovarajuće naknade za svaku uslugu.</p> <p>2. Informativni dokument o naknadama:</p> <p>(a)mora biti kratak i samostalan dokument;</p> <p>(b)mora biti prikazan i strukturiran na način da je jasan i jednostavan za čitanje te</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (NN 70/17) članak/članci Članak 5. stavci 1. do 8.</p>
		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>U odnosu na članak 4. stavak 6. Direktive 2014/92/EU, radi se o propisivanju postupanja EBA-e i Europske komisije.</p>

<p>napisan slovima veličine koja omogućuju čitljivost;</p> <p>(c) ne smije, u slučaju da je izvorna verzija bila u boji, biti u manjoj mjeri razumljiv kada je tiskan ili fotokopiran u crno- bijeloj verziji;</p> <p>(d) mora biti sastavljen na službenom jeziku države članice u kojoj se nudi račun za plaćanje ili na nekom drugom jeziku ako su se tako dogovorili potrošač i pružatelj platnih usluga;</p> <p>(e) mora biti točan, ne smije biti obmanjujuć te mora biti izražen u valuti računa za plaćanje ili u drugoj valuti Unije ako su se tako dogovorili potrošač i pružatelj platnih usluga;</p> <p>(f) mora sadržavati naslov „Informativni dokument o naknadama“ na vrhu prve stranice pored zajedničkog simbola kako bi se dokument razlikovao od druge dokumentacije; i</p> <p>(g) mora sadržavati izjavu da sadrži naknade za najreprezentativnije usluge povezane s računom za plaćanje te da su detaljne predugovorne i ugovorne informacije o svim uslugama navedene u drugim dokumentima.</p> <p>Države članice mogu odrediti da se, za potrebe stavka 1., informativni dokument o naknadama dostavlja zajedno s informacijama potrebnim u skladu s drugim zakonodavnim aktima Unije ili nacionalnim zakonodavnim aktima o računima za</p>			
---	--	--	--

<p>plaćanje i povezanim uslugama pod uvjetom da su zadovoljeni svi zahtjevi iz prvog podstavaka ovog stavka.</p> <p>3. Ako se jedna ili više usluga nude kao dio paketa usluga povezanih s računom za plaćanje, u informativnom dokumentu o naknadama navodi se naknada za cijeli paket, usluge uključene u paket i njihova količina te dodatna naknada za bilo koju uslugu koja prelazi količinu obuhvaćenu naknadom za paket.</p> <p>4. Države članice uvode obvezu za pružatelje platnih usluga da potrošačima stave na raspolaganje pojmovnik koji sadrži barem standardizirane pojmove određene u konačnom popisu iz članka 3. stavka 5. te povezane definicije.</p> <p>Države članice osiguravaju da pojmovnik koji je predviđen u skladu s prvim podstavkom, uključujući druge definicije, ako postoje, bude sastavljen na jasnom, nedvosmislenom i razumljivom jeziku te da ne dovode u zabludu.</p> <p>5. Pružatelji platnih usluga u bilo kojem trenutku potrošačima stavlju na raspolaganje informativni dokument o naknadama i pojmovnik. Oni moraju biti lako dostupni i osobama koje nisu potrošači; u električkom obliku na njihovim internetskim stranicama ako je moguće te u prostorijama pružatelja platnih usluga</p>			
---	--	--	--

<p>kojima potrošači imaju pristup. One se također, na zahtjev potrošača, besplatno dostavljaju u tiskanom obliku ili na drugom trajnom nosaču podataka.</p> <p>6. EBA nakon savjetovanja s nacionalnim tijelima i nakon testiranja od strane potrošača izrađuje nacrt provedbenih tehničkih standarda u vezi sa standardiziranim formatom informativnog dokumenta o naknadama te njegovim zajedničkim simbolom.</p> <p>EBA dostavlja Komisiji navedene nacrte provedbenih tehničkih standarda do 18. rujna 2016.</p> <p>Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010.</p> <p>7. Nakon ažuriranja standardizirane terminologije Unije, u skladu s člankom 3. stavkom 6., EBA prema potrebi revidira i ažurira standardizirani format informativnog dokumenta o naknadama i njegov zajednički simbol putem postupka određenog u stavku 6. ovog članka.</p>			
--	--	--	--

<p>Članak 5.</p> <p>Izvješće o naknadama</p> <p>1. Ne dovodeći u pitanje članke 47. i 48. Direktive 2007/64/EZ i članak 12. Direktive 2008/48/EZ, države članice dužne su osigurati da pružatelji platnih usluga potrošaču najmanje jednom godišnje besplatno stave na raspolaganje izvješće o svim nastalim naknadama, kao i, prema potrebi, informacije o kamatnim stopama iz ovog članka stavka 2. točaka (c) i (d) za usluge povezane s računom za plaćanje. Kad je primjenjivo, pružatelji usluga pravnog prometa koriste standardizirane pojmove određene u konačnom popisu iz članka 3. stavka 5. ove Direktive.</p> <p>Komunikacijski kanal koji se koristi za dostavu izvješća dogovara se s potrošačem. Izvješće o naknadama dostavlja se na papiru najmanje na zahtjev potrošača.</p> <p>2. Izvješće o naknadama sadrži barem sljedeće informacije:</p> <p>(a) jediničnu cijenu obračunatu za svaku uslugu i informacije o tome koliko je puta usluga korištena tijekom relevantnog razdoblja, a u slučaju da je više usluga obuhvaćeno paketom, naknada koja se obračunava za cijeli paket, informacije o tome koliko je puta naknada za paket obračunata u relevantnom razdoblju te</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristpu osnovnom računu (NN 70/17) članak/članci Članak 6.
		Nije potrebno preuzimanje	Opcija iz članka 5., stavka 3. Direktive, druga rečenica, nije iskorištena.
		Nije potrebno preuzimanje	U odnosu na članak 5. stavak 4. i 5. Direktive, radi se o propisivanju postupanja EBA-e i Europske komisije.

<p>dodatna naknada koja se obračunava za bilo koju uslugu koja prelazi količinu obuhvaćenu naknadom za paket;</p> <p>(b)ukupni iznos naknada nastalih tijekom relevantnog razdoblja za svaku uslugu, svaki pruženi paket usluga i usluge koje prelaze količinu obuhvaćenu naknadom za paket;</p> <p>(c)kamatnu stopu na prekoračenje koja se primjenjuje na račun za plaćanje te ukupni iznos obračunanih kamata povezanih s prekoračenjem u relevantnom razdoblju, kad je to primjenjivo;</p> <p>(d)pasivnu kamatnu stopu koja se primjenjuje na račun za plaćanje te ukupni iznos ostvarenih kamata u relevantnom razdoblju, kad je to primjenjivo;</p> <p>(e)ukupni iznos naknada naplaćenih za sve usluge pružene tijekom relevantnog razdoblja.</p>			
<p>3. Izvješće o naknadama:</p>			

<p>izvješća pored zajedničkog simbola kako bi se dokument razlikovao od druge dokumentacije; i</p> <p>(d)mora biti sastavljeno na službenom jeziku države članice u kojoj se nudi račun za plaćanje ili na nekom drugom jeziku ako su se tako dogovorili potrošač i pružatelj platnih usluga.</p> <p>Države članice mogu odrediti da se izvješće o naknadama dostavlja zajedno s informacijama potrebnim u skladu s drugim zakonodavnim aktima Unije ili nacionalnim propisima o računima za plaćanje i povezanim uslugama ako su zadovoljeni svi zahtjevi iz prvog podstavka.</p> <p>4. Nakon savjetovanja s nacionalnim tijelima i nakon testiranja od strane potrošača, EBA izrađuje provedbene tehničke standarde u vezi sa standardiziranim formatom izvješća o naknadama te njegovim zajedničkim simbolom.</p> <p>EBA je dužna dostaviti Komisiji te nacrte provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka do 18. rujna 2016.</p> <p>Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010.</p> <p>5. Nakon ažuriranja standardizirane</p>			
---	--	--	--

<p>terminologije Unije, u skladu s člankom 3. stavkom 6., EBA prema potrebi revidira i ažurira standardizirani format izvješća o naknadama i njegov zajednički simbol slijedeći postupak određen u stavku 4. ovog članka.</p>			
<p>Članak 6.</p> <p>Informacije za potrošače</p> <p>1. Države članice osiguravaju da pružatelji platnih usluga u svojim ugovornim, poslovnim i marketinškim informacijama namijenjenima potrošačima prema potrebi koriste standardizirane pojmove određene u konačnom popisu iz članka 3. stavka 5. Pružatelji platnih usluga mogu upotrebljavati robne marke (brand names) u informativnom dokumentu o naknadama i u izvješću o naknadama, pod uvjetom da su te marke (brand names) korištene dodatno uz standardizirane pojmove određene na konačnom popisu iz članka 3. stavka 5. kao sekundarna oznaka tih usluga.</p> <p>2. Pružatelji platnih usluga mogu koristiti robne marke (brand names) za označavanje svojih usluga u svojim ugovornim, poslovnim i marketinškim informacijama namijenjenima potrošačima, pod uvjetom da su u njima jasno određeni, ako je primjenjivo, odgovarajući standardizirani</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (NN 70/17) članak/članci Članak 7.</p>

<p>pojmovi određeni u konačnom popisu iz članka 3. stavka 5.</p>			
<p>Članak 7.</p> <p>Internetske stranice za usporedbu</p> <p>1. Države članice dužne su osigurati da potrošači imaju besplatan pristup najmanje jednoj internetskoj stranici na kojoj se uspoređuju naknade koje pružatelji platnih usluga naplaćuju barem za usluge navedene na konačnom popisu iz članka 3. stavka 5. na nacionalnoj razini.</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (NN 70/17) članak/članci Članak 8.</p>
<p>Internetskim stranicama za usporedbu može upravljati privatni operater ili tijelo javne vlasti.</p> <p>2. Države članice mogu zahtijevati da internetske stranice za usporedbu iz stavka 1. uključuju daljnje usporedne odrednice povezane s razinom usluge koju pruža pružatelj platnih usluga.</p> <p>3. Internetske stranice za usporedbu uspostavljene u skladu sa stavkom 1.:</p> <p>(a)operativno su neovisne kako bi se osiguralo da su svi pružatelji platnih</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Opcija iz članka 7. stavka 2 . Direktive nije iskorištena.</p>

<p>usluga jednako zastupljeni u rezultatima pretraživanja;</p> <p>(b) sadrže jasnu naznaku svojih vlasnika;</p> <p>(c) određuju jasne i objektivne kriterije na kojima će se temeljiti usporedba;</p> <p>(d) koriste jednostavan i nedvosmislen jezik i, ako je primjenjivo, standardizirane pojmove određene na konačnom popisu iz članka 3. stavka 5.;</p> <p>(e) pružaju točne i ažurirane informacije i naznaku vremena zadnjeg ažuriranja;</p> <p>(f) obuhvaćaju širok raspon ponuda računa za plaćanje koji obuhvaća znatan dio tržišta te, ako informacije koje su navedene ne predstavljaju cjelovit pregled tržišta, sadrže jasnu naznaku da se ne radi o cjelovitom pregledu prije prikaza rezultata; i</p> <p>(g) sadrže učinkoviti postupak za prijavljivanje netočnih informacija o objavljenim naknadama.</p> <p>4. Države članice dužne su osigurati da je na internetu stavljena na raspolaganje informacija o dostupnim internetskim stranicama usklađenim s ovim člankom.</p>			
---	--	--	--

<p>Članak 8.</p> <p>Računi za plaćanje u paketu s drugim proizvodom ili uslugom</p> <p>Države članice dužne su osigurati da, ako se račun za plaćanje nudi kao dio paketa zajedno s drugim proizvodom ili uslugom koji nije povezan s računom za plaćanje, pružatelj platnih usluga obavijesti potrošača o tome je li moguće odvojeno pribaviti račun za plaćanje te, ako je to moguće, pruža zasebne informacije u vezi s troškovima i naknadama povezanim sa svakim od drugih proizvoda i usluga ponuđenih u tom paketu, a koji se mogu kupiti odvojeno.</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (NN 70/17) članak/članci Članak 9.
<p>POGLAVLJE III.</p> <p>PREBACIVANJE</p> <p>Članak 9.</p> <p>Pružanje usluge prebacivanja računa</p> <p>Države članice dužne su osigurati da pružatelji platnih usluga pružaju uslugu prebacivanja, kako je opisano u članku 10., između računa za plaćanje u istoj valuti svakom potrošaču koji otvorili ili ima račun za plaćanje kod pružatelja platnih usluga koji se nalazi na državnom području dotične države članice.</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (NN 70/17) članak/članci Članak 11. stavak 1.

<p>Članak 10.</p> <p>Usluga prebacivanja računa</p> <p>1. Države članice dužne su osigurati da pružatelj platnih usluga koji je primatelj započne uslugu prebacivanja računa na zahtjev potrošača. Usluga prebacivanja računa treba biti usklađena najmanje sa stvcima od 2. do 6.</p> <p>Države članice mogu uspostaviti ili zadržati mjere kao alternativu onim koje su navedene u stvcima od 2. do 6. pod uvjetom da:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) je to jasno u interesu potrošača; (b) ne postoji dodatno opterećenje za potrošača; te (c) je prebacivanje provedeno, maksimalno, u okviru istog cijelokupnog vremenskog roka kao što je onaj naveden u stvcima od 2. do 6. <p>2. Pružatelj platnih usluga koji je primatelj obavlja uslugu prebacivanja računa po primitku ovlaštenja potrošača. U slučaju dva ili više imatelja računa, ovlaštenje se mora</p>	Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (NN 70/17) članak/članci Članak 11. stavak 1. i 3., članak 13., članak 14., članak 15., članak 16.	
		Nije potrebno preuzimanje	Opcija iz članka 10. stavka 1. Direktive, druge rečenice, nije iskorištena.

pribaviti od oba imatelja.

Ovlaštenje se sastavlja na službenom jeziku države članice u kojoj se inicira usluga prebacivanja računa ili na bilo kojem drugom jeziku koji su stranke dogovorile.

Ovlaštenje omogućuje potrošaču davanje izričitog pristanka pružatelju platnih usluga koji obavlja prijenos, za provođenje svakog zadatka navedenog u stavku 3. i davanje njegova izričitog pristanka pružatelju platnih usluga koji je primatelj, za provođenje, svake od zadaća iz stavka 5.

Ovlaštenje potrošaču omogućuje da posebno odredi dolazne kreditne transfere, trajne naloge za kreditne transfere te naloge za izravno terećenje koje treba prebaciti.

Ovlaštenje također omogućuje potrošačima da odrede datum od kojeg se trajni nalozi za kreditne transfere i izravna terećenja trebaju izvršiti s računa za plaćanje koji su potrošači otvorili ili koje imaju kod pružatelja platnih usluga koji je primatelj. Taj datum jest najmanje šest radnih dana nakon datuma na koji je pružatelj platnih usluga koji je primatelj zaprimio dokumente koje je proslijedio pružatelj platnih usluga koji obavlja prijenos u skladu sa stavkom 4.

Države članice mogu zahtijevati da ovlaštenje potrošača bude u pisanim obliku te da primjerak ovlaštenja bude pružen potrošaču.

<p>3. Unutar dva radna dana od primitka ovlaštenja iz stavka 2., pružatelj platnih usluga koji je primatelj zahtjeva od pružatelja platnih usluga koji obavlja prijenos da izvrši sljedeće zadaće ako je tako predviđeno u ovlaštenju potrošača:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a)prosljedi pružatelju platnih usluga koji je primatelj te potrošaču, ako je on to izričito zatražio, popis postojećih trajnih naloga za kreditne transfere i dostupne informacije o ovlaštenjima za izravno terećenje koji se prebacuju; (b)prosljedi pružatelju platnih usluga koji je primatelj te potrošaču, ako je on to izričito zatražio, dostupne informacije o ponavljajućim dolaznim kreditnim transferima i izravnim terećenjima kojima upravlja vjerovnik koja su izvršena na potrošačevu računu za plaćanje u prethodnih 13 mjeseci; (c)ako pružatelj platnih usluga koji obavlja prijenos nema uspostavljen sustav za automatsko preusmjeravanje dolaznih kreditnih transfera i izravnih terećenja na račun za plaćanje koji potrošač ima kod pružatelja platnih usluga koji je primatelj, prestane primati izravna terećenja i dolazne kreditne transfere s učinkom od datuma navedenog u ovlaštenju; (d)obustavi trajne naloge s učinkom od datuma navedenog u ovlaštenju; (e)prenese sav preostali pozitivan saldo na račun za plaćanje koji je potrošač otvorio 			
---	--	--	--

ili koji ima kod pružatelja platnih usluga koji je primatelj na datum koji je potrošač odredio; i

(f) zatvori račun za plaćanje kod pružatelja platnih usluga koji obavlja prijenos na datum koji je odredio potrošač.

4. Po primitku zahtjeva od pružatelja platnih usluga koji je primatelj, pružatelj platnih usluga koji obavlja prijenos obavlja sljedeće zadaće ako je tako predviđeno u ovlaštenju potrošača:

(a) šalje pružatelju platnih usluga koji je primatelj informacije iz stavka 3. točkama (a) i (b) u roku od pet radnih dana;

(b) ako pružatelj platnih usluga koji obavlja prijenos nema uspostavljen sustav za automatsko preusmjeravanje dolaznih kreditnih transfera i izravnih terećenja na račun za plaćanje koji potrošač posjeduje ili koji je otvorio u pružatelju platnih usluga koji je primatelj, prestaje prihvaćati dolazne kreditne transfere i izravna terećenja na računu za plaćanje s učinkom od datuma navedenog u ovlaštenju. Države članice mogu zahtijevati od pružatelja platnih usluga koji obavlja prijenos da obavijesti platitelja ili primatelja plaćanja o razlozima odbijanja platne transakcije;

(c) obustavlja trajne naloge s učinkom od datuma navedenog u ovlaštenju;

(d) prenosi sav preostali pozitivan saldo s računa za plaćanje na račun za plaćanje

<p>koji je potrošač otvorio ili koji posjeduje u pružatelju platnih usluga koji je primatelj na datum određen u ovlaštenju;</p> <p>(e)ne dovodeći u pitanje članak 45. stavke 1. i 6. Direktive 2007/64/EZ, zatvara račun za plaćanje na datum određen u ovlaštenju ako potrošač nema nepodmirenih obveza na tom računu za plaćanje te pod uvjetom da su izvršene radnje nabrojane u točkama (a), (b) i (d) ovog stavka. Pružatelj platnih usluga odmah obavješćuje potrošača ako takve nepodmirene obveze sprječavaju zatvaranje potrošačeva računa za plaćanje.</p> <p>5. U roku od pet radnih dana po primitku informacija zatraženih od pružatelja platnih usluga koji obavlja prijenos iz stavka 3., pružatelj platnih usluga koji je primatelj na način kako je i ako je navedeno u ovlaštenju te u mjeri u kojoj mu to dopuštaju informacije koje su pružili pružatelj platnih usluga koji obavlja prijenos ili potrošač, provodi sljedeće zadaće:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a)sastavlja trajne naloge za kreditne transfere koje je zatražio potrošač i izvršava ih s učinkom od datuma navedenog u ovlaštenju; (b)obavlja sve potrebne pripremne radnje za prihvaćanje izravnih terećenja te ih prihvaca s učinkom od datuma navedenog u ovlaštenju; (c)ako je relevantno, obavješćuje potrošače o 			
--	--	--	--

njihovim pravima na temelju članka 5.
stavka 3. točke (d) Uredbe (EU)
br. 260/2012;

(d) obavljače platitelje, koji su navedeni u ovlaštenju i koji zadaju ponavljajuće dolazne kreditne transfere na potrošačev račun za plaćanje, o detaljima potrošačeva računa za plaćanje otvorenog kod pružatelja platnih usluga koji je primatelj te prosljeđuje platiteljima primjerak potrošačeva ovlaštenja. Ako pružatelj platnih usluga koji je primatelj nema sve informacije koje su mu potrebne da obavijesti platitelje, od potrošača ili pružatelja platnih usluga koji obavlja prijenos traži da pruže informacije koje nedostaju;

(e) obavljače primatelje plaćanja koji su navedeni u ovlaštenju i koji se korištenjem izravnog terećenja naplaćuju s potrošačeva računa za plaćanje o detaljima potrošačeva računa za plaćanje otvorenog kod pružatelja platnih usluga koji je primatelj te o datumu kada izravna terećenja trebaju biti naplaćena s tog računa za plaćanje i prosljeđuje primateljima plaćanja primjerak ovlaštenja potrošača. Ako pružatelj platnih usluga koji je primatelj nema sve informacije koje su mu potrebne da obavijesti primatelja plaćanja, od potrošača ili pružatelja platnih usluga koji obavlja prijenos traži da pruže informacije koje nedostaju.

<p>Ako potrošač odluči osobno pružiti informacije iz ovog stavka prvog podstavka točaka (d) i (e) platiteljima ili primateljima plaćanja umjesto pružanja posebne suglasnosti u skladu sa stavkom 2. pružatelju platnih usluga koji je primatelj da tako postupi, pružatelj platnih usluga koji je primatelj dostavlja potrošaču standardna pisma u kojima su navedeni detalji računa za plaćanje te početni datum određen u ovlaštenju u roku navedenom u ovom stavku prvom podstavku.</p> <p>6. Ne dovodeći u pitanje članak 55. stavak 2. Direktive 2007/64/EZ, pružatelj platnih usluga koji obavlja prijenos ne blokira instrumente plaćanja prije datuma navedenog u ovlaštenju potrošača kako pružanje platnih usluga potrošaču ne bi bilo prekinuto tijekom pružanja usluge prebacivanja.</p>			
<p>Članak 11.</p> <p>Olakšavanje prekograničnog otvaranja računa za potrošače</p> <p>1. Države članice osiguravaju da, ako potrošač dâ do znanja svojem pružatelju platnih usluga da potrošač želi otvoriti račun za plaćanje kod pružatelja platnih usluga koji se nalazi u nekoj drugoj državi članici, pružatelj platnih usluga, kod kojeg potrošač</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (NN 70/17) članak/članci Članak 17.</p>

ima otvoren račun za plaćanje, po primitku takvog zahtjeva pruža potrošaču sljedeću pomoć:

- (a)potrošaču besplatno dostavi popis svih trenutno aktivnih trajnih naloga za kreditne transfere i ovlaštenja za izravno terećenje kojima upravlja dužnik, ako su dostupni, te dostupne informacije o ponavljajućim dolaznim kreditnim transferima i izravnim terećenjima kojima upravlja vjerovnik, a koji su izvršeni na potrošačevu računu za plaćanje u prethodnih 13 mjeseci. Taj popis ne povlači za sobom nikakvu obvezu na strani novog pružatelja platnih usluga da uspostavi usluge koje on ne pruža;
- (b)prenese sav pozitivan saldo koji je preostao na potrošačevu računu za plaćanje na račun za plaćanje koji je potrošač otvorio ili koji ima kod novog pružatelja platnih usluga, pod uvjetom da zahtjev sadrži sve detalje koji omogućuju identifikaciju novog pružatelja platnih usluga i potrošačevog računa za plaćanje;
- (c)zatvori potrošačev račun za plaćanje.

2. Ne dovodeći u pitanje članak 45. stavke 1. i 6. Direktive 2007/64/EZ te ako potrošač nema nepodmirenih obveza na računu za plaćanje, pružatelj platnih usluga kod kojeg potrošač ima taj račun za plaćanje provodi korake određene ovom članku stavku 1. točkama (a), (b) i (c) na datum koji je potrošač odredio, a koji mora biti najmanje

<p>šest radnih dana nakon što taj pružatelj platnih usluga primi potrošačev zahtjev, osim ako su se stranke dogovorile drugčije. Pružatelj platnih usluga odmah obavješćuje potrošača ako nepodmirene obveze sprječavaju zatvaranje njegova računa za plaćanje.</p>			
<p>Članak 12.</p> <p>Naknade povezane s uslugom prebacivanja računa</p> <p>1. Države članice osiguravaju da potrošači mogu besplatno pristupiti svojim osobnim informacijama o postojećim trajnim nalozima i izravnim terećenjima koje imaju kod pružatelja platnih usluga koji obavlja prijenos, ili kod pružatelja platnih usluga koji je primatelj.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da pružatelj platnih usluga koji obavlja prijenos pruži informacije koje zatraži pružatelj platnih usluga koji je primatelj u skladu s člankom 10. stavkom 4. točkom (a) bez da to naplati potrošaču ili pružatelju platnih usluga koji je primatelj.</p> <p>3. Države članice osiguravaju da su naknade, ako postoje, koje pružatelj platnih usluga koji obavlja prijenos primjenjuje na potrošača u slučaju zatvaranja računa za plaćanje kojeg ima kod njega određene u</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (NN 70/17) članak/članci Članak 18.</p>

<p>skladu s člankom 45. stavcima 2., 4. i 6. Direktive 2007/64/EZ.</p> <p>4. Države članice osiguravaju da naknade koje, ako postoje, pružatelj platnih usluga koji obavlja prijenos ili pružatelj platnih usluga koji je primatelj primjenjuje na potrošača za svaku uslugu pruženu na temelju članka 10., osim onih navedenih u stavcima 1., 2. i 3. ovog članka, budu razumne i u skladu sa stvarnim troškovima tog pružatelja platnih usluga.</p>			
<p>Članak 13.</p> <p>Financijski gubitak za potrošače</p> <p>1. Države članice osiguravaju da pružatelj platnih usluga bez odgode namiri svaki financijski gubitak, uključujući davanja i kamate, koji je generirao potrošač te koji je nastao izravno zbog toga što taj pružatelj platnih usluga, koji je uključen u postupak prebacivanja računa, ne poštuje svoje obveze na temelju članka 10.</p> <p>2. Odgovornost na temelju stavka 1. ne primjenjuje se u slučajevima iznimnih i nepredvidivih okolnosti na koje pružatelj platnih usluga koji se poziva na te okolnosti nije mogao utjecati, a čije se posljedice ne bi mogle izbjegći neovisno o uloženom trudu ili ako je pružatelj platnih usluga obvezan drugim pravnim obvezama koje određuju</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (NN 70/17) članak/članci Članak 19.</p>

<p>zakonodavni akti Unije ili nacionalni propisi.</p> <p>3. Države članice osiguravaju da se odgovornost s obzirom na stavke 1. i 2. utvrđuje u skladu s pravnim zahtjevima primjenjivim na nacionalnoj razini.</p>			
<p>Članak 14.</p> <p>Informacije o usluzi prebacivanja računa</p> <p>1. Države članice osiguravaju da pružatelji platnih usluga stave na raspolaganje potrošačima sljedeće informacije o usluzi prebacivanja računa:</p> <p>(a) uloge pružatelja platnih usluga koji obavlja prijenos i pružatelja platnih usluga koji je primatelj za svaki korak postupka prebacivanja računa, kako je naznačeno u članku 10.;</p> <p>(b) vremenski okvir za izvršenje pojedinačnih koraka;</p> <p>(c) naknade, ako postoje, koje se naplaćuju za postupak prebacivanja računa;</p> <p>(d) bilo koje informacije koje će potrošač trebati dostaviti; i</p> <p>(e) alternativni postupci za rješavanje sporova iz članka 24.</p> <p>Države članice mogu zahtijevati da pružatelji platnih usluga također stave na raspolaganje druge informacije, uključujući,</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (NN 70/17) članak/članci Članak 12.</p>
		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Opcija iz članka 14. stavka 1. Direktive, druga rečenica, je iskorištena djelomično – nije propisana obveza informiranja o sustavu osiguranja depozita.</p>

<p>ako je primjenjivo, informacije potrebne za utvrđivanje sustava osiguranja depozita unutar Unije čiji je pružatelj platnih usluga član.</p> <p>2. Informacije iz stavka 1. moraju biti dostupne besplatno, na papiru ili na nekom drugom trajnom nosaču podataka, u svim prostorijama pružatelja platnih usluga kojima potrošači imaju pristup, moraju uvijek biti dostupne u elektroničkom obliku na njegovoj internetskoj stranici te se moraju pružiti potrošačima na njihov zahtjev.</p>			
<p>POGLAVLJE IV.</p> <p>PRISTUP RAČUNIMA ZA PLAĆANJE</p> <p>Članak 15.</p> <p>Nediskriminacija</p> <p>Države članice osiguravaju da kreditne institucije ne diskriminiraju potrošače koji imaju zakonito boravište u Uniji na temelju njihovog državljanstva ili mjesta boravka ili po bilo kojoj drugoj osnovi navedenoj u članku 21. Povelje kada ti potrošači podnose zahtjev za račun za plaćanje ili pristupaju tom računu unutar Unije. Uvjeti primjenjivi na posjedovanje računa za plaćanje s osnovnim uslugama ne smiju ni na koji način biti diskriminirajući.</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristpu osnovnom računu (NN 70/17) članak/članci Članak 21.</p>

<p>Članak 16.</p> <p>Pravo pristupa računu za plaćanje s osnovnim uslugama</p> <p>1. Države članice osiguravaju da sve kreditne institucije ili dovoljan broj kreditnih institucija nudi potrošačima račune za plaćanje s osnovnim uslugama kako bi se time zajamčila dostupnost za sve potrošače na njihovu području te kako bi se sprječilo narušavanje tržišnog natjecanja. Države članice osiguravaju da račune za plaćanje s osnovnim uslugama ne nude isključivo kreditne institucije koje pružaju račune za plaćanje isključivo putem internetskih usluga.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da potrošači koji imaju zakonito boravište u Uniji, uključujući potrošače koji nemaju stalnu adresu i tražitelje azila te potrošače koji nisu dobili dozvolu za boravak no čije protjerivanje nije moguće iz pravnih ili činjeničnih razloga imaju pravo otvoriti i koristiti račun za plaćanje s osnovnim</p>	<p>Članak 3.</p> <p>U članku 22. stavak 3. mijenja se i glasi:</p> <p>„(3) Kreditna institucija koja prema revidiranim godišnjim finansijskim izvještajima za prethodnu godinu ima ukupnu imovinu veću od 1,99 milijardi eura dužna je potrošačima nuditi osnovni račun, dok ga ostale kreditne institucije mogu nuditi prema vlastitom izboru.“.</p> <p>U stavku 11. iza riječi: „usluga“ dodaju se riječi: „ili kupovinom udjela u kreditnoj instituciji, osim ako potonje predstavlja uvjet za sve potrošače kreditne institucije“.</p> <p>Iza stavka 12. dodaje se stavak 13. koji glasi:</p> <p>“(13) Financijska agencija ovlaštena je, na zahtjev kreditne institucije,</p>	<p>Djelomično preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (NN 70/17) članak/članci Članak 22.</p>

<p>uslugama u kreditnim institucijama koje se nalaze na njihovu državnom području. Takvo pravo primjenjuje se neovisno o mjestu boravka potrošača.</p> <p>Države članice mogu, uz potpuno poštovanje temeljnih sloboda zajamčenih Ugovorima, zatražiti od potrošača koji žele otvoriti račun za plaćanje s osnovnim uslugama na njihovom državnom području da pokažu stvaran interes za tako nešto.</p> <p>Države članice osiguravaju da ostvarenje tog prava nije suviše teško ili da potrošaču ne predstavlja preveliko opterećenje.</p>	<p>dostaviti kreditnoj instituciji podatak ima li potrošač već otvoren osnovni račun, prema podacima iz Jedinstvenog registra računa."</p>		
<p>3. Države članice osiguravaju da kreditne institucije koje nude račune za plaćanje s osnovnim uslugama bilo otvore račun za plaćanje s osnovnim uslugama ili odbiju potrošačev zahtjev za račun za plaćanje s osnovnim uslugama, u svakom slučaju bez neopravdanog odlaganja te najkasnije 10 radnih dana od primitka potpunog zahtjeva.</p> <p>4. Države članice osiguravaju da kreditne institucije odbiju zahtjev za račun za plaćanje s osnovnim uslugama ako bi otvaranje takvog računa prouzročilo kršenje odredbi o sprečavanju pranja novaca i borbi protiv financiranja terorizma utvrđenih u Direktivi 2005/60/EZ.</p> <p>5. Države članice mogu dozvoliti kreditnim institucijama koje nude račune za plaćanje s</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Opcija iz članka 16. stavka 2., Direktive, rečenice 3. i 4. te opcija iz članka 16. stavka 6. Direktive nisu iskorištene.</p>
		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>U odnosu na članak 16. stavak 10. Direktive, Zakonom o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristpu osnovnom računu (NN 70/17) i ovim Zakonom su utvrđena sva prava i obveze iz poglavљa IV. Direktive.</p>

osnovnim uslugama da odbiju zahtjev za takav račun ako potrošač već posjeduje račun za plaćanje u kreditnoj instituciji koja se nalazi na njihovom državnom području, a koji mu omogućuje korištenje usluga navedenih u članku 17. stavku 1., osim ako potrošač izjavи da je primio obavijest o zatvaranju računa za plaćanje.

U takvim slučajevima, prije otvaranja računa za plaćanje s osnovnim uslugama, kreditna institucija može provjeriti ima li ili nema potrošač račun za plaćanje u kreditnoj instituciji koja se nalazi u istoj državi članici, a koji mu omogućuje korištenje usluga iz članka 17. stavka 1. Kreditne institucije mogu se osloniti na izjavu koju su potrošači potpisali u tu svrhu.

6. Države članice mogu utvrditi ograničene i posebne dodatne slučajeve u kojima se od kreditnih institucija može zahtijevati odbijanje zahtjeva za račun za plaćanje s osnovnim uslugama ili u kojima one mogu odlučiti odbiti takav račun. Takvi slučajevi temelje se na odredbama iz nacionalnog prava koje se primjenjuje na njihovu državnom području i usmjerene su na olakšavanje besplatnog pristupa potrošača računu za plaćanje s osnovnim uslugama na temelju mehanizma iz članka 25. ili je njihov cilj izbjegavanje zlouporabe, od strane potrošača, njihova prava na pristup računu za plaćanje s osnovnim uslugama.

<p>7. Države članice osiguravaju da u slučajevima iz stavaka od 4., 5. i 6. kreditna institucija, nakon što je donijela odluku, bez odlaganja obavijesti potrošača o odbijanju i o specifičnom razlogu za to odbijanje, pisanim putem i besplatno, osim ako bi takvo otkrivanje bilo u suprotnosti s ciljevima nacionalne sigurnosti, javnog poretku ili Direktive 2005/60/EZ. U slučaju odbijanja, kreditna institucija savjetuje potrošača o postupku podnošenja žalbe na odbijanje te o pravu potrošača da stupe u kontakt s relevantnim nadležnim tijelom i imenovanim alternativnim tijelom za rješavanje sporova te pruža relevantne podatke za kontakt.</p> <p>8. Države članice dužne su osigurati da u slučajevima iz stavka 4. kreditna institucija doneše odgovarajuće mjere u skladu s poglavljem III. Direktive 2005/60/EZ.</p> <p>9. Države članice osiguravaju da pristup računu za plaćanje s osnovним uslugama ne ovisi o kupnji dodatnih usluga ili dionica kreditne institucije, osim ako potonje predstavlja uvjet za sve potrošače kreditne institucije.</p> <p>10. Smatra se da države članice ispunjavaju obveze utvrđene u poglavljiju IV. ako postojeći obvezujući okvir osigurava njegovu punu primjenu na dovoljno jasan i precizan način kako bi predmetne osobe mogле utvrditi puni opseg svojih prava te se</p>			
---	--	--	--

na njih pozivati pred nacionalnim sudovima.			
<p>Članak 17.</p> <p>Obilježja računa za plaćanje s osnovnim uslugama</p> <p>1. Države članice osiguravaju da račun za plaćanje s osnovnim uslugama uključuje sljedeće usluge:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a)usluge koje omogućuju sve radnje potrebne za otvaranje, vođenje i zatvaranje računa za plaćanje; (b)usluge koje omogućuju polaganje novčanih sredstava na račun za plaćanje; (c)usluge koje omogućuju podizanje gotova novca s računa za plaćanje unutar Unije na šalteru ili na bankomatima tijekom ili izvan radnog vremena kreditne institucije; (d)izvršenje sljedećih platnih transakcija unutar Unije: <ul style="list-style-type: none"> i. izravnih terećenja; ii.platnih transakcija putem platne kartice, uključujući plaćanja internetom; iii.kreditnih transfera, uključujući trajne naloge, na, ako su dostupni, 	<p>Članak 4.</p> <p>U članku 23. stavku 1. točki 4. podtočki c) iza riječi: „internetskog“ dodaju se riječi: „i mobilnog“.</p> <p>Članak 5.</p> <p>Članak 24. mijenja se i glasi:</p> <p>„(1) Za usluge iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona kreditna institucija smije potrošaču naplatiti naknade samo ako mu ih i inače naplaćuje prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena.</p> <p>(2) Ako kreditna institucija i inače prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena naplaćuje potrošaču naknade za pojedine usluge iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona, takve naknade moraju biti razumne, osim naknada za platne transakcije putem kreditnih kartica za koje kreditna institucija naplaćuje</p>	Djelomično preuzeto	Preuzeto u: Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (NN 70/17) članak/članci Članak 23., članak 24. stavak 1. do 6.

<p>bankovnim terminalima i šalterima te putem sustava internetskog bankarstva kreditne institucije.</p> <p>Kreditne institucije usluge navedene u prvom podstavku točkama od (a) do (d) nude u mjeri u kojoj ih već nude potrošačima koji imaju račune za plaćanje koji nisu računi za plaćanje s osnovnim uslugama.</p> <p>2. Države članice mogu utvrditi obvezu kojom se zahtijeva da kreditne institucije s poslovnim nastanom na njihovu državnom području pružaju dodatne usluge, koje se na temelju uobičajene prakse na nacionalnoj razini smatraju od ključne važnosti za potrošače, u okviru računa za plaćanje s osnovnim uslugama.</p> <p>3. Države članice osiguravaju da kreditne institucije s poslovnim nastanom na njihovu državnom području nude račune za plaćanje s osnovnim uslugama barem u nacionalnoj valuti dolične države članice.</p> <p>4. Države članice osiguravaju da račun za plaćanje s osnovnim uslugama omogućuje potrošačima da izvrše neograničeni broj radnji u vezi s uslugama iz stavka 1.</p> <p>5. S obzirom na usluge iz stavka 1. točaka (a), (b) i (c) te stavka 1. točke (d) podtočke ii. ovog članka osim platnih transakcija</p>	<p>naknade prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena.</p> <p>(3) Razumnu naknadu za pojedinu uslugu iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona određuje kreditna institucija uzimajući u obzir:</p> <p style="padding-left: 40px;">prosječnu mjesečnu isplaćenu netoplaću u Republici Hrvatskoj u skladu s priopćenjem Državnog zavoda za statistiku o prosječnim mjesečnim isplaćenim netoplaćama zaposlenih na temelju prosjeka I. - XII. mjeseca prethodne kalendarske godine (godišnji pokazatelj) i</p> <p style="padding-left: 40px;">prosječnu naknadu koju kreditna institucija naplaćuje potrošačima za tu uslugu u vezi s računom za plaćanje.</p> <p>(4) Iznimno od stavka 2. ovoga članka kreditna institucija ne smije potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini iz stavka 9. ovoga članka, a kojem vodi osnovni račun, naplatiti naknadu za:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. usluge otvaranja, vođenja i zatvaranja osnovnog računa 2. usluge internetskog ili 		
--	--	--	--

<p>putem kreditne kartice, države članice osiguravaju da kreditne institucije ne naplaćuju bilo kakve naknade osim razumnih naknada, ako postoji, iz članka 18., bez obzira na broj radnji koje su izvršene na računu za plaćanje.</p> <p>6. S obzirom na usluge iz ovog članka stavka 1. točke (d) podtočke i., iz ovog članka stavka 1. točke (d) podtočke ii. samo u pogledu platnih transakcija putem kreditne kartice te iz ovog članka stavka 1. točke (d) podtočke iii., države članice mogu odrediti minimalni broj radnji za koje kreditne institucije mogu naplatiti samo razumne naknade, ako postoji, koje su navedene u članku 18. Države članice osiguravaju da je minimalni broj radnji dovoljan kako bi se pokrila osobna upotreba od strane potrošača, uzimajući u obzir postojeće ponašanje potrošača te uobičajenu trgovačku praksu. Naknade koje se naplaćuju za radnje iznad minimalnog broja radnji nikad nisu više od onih koje se naplaćuju prema uobičajenoj politici određivanja cijena od strane kreditne institucije.</p> <p>7. Države članice osiguravaju da potrošač može upravljati platnim transakcijama i pokretati ih s potrošačeva računa za plaćanje s osnovnim uslugama u prostorijama kreditne institucije i/ili putem internetskog bankarstva ako je ta mogućnost dostupna.</p> <p>8. Ne dovodeći u pitanje zahtjeve utvrđene</p>	<p>mobilnog bankarstva prema odabiru kreditne institucije</p> <p>3. usluge koje omogućuju polaganje gotovog novca na osnovni račun na šalteru ili bankomatu, izuzev obrade kovanog novca</p> <p>4. usluge koje omogućuju podizanje gotovog novca s osnovnog računa na šalteru i bankomatu kreditne institucije koja vodi osnovni račun</p> <p>5. priljev nacionalnih i prekograničnih platnih transakcija u eurima</p> <p>6. usluge redovnog izdavanja debitne kartice i njezino korištenje</p> <p>7. usluge izvršenja plaćanja debitnom karticom na fizičkim prodajnim mjestima.</p> <p>(5) Kreditna institucija dužna je omogućiti potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini iz stavka 9. ovoga</p>	
--	--	--

<p>u Direktivi 2008/48/EZ, države članice mogu dopustiti kreditnim institucijama da na zahtjev potrošača pruže mogućnost ugovora o prekoračenju po računu za plaćanje s osnovnim uslugama. Države članice mogu odrediti maksimalni iznos i maksimalno trajanje svakog takvog prekoračenja. Pristup korištenju ili korištenje računa za plaćanje s osnovnim uslugama ne smije biti ograničeno ili uvjetovano kupnjom takvih kreditnih usluga.</p>	<p>članka, mjesечно i bez naknade, izvršenje deset nacionalnih i/ili prekograničnih kreditnih transfera (što uključuje instant kreditne transfere i trajne naloge) i/ili izravnih terećenja u službenoj valuti Republike Hrvatske s osnovnog računa za koje kreditna institucija i inače naplaćuje potrošaču naknadu prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena.</p> <p>(6) Broj besplatnih platnih transakcija iz stavka 5. ovoga članka isključuje kreditne transfere koji nisu zadani u poslovnicama kreditne institucije ili putem internetskog ili mobilnog bankarstva.</p> <p>(7) Naknade koje kreditna institucija naplaćuje potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini iz stavka 9. ovoga članka za izvršenje platnih transakcija koje prelaze broj određen u skladu sa stavkom 5. ovoga članka moraju biti razumne.</p> <p>(8) Za usluge koje kreditna institucija pruža potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini iz stavka 9. ovoga članka dodatno uz osnovni račun, a nisu navedene u stavku 4. ovoga članka, kreditna institucija smije</p>	
--	---	--

	<p>potrošaču naplatiti naknadu ako ju i inače naplaćuje prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena za račun za plaćanje koji nije osnovni račun, u iznosu koji za pojedinu uslugu ne može biti viši od naknade koju uobičajeno naplaćuje za svaku tu pojedinu uslugu.</p>		
		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Opcije iz članka 17. stavka 2. Direktive i članka 17. stavka 8. Direktive nisu iskorištene.</p>
<p>Članak 18. Povezane naknade</p> <p>1. Države članice osiguravaju da kreditne institucije pružaju usluge iz članka 17. besplatno ili uz razumnu naknadu.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da su naknade naplaćene potrošaču za nepoštovanje potrošačkih obveza navedenih u okvirnom ugovoru razumne.</p> <p>3. Države članice dužne su osigurati da se razumne naknade iz stavaka 1. i 2. uspostavljaju uzimajući u obzir najmanje</p>	<p>Članak 5.</p> <p>Članak 24. mijenja se i glasi:</p> <p>„(1) Za usluge iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona kreditna institucija smije potrošaču naplatiti naknade samo ako mu ih i inače naplaćuje prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena.</p> <p>(2) Ako kreditna institucija i inače prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena naplaćuje potrošaču naknade za pojedine usluge iz članka 23. stavka 1. ovoga</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>sljedeće kriterije:</p> <p>(a) razine nacionalnog prihoda;</p> <p>(b) prosječne naknade koje kreditne institucije u dotičnoj državi članici naplaćuju za usluge pružene u okviru računa za plaćanje.</p> <p>4. Ne dovodeći u pitanje pravo iz članka 16. stavku 2. te obvezu sadržanu u stavku 1. ovog članka, države članice mogu zahtijevati od kreditnih institucija da uvedu sustave određivanja cijena ovisno o razini bankovne uključenosti potrošača, čime bi se osobito omogućili povoljniji uvjeti za osjetljive skupine potrošača bez bankovnog računa. U takvim slučajevima države članice osiguravaju da je potrošačima osigurana pomoć te da su im pružene odgovarajuće informacije o dostupnim mogućnostima.</p>	<p>Zakona, takve naknade moraju biti razumne, osim naknada za platne transakcije putem kreditnih kartica za koje kreditna institucija naplaćuje naknade prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena.</p> <p>(3) Razumnu naknadu za pojedinu uslugu iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona određuje kreditna institucija uzimajući u obzir:</p> <p style="margin-left: 20px;">prosječnu mjesecnu isplaćenu netoplaću u Republici Hrvatskoj u skladu s priopćenjem Državnog zavoda za statistiku o prosječnim mjesecnim isplaćenim netoplaćama zaposlenih na temelju prosjeka I. - XII. mjeseca prethodne kalendarske godine (godišnji pokazatelj) i</p> <p style="margin-left: 20px;">prosječnu naknadu koju kreditna institucija naplaćuje potrošačima za tu uslugu u vezi s računom za plaćanje.</p> <p>(4) Iznimno od stavka 2. ovoga članka kreditna institucija ne smije potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini iz stavka 9. ovoga članka, a kojem vodi osnovni račun, naplatiti naknadu za:</p> <p style="margin-left: 20px;">1. usluge otvaranja,</p>	
---	--	--

	<p>vođenja i zatvaranja osnovnog računa</p> <p>2. usluge internetskog ili mobilnog bankarstva prema odabiru kreditne institucije</p> <p>3. usluge koje omogućuju polaganje gotovog novca na osnovni račun na šalteru ili bankomatu, izuzev obrade kovanog novca</p> <p>4. usluge koje omogućuju podizanje gotovog novca s osnovnog računa na šalteru i bankomatu kreditne institucije koja vodi osnovni račun</p> <p>5. priljev nacionalnih i prekograničnih platnih transakcija u eurima</p> <p>6. usluge redovnog izdavanja debitne kartice i njezino korištenje</p> <p>7. usluge izvršenja plaćanja debitnom karticom na fizičkim</p>	
--	--	--

	<p>prodajnim mjestima.</p> <p>(5) Kreditna institucija dužna je omogućiti potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini iz stavka 9. ovoga članka, mjesечно i bez naknade, izvršenje deset nacionalnih i/ili prekograničnih kreditnih transfera (što uključuje instant kreditne transfere i trajne naloge) i/ili izravnih terećenja u službenoj valuti Republike Hrvatske s osnovnog računa za koje kreditna institucija i inače naplaćuje potrošaču naknadu prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena.</p> <p>(6) Broj besplatnih platnih transakcija iz stavka 5. ovoga članka isključuje kreditne transfere koji nisu zadani u poslovnicama kreditne institucije ili putem internetskog ili mobilnog bankarstva.</p> <p>(7) Naknade koje kreditna institucija naplaćuje potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini iz stavka 9. ovoga članka za izvršenje platnih transakcija koje prelaze broj određen u skladu sa stavkom 5. ovoga članka moraju biti razumne.</p> <p>(8) Za usluge koje kreditna institucija</p>	
--	--	--

pruža potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini iz stavka 9. ovoga članka dodatno uz osnovni račun, a nisu navedene u stavku 4. ovoga članka, kreditna institucija smije potrošaču naplatiti naknadu ako ju i inače naplaćuje prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena za račun za plaćanje koji nije osnovni račun, u iznosu koji za pojedinu uslugu ne može biti viši od naknade koju uobičajeno naplaćuje za svaku tu pojedinu uslugu.

(9) Potrošači koji pripadaju osjetljivoj skupini korisnici su sljedećih prava prema zakonu kojim je uređena socijalna skrb:

zajamčene minimalne naknade

naknade za osobne potrebe

naknade za redovito studiranje

osobne invalidnine

doplatka za pomoć i njegu

inkluzivnog dodatka

status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja.

	<p>(10) Ako kreditna institucija odbije izvršiti autoriziranu platnu transakciju zbog toga što na osnovnom računu potrošača nema dovoljno sredstava, kreditna institucija ne smije potrošaču za tu transakciju ili odbijanje izvršenja transakcije naplatiti naknadu.</p> <p>(11) Ako osnovni račun potrošača zbog bilo kojeg razloga bude doveden u negativno stanje, kreditna institucija ne smije potrošaču naplatiti kamatu na negativno stanje.“.</p>		
		Nije potrebno preuzimanje	Opcija iz članka 18. stavka 4. Direktive nije iskorištena.
		Nije potrebno preuzimanje	Članak 18. stavak 2. Direktive nije primjenjiv. Naime, naknade za nepoštivanje potrošačkih obveza navedenih u okvirnom ugovoru mogле bi se pojaviti jedino kao obveza plaćanja kamata na iznos prešutnog prekoračenja te bi se u tom smislu one teoretski mogle ograničiti na „razumne“, no u skladu s

			člankom 24. stavkom 11. ovoga Zakona, na iznos prešutnog prekoračenja ne plaćaju se kamate. Slijedom navedenoga, isključen je jedini mogući slučaj naplaćivanja naknade za nepoštivanje potrošačkih obveza.
Članak 19. Okvirni ugovori i raskid 1. Okvirni ugovori koji omogućuju pristup računu za plaćanje s osnovnim uslugama podliježu Direktivi 2007/64/EZ, osim ako je drukčije navedeno u stavcima 2. i 4. ovog članka. 2. Kreditna institucija može jednostrano raskinuti ili otkazati okvirni ugovor isključivo ako je ispunjen najmanje jedan od sljedećih uvjeta: (a)potrošač je namjerno koristio račun za plaćanje u nezakonite svrhe; (b)na računu za plaćanje nije izvršena nijedna transakcija duže od 24 uzastopna mjeseca; (c)potrošač je dostavio netočne informacije kako bi dobio račun za plaćanje s osnovnim uslugama jer bi točne informacije rezultirale uskraćivanjem takvog prava; (d)potrošač više nema zakonito boravište u		Nije preuzeto Nije potrebno preuzimanje	Preuzeto u: Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (NN 70/17) članak/članci Članak 26. Opcija iz članka 19. stavka 3. Direktive nije iskorištena.

<p>Uniji;</p> <p>(e)potrošač je naknadno otvorio drugi račun za plaćanje putem kojeg može koristiti usluge navedene u članku 17. stavku 1. u državi članici u kojoj već posjeduje račun za plaćanje s osnovnim uslugama.</p> <p>3. Države članice mogu utvrditi dodatne ograničene i posebne slučajeve u kojima se za okvirni ugovor za račun za plaćanje s osnovnim uslugama kreditna institucija može jednostrano raskinuti ili otkazati. Takvi slučajevi temelje se na odredbama nacionalnog prava koje se primjenjuje na njihovu državnom području te je njihov cilj izbjegavanje zlouporabe, od strane potrošača, njihova prava na pristup računu za plaćanje s osnovnim uslugama.</p> <p>4. Države članice dužne su osigurati da, u slučaju da kreditna institucija raskine ili otkaže ugovor za račun za plaćanje s osnovnim uslugama iz jednog ili više razloga navedenih u stavku 2. točkama (b), (d) i (e) te u stavku 3., ona obavijesti potrošača o razlozima i opravdanju za raskid najmanje dva mjeseca prije negoli raskid stupa na snagu, pisanim putem i besplatno, osim ako bi takvo otkrivanje podataka bilo protivno ciljevima nacionalne sigurnosti ili javnog poretku. Ako kreditna institucija raskine ugovor u skladu sa stavkom 2. točkama (a) ili (c), njegov raskid proizvodi učinke odmah.</p>			
--	--	--	--

<p>5. Obaviješću o raskidu ili otkazu potrošače se savjetuje o postupku podnošenja žalbe na raskid ili otkaz, ako postoji, te o pravu potrošača da stupe u kontakt s relevantnim nadležnim tijelom i imenovanim alternativnim tijelom za rješavanje sporova te im se pružaju relevantni podatci za kontakt.</p>			
<p>Članak 20.</p> <p>Opće informacije o računima za plaćanje s osnovnim uslugama</p> <p>1. Države članice osiguravaju uspostavu odgovarajućih mjera za podizanje svijesti u javnosti o dostupnosti računa za plaćanje s osnovnim uslugama, njihovim općim uvjetima određivanja cijena, postupcima koje valja slijediti kako bi se iskoristilo pravo pristupa na otvaranje i korištenje računa za plaćanje s osnovnim uslugama te metodama pristupa alternativnim postupcima za rješavanje sporova radi. Države članice osiguravaju da su mjere obavlješćivanja dostaone i pravilno usmjerene te da posebno obuhvaćaju potrošače bez bankovnog računa te osjetljive i mobilne potrošače.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da kreditne institucije potrošačima besplatno stave na raspolaganje dostupne informacije i pomoći u vezi s posebnim uslugama koje se nude u</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (NN 70/17) članak/članci Članak 25.</p>

<p>okviru računa za plaćanje s osnovnim uslugama, o naknadama za njihovo korištenje te o uvjetima korištenja. Države članice također su dužne osigurati da informacije jasno daju do znanja da kupovina dodatnih usluga nije obvezna za pristupanje računu za plaćanje s osnovnim uslugama.</p>			
<p>POGLAVLJE V. NADLEŽNA TIJELA I ALTERNATIVNO RJEŠAVANJE SPOROVA Članak 21. Nadležna tijela</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (NN 70/17) članak/članci Članak 28., članak 33., članak 36. stavak 1.
<p>1. Države članice imenuju nacionalna nadležna tijela ovlaštena za osiguranje primjene i izvršavanja ove Direktive i osiguravaju da su im dodijeljene istražne i provedbene ovlasti te adekvatni resursi potrebni za uspješno i učinkovito obavljanje njihovih zadaća.</p> <p>Nadležna tijela jesu ili javna tijela ili tijela priznata prema nacionalnom pravu ili od strane javnih tijela izričito ovlaštenih u tu svrhu prema nacionalnom pravu. Ona nisu pružatelji platnih usluga, uz iznimku nacionalnih središnjih banaka.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da nadležna</p>		Nije potrebno preuzimanje	Člankom 21. stavkom 7. Direktive uređuje se postupanje Europske komisije.

tijela i sve osobe koje rade ili koje su radile za nadležna tijela, kao i revizori i stručne osobe koje su dobile nalog od nadležnih tijela, podliježu obvezi čuvanja poslovne tajne. Povjerljive podatke koje su mogli primiti tijekom obavljanja svojih dužnosti ne smiju otkriti drugim osobama niti tijelima, osim u sažetom ili općenitom obliku, ne dovodeći u pitanje slučajeve iz kaznenog prava ili ove Direktive. Međutim, to ne priječi nadležna tijela da međusobno razmjenjuju ili prosljeđuju povjerljive podatke u skladu s pravom Unije i nacionalnim pravom.

3. Države članice osiguravaju da su tijela imenovana nadležnima za osiguravanje primjene i provedbe ove Direktive barem jedno od sljedećeg:

- (a) nadležna tijela kako su definirana u članku 4. stavku 2. Uredbe (EU) br. 1093/2010;
- (b) tijela koja se razlikuju od nadležnih tijela iz točke (a), pod uvjetom da nacionalni zakoni ili drugi propisi zahtijevaju od tih tijela suradnju s nadležnim tijelima iz točke (a) kad god je to potrebno za obavljanje svojih zadaća u okviru ove Direktive, uključujući za potrebe suradnje s EBA-om, kako je propisano ovom Direktivom.

4. Države članice obavješćuju Komisiju i EBA-u o nadležnim tijelima i o svim

promjenama u tom pogledu. Prva takva obavijest šalje se u najkraćem mogućem roku, a najkasnije do 18. rujna 2016.

5. Nadležna tijela izvršavaju svoje ovlasti u skladu s nacionalnim pravom:

- (a)izravno u skladu s vlastitom ovlašću ili pod nadzorom pravosudnih tijela; ili
- (b)zahtjevom upućenim sudovima koji su nadležni za donošenje potrebnih odluka, uključujući, prema potrebi, i žalbom, ako zahtjev za dobivanje potrebne odluke nije bio uspješan.

6. Ako na državnom području država članica postoji više od jednog nadležnog tijela, države članice osiguravaju jasno određenje njihovih zadaća i njihovu blisku suradnju kako bi svako tijelo moglo učinkovito obavljati svoje zadaće.

7. Komisija najmanje jednom godišnje objavljuje popis nadležnih tijela u Službenom listu Europske unije i stalno ga ažurira na svojoj internetskoj stranici.

<p>Članak 22.</p> <p>Obveza suradnje</p> <p>1. Nadležna tijela raznih država članica međusobno surađuju uvijek kada je to potrebno u svrhu izvršavanja njihovih zadaća na temelju ove Direktive, koristeći se ovlastima određenima u ovoj Direktivi ili nacionalnom pravu.</p> <p>Nadležna tijela pružaju pomoć nadležnim tijelima drugih država članica. Posebno razmjenjuju podatke i surađuju u bilo kojim istragama ili nadzornim aktivnostima.</p> <p>Radi olakšavanja i ubrzavanja suradnje, a posebno radi razmjene informacija, svaka država članica imenuje jedno nadležno tijelo kao kontaktну točku za potrebe ove Direktive. Država članica dostavlja Komisiji i drugim državama članicama imena nadležnih tijela određenih za primanje zahtjeva za razmjenu informacija ili suradnju u skladu s ovim stavkom.</p> <p>2. Države članice poduzimaju potrebne administrativne i organizacijske mjere za olakšavanje pružanja pomoći predviđenog u stavku 1.</p> <p>3. Nadležna tijela država članica koja su imenovana kao kontaktne točke za potrebe ove Direktive u skladu sa stavkom 1. trebaju bez neopravdanog odlaganja jedna drugima</p>		<p>Nije preuzeto</p> <p>Preuzeto u: Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristpu osnovnom računu (NN 70/17) članak/članci Članak 29., članak 36. stavak 1.</p>
---	--	--

<p>dostaviti informacije potrebne za izvršavanje zadaća nadležnih tijela kako su utvrđene u mjerama donesenima na temelju ove Direktive.</p> <p>Nadležna tijela koja razmjenjuju informacije s drugim nadležnim tijelima na temelju ove Direktive mogu naznačiti kod razmjene informacija da se te informacije ne smiju otkrivati bez njihove izričite suglasnosti, u kojem se slučaju takve informacije mogu razmijeniti samo u svrhu za koju su ta tijela dala suglasnost.</p> <p>Nadležno tijelo koje je imenovano kao kontaktna točka može prenijeti primljene informacije drugim nadležnim tijelima; međutim, ono ne smije prenositi informacije drugim tijelima ili fizičkim ili pravnim osobama bez izričite suglasnosti nadležnih tijela koja su informacije dostavila i samo u svrhu za koju su ta tijela dala suglasnost, osim u valjano opravdanim okolnostima, u kojem slučaju odmah obavješće kontaktну točku koja je poslala informacije.</p> <p>4. Nadležno tijelo može odbiti zahtjev za suradnju u provođenju istražne radnje ili nadzorne aktivnosti ili odbiti razmjenu informacija predviđenu u stavku 3. samo:</p> <p>(a)ako bi takva istražna radnja, provjera na terenu, nadzorna aktivnost ili razmjena informacija mogla negativno utjecati na suverenitet, sigurnost ili javni poredak te</p>			
---	--	--	--

<p>države članice;</p> <p>(b)ako su već pokrenuti sudski postupci protiv istih osoba i za iste radnje pred tijelima te države članice;</p> <p>(c)ako je već donesena pravomoćna presuda protiv istih osoba i za iste radnje u toj državi članici.</p> <p>U slučaju odbijanja suradnje nadležno tijelo o tome obavješće nadležno tijelo koje je zatražilo suradnju i dostavlja što više pojedinosti.</p>			
<p>Članak 23.</p> <p>Rješavanje sporova među nadležnim tijelima različitih država članica</p> <p>Nadležna tijela mogu se obratiti EBA-i vezano uz slučajeve kada je zahtjev za suradnju, posebice za razmjenu informacija, odbijen ili nije obrađen u razumnom roku, te mogu zatražiti pomoć EBA-e u skladu s člankom 19. Uredbe (EU) br. 1093/2010. U tim slučajevima EBA može postupati u skladu s ovlastima koje su joj dodijeljene na temelju tog članka i svaka obvezujuća odluka EBA-e u skladu s tim člankom obvezujuća je za dotična nadležna tijela, bez obzira na to jesu li ta nadležna tijela članovi EBA-e.</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristpu osnovnom računu (NN 70/17) članak/članci Članak 29. stavak 10.</p>

<p>Članak 24.</p> <p>Alternativno rješavanje sporova</p> <p>Države članice potrošačima osiguravaju pristup učinkovitim i djelotvornim postupcima alternativnog rješavanja sporova koji se odnose na prava i obveze utvrđene ovom Direktivom. Takvi postupci alternativnog rješavanja sporova te subjekti koji ih nude zadovoljavaju kriterije kvalitete utvrđene Direktivom 2013/11/EU.</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (NN 70/17) članak/članci Članak 30.
<p>Članak 25.</p> <p>Mehanizam u slučaju odbijanja računa za plaćanje za koji se naplaćuje naknada</p> <p>Ne dovodeći u pitanje članak 16., države članice mogu uspostaviti posebni mehanizam kako bi osigurale da potrošači koji ne posjeduju račun za plaćanje na njihovu državnom području te kojima je odbijen pristup računu za plaćanje za koji kreditne institucije naplaćuju naknadu imaju učinkovit i besplatan pristup računu za plaćanje s osnovnim uslugama.</p>		Nije potrebno preuzimanje	Opcija nije iskorištena/implementirana.

POGLAVLJE VI. SANKCIJE Članak 26. Sankcije	Članak 7. U članku 31. stavku 1. u uvodnoj rečenici riječi: „50.000,00 do 500.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „6.630,00 do 66.360,00 eura“. Točka 28. mijenja se i glasi: „28. kao kreditna institucija koja prema revidiranim godišnjim finansijskim izvještajima za prethodnu godinu ima ukupnu imovinu veću od 1,99 milijardi eura ne nudi potrošačima osnovni račun u skladu s člankom 22. stavkom 3. ovoga Zakona“. Točka 33. mijenja se i glasi: „33. kao kreditna institucija uvjetuje otvaranje osnovnog računa ugovaranjem dodatnih usluga ili kupovinom udjela u kreditnoj instituciji protivno članku 22. stavku 11. ovoga Zakona“. Točke 41. do 43. mijenjaju se i glase: „41. kao kreditna institucija naplati potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini, a kojem vodi osnovni račun naknadu protivno članku 24. stavku	Djelomično preuzeto	Preuzeto u: Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristpu osnovnom računu (NN 70/17) članak/članci Članak 31., članak 32., članak 33., članak 34.
---	--	---------------------	--

	<p>4. ovoga Zakona</p> <p>42. kao kreditna institucija ne omogući potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini, mjesечно i bez naknade, izvršenje bez naknade deset nacionalnih i/ili prekograničnih platnih transakcija kreditnih transfera (uključivo instant kreditnih transfera i trajnih naloga) i/ili izravnih terećenja u službenoj valuti Republike Hrvatske s osnovnog računa za koje kreditna institucija i inače naplaćuje potrošaču naknadu prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena, protivno članku 24. stavku 5. ovoga Zakona</p> <p>43. kao kreditna institucija naplati potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini naknadu za izvršenje platnih transakcija u višem iznosu od onoga utvrđenog u skladu s člankom 24. stavkom 7. ovoga Zakona“.</p> <p>Iza točke 43. dodaje se točka 43.a koja glasi:</p> <p>„43.a kao kreditna institucija potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini naplatiti naknadu za usluge koje mu nudi dodatno uz osnovni račun u višem iznosu od onoga utvrđenog u skladu s člankom 24.</p>	
--	---	--

	<p>stavkom 8. ovoga Zakona“</p> <p>Točke 44. i 45. mijenjaju se i glase:</p> <p>„44. kao kreditna institucija naplati potrošaču naknadu protivno članku 24. stavku 10. ovoga Zakona</p> <p>45. kao kreditna institucija naplati potrošaču kamatu protivno članku 24. stavku 11. ovoga Zakona“</p> <p>U stavku 2. riječi: „10.000,00 do 50.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „1.320,00 do 6.630,00 eura“.</p> <p>Članak 8.</p> <p>U članku 32. stavku 1. u uvodnoj rečenici riječi: „20.000,00 do 200.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „2.650,00 do 26.540,00 eura“.</p> <p>U stavku 2. riječi: „7.000,00 do 20.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „920,00 do 2.650,00 eura“.</p>	
--	--	--

<p>POGLAVLJE VII.</p> <p>ZAVRŠNE ODREDBE</p> <p>Članak 27.</p> <p>Ocenjivanje</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristpu osnovnom računu (NN 70/17) članak/članci Članak 36. stavak 2.
<p>1. Države članice prvi put do 18. rujna 2018., a nakon toga svake dvije godine Komisiju obavješćuju o sljedećim pitanjima:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a)uskladenosti pružateljâ platnih usluga s člancima 4., 5. i 6.; (b)uskladenosti država članica sa zahtjevima za osiguravanje postojanja internetskih stranica za usporedbu u skladu s člankom 7.; (c)broju računa za plaćanje koji su prebačeni i udjelu zahtjeva za prebacivanje koji su odbijeni; (d)broju kreditnih institucija koje nude račune za plaćanje s osnovnim uslugama, broju takvih računa koji su otvoreni te udjelu zahtjeva za otvaranje računa za plaćanje s osnovnim uslugama koji su odbijeni. <p>2. Komisija priprema izvješće, prvi puta do 18. rujna 2018., a nakon toga svake dvije godine, na temelju informacija koje je dobila od država članica.</p>		Nije potrebno preuzimanje	U odnosu na članak 27. stavak 2. Direktive, radi se o propisivanju postupanja Europske komisije.

<p>Članak 28.</p> <p>Preispitivanje</p> <p>1. Do 18. rujna 2019. Komisija podnosi Europskom parlamentu i Vijeću, izvješće o primjeni ove Direktive, po potrebi popraćeno zakonodavnim prijedlogom.</p> <p>To izvješće sadrži:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a)popis svih postupaka radi kršenja koje je pokrenula Komisija u vezi s ovom Direktivom; (b)procjenu prosječnih razina naknade u državama članicama za račune za plaćanje koji spadaju u područje primjene ove Direktive; (c)procjenu izvedivosti razvoja okvira za osiguravanje automatskog preusmjeravanja plaćanja s jednog računa za plaćanje na drugi unutar iste države članice u kombinaciji s automatskim obavijestima primateljima plaćanja ili platiteljima kada su njihovi transferi preusmjereni; (d)procjenu izvedivosti proširenja usluga prebacivanja računa predviđenih u članku 10. kako bi obuhvatile slučajeve u kojima su pružatelji platnih usluga koji su primatelji te oni koji obavljaju prijenos smješteni u različitim državama članicama te izvedivosti prekograničnog otvaranja računa na temelju članka 11.; (e)procjenu broja imatelja računa koji su 		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Propisuje se postupanje Europske komisije.</p>
--	--	----------------------------------	---

<p>prebacili račune za plaćanje nakon prenošenja ove Direktive na temelju informacija koje su dostavile države članice u skladu s člankom 27.;</p> <p>(f) procjenu troškova i koristi provedbe sveobuhvatne prenosivosti brojeva računa za plaćanje diljem Unije;</p> <p>(g) procjenu broja kreditnih institucija koje nude račune za plaćanje s osnovnim uslugama;</p> <p>(h) procjenu broja te, ako su dostupni anonimni podaci, obilježja potrošača koji su otvorili račune za plaćanje s osnovnim uslugama nakon prenošenja ove Direktive;</p> <p>(i) procjenu prosječnih godišnjih naknada obračunanih za račune za plaćanje s osnovnim uslugama na razini države članice;</p> <p>(j) procjenu učinkovitosti postojećih mjera te potrebe za dodatnim mjerama kako bi se povećala finansijska uključivost te kako bi se pomoglo osjetljivim članovima društva u pogledu prezaduženosti;</p> <p>(k) primjere najbolje prakse među državama članicama za smanjivanje isključenosti potrošača pristupu platnim uslugama.</p> <p>2. Izvješćem se, također na temelju informacija dobivenih od država članica u skladu s člankom 27., procjenjuje treba li izmijeniti i ažurirati popis usluga koje su dio računa za plaćanje s osnovnim uslugama, uzimajući u obzir razvoj načina plaćanja i</p>			
--	--	--	--

<p>tehnologije.</p> <p>3. Izvješćem se također procjenjuje jesu li potrebne dodatne mjere uz mjere donesene u skladu s člancima 7. i 8. u pogledu internetskih stranica za usporedbu i ponuda u paketu te osobito potreba za ovlašćivanjem internetskih stranica za usporedbu.</p>			
<p>Članak 29.</p> <p>Prenošenje</p> <p>1. Države članice najkasnije do 18. rujna 2016. donose i objavljaju zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih mjera.</p> <p>2. One primjenjuju mjere iz stavka 1. od 18. rujna 2016.</p> <p>Odstupajući od prvog podstavka:</p> <p>(a) Članak 3. primjenjuje se od 17. rujna 2014.;</p> <p>(b) Države članice primjenjuju mjere potrebne za usklađivanje s člankom 4. stavcima od 1. do 5., člankom 5. stavcima 1. 2. i 3., člankom 6. stavcima 1. i 2. te člankom 7. devet mjeseci od stupanja na snagu delegiranog akta iz članka 3. stavka 4.;</p> <p>(c) Države članice u kojima na nacionalnoj</p>	<p><i>Stupanje na snagu</i></p> <p>Članak 10.</p> <p>Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“, osim članaka 27.a do 27.d koji su dodani člankom 6. ovoga Zakona, koji stupaju na snagu 30 dana od dana objave u „Narodnim novinama“, članka 31. stavka 1. točaka 50. do 67. koje su dodane člankom 7. ovoga Zakona, koje stupaju na snagu 60 dana od dana stupanja na snagu članka 6. ovoga Zakona te članka 27.e koji je dodan člankom 6. ovoga Zakona i članka 31. stavka 1. točke 68. koja je dodana člankom 7. ovoga Zakona, koji stupaju na snagu 1. siječnja 2027.</p>	<p>Djelomično preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (NN 70/17) članak/članci Članak 2., članak 35. stavak 1., članak 37.</p>

razini već postoji dokument koji je istovjetan informativnom dokumentu o naknadama mogu odlučiti integrirati zajednički format i njegov zajednički simbol najkasnije 18 mjeseci od stupanja na snagu delegiranog akta iz članka 3. stavka 4.;

(d) Države članice u kojima na nacionalnoj razini već postoji izvješće koje je istovjetno izvješću o naknadama mogu odlučiti integrirati zajednički format i njegov zajednički simbol najkasnije 18 mjeseci od stupanja na snagu delegiranog akta iz članka 3. stavka 4.

3. Kad države članice donose mjere iz stavka 1., one prilikom službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Načine tog upućivanja određuju države članice.

4. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih mjera iz nacionalnog prava koje donesu u području koje obuhvaća ova Direktiva.

Članak 30. Stupanje na snagu Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.		Nije potrebno preuzimanje	Propisuje se stupanje na snagu Direktive.
Članak 31. Adresati Ova Direktiva upućena je državama članicama u skladu s Ugovorima.		Nije potrebno preuzimanje	Određuju se adresati Direktive.

PRILOG 4.:

OBRAZAC ISKAZA O PROCJENI UČINAKA PROPISA

1. OPĆE INFORMACIJE			
1.1.	Stručni nositelj:	Ministarstvo financija	
1.2.	Naziv propisa:	Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu	
1.3.	Program rada Vlade Republike Hrvatske, akt strateškog planiranja ili reformska mjera:	Da/Ne: Da	Naziv akta: Plan zakonodavnih aktivnosti Vlade Republike Hrvatske za 2025. godinu Opis mjere: Redni broj 45., Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (PUP), I tromjesečje
1.4.	Plan usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije	Da/Ne: Ne	-
2. UTVRĐIVANJE PROBLEMA			
2.1.	<p>Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu („Narodne novine“, br. 70/17.; u dalnjem tekstu: važeći Zakon) donesen je u srpnju 2017., a stupio je na snagu 27. srpnja 2017. Važećim Zakonom u hrvatski pravni sustav prenesene su odredbe Direktive 2014/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o usporedivosti naknada povezanih s računima za plaćanje, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu računima za plaćanje s osnovnim uslugama (Tekst značajan za EGP) (SL L 257, 28.8.2014.; u dalnjem tekstu: Direktiva 2014/92/EU). Direktiva 2014/92/EU donesena je 23. srpnja 2014. u okviru nastojanja Europske unije (u dalnjem tekstu: EU) da poboljša transparentnost i usporedivost naknada koje se naplaćuju potrošačima na njihovim računima za plaćanje, prebacivanje računa za plaćanje te otvaranje i korištenje računa za plaćanje s osnovnim uslugama u EU-u.</p> <p>Važeći Zakon primjenjuje se na sve pružatelje platnih usluga, osim odredbi Poglavlja IV. važećeg Zakona (Pravo na račun za plaćanje) kojima je uređeno pravo na otvaranje osnovnog računa, a koje se primjenjuju samo na kreditne institucije koje nude osnovni račun.</p> <p>Važećim Zakonom uređen je način otvaranja i korištenja osnovnog računa u kreditnim institucijama, i to za potrošače sa zakonitim boravištem u EU-u te za potrošače koji nisu dobili dozvolu za boravak, a čije protjerivanje nije moguće iz pravnih ili stavnih razloga. Obveza otvaranja i vođenja osnovnog računa određena je samo za one kreditne institucije u Republici Hrvatskoj čija finansijska snaga i mrežna rasprostranjenost poslovnih jedinica osiguravaju široku dostupnost svim potrošačima koji žele otvoriti osnovni račun. Tako je važećim Zakonom određeno da je kreditna institucija koja prema revidiranim godišnjim finansijskim izvještajima za prethodnu godinu ima ukupnu imovinu veću od 1,99 milijardi eura (15 milijardi kuna) dužna potrošačima ponuditi otvaranje osnovnog računa. Međutim, nema zapreke da ga i ostale kreditne institucije nude. Osnovni račun potrošaču dužne su nuditi sljedeće banke: Addiko Bank d.d., Erste&Steiermarkische Bank d.d., Hrvatska</p>		

poštanska banka d.d., OTP banka d.d., Privredna banka Zagreb d.d., Raiffeisenbank Austria d.d. i Zagrebačka banka d.d.

Osnovni račun obuhvaća usluge otvaranja, vođenja i zatvaranja računa za plaćanje, usluge koje omogućuju polaganje novčanih sredstava na račun za plaćanje, usluge koje omogućuju podizanje gotovog novca s računa za plaćanje u državama članicama na šalteru ili bankomatu te usluge izvršenja platnih transakcija (izravnih terećenja, platnih transakcija putem platne kartice, uključujući plaćanja putem interneta, kao i kreditnih transfera, uključujući trajne naloge, na terminalima, šalterima i putem sustava internetskog bankarstva).

Posebnost osnovnog računa je, među ostalim, uredenje naknada koje su s njim povezane. Naime, za usluge koje su vezane uz osnovni račun kreditna institucija prema važećem Zakonu smije potrošaču naplatiti naknade samo ako mu ih i inače naplaćuje prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena, a naknade za usluge koje obuhvaća osnovni račun u svakom slučaju moraju biti razumne.

Iako su pružatelji platnih usluga i ranije određenim kategorijama potrošača (npr. studentima, umirovljenicima i dr.) nudili otvaranje i korištenje računa za plaćanje po povoljnijim uvjetima, očekivalo se kako će se slijedom primjene važećeg Zakona za korištenje osnovnog računa odlučiti veći broj potrošača, osobito potrošača koji su važećim Zakonom određeni kao osjetljiva skupina. Navedeno se ipak nije dogodilo. Naime, trenutno osnovne račune ima vrlo mali broj potrošača. Prema podacima Hrvatske narodne banke na dan 31. prosinca 2024. bilo je evidentirano 6.791 osnovnih računa. Za osjetljivu skupinu potrošača u Republici Hrvatskoj na isti dan bila su evidentirana svega 2.864 takva računa.

Tablica 1: Broj računa za plaćanje u RH na dan 31.12.2024.

Broj osnovnih računa	6.791
Broj osnovnih računa za osjetljivu skupinu	2.864
Broj otvorenih tekućih računa potrošača	4.780.372
Broj otvorenih žiro računa potrošača	1.204.159

Izvor: Hrvatska narodna banka

Prema podacima iz Tablice 1., na dan 31. prosinca 2024. bilo je otvoreno ukupno 4.780.372 tekućih računa potrošača (porast za 62.236 u odnosu na 31. prosinca 2023. kad je bilo 4.718.136 tekućih računa potrošača). Od toga su se na dan 1. srpnja 2024. na 2.649.273 računa potrošača primala redovna primanja. Kod banaka, godišnja naknada za vodenje tekućeg računa u eurima koji nije obuhvaćen paketom kreće se u rasponu od 8,28 do 39,81 eura, ovisno o banci i vrsti usluge. Prosječni iznos godišnje naknade za otvaranje i vođenje tekućeg računa koji nije sadržan u paketu u Republici Hrvatskoj iznosi 22,34 eura, dok prosječan iznos te naknade kod sedam banaka koje predstavljaju preko 95% tržišta kada je u pitanju broj otvorenih računa za plaćanje iznosi 24,53 eura.

Važećim Zakonom propisano je da naknada za osnovni račun za osjetljive skupine potrošača ne smije biti viša od 0,13% prosječne mjesečne isplaćene netoplaće u Republici Hrvatskoj u skladu s priopćenjem Državnog zavoda za statistiku o prosječnim mjesečnim isplaćenim netoplaćama zaposlenih na temelju prosjeka I. – XII. mjeseca prethodne kalendarske godine. Međutim, stvarno stanje na tržištu pokazuje da banke najčešće naknadu za osnovni račun za osjetljive skupine potrošača uopće ne naplaćuju ili ju naplaćuju u iznosu najviše do 1,56 eura godišnje.

Tablica 2: Godišnji iznosi naknada za uslugu vođenja osnovnog računa, pojedinačno po bankama (u eurima) na dan 31.12.2024.

Banka	Osnovni račun, godišnje	Osnovni račun osjetljiva skupina, godišnje
OTP banka d.d.	0,00	0,00
Privredna banka Zagreb d.d.	30,24	1,56
Erste&Steiermärkische Bank d.d.	36,00	0,00
Zagrebačka banka d.d.	0,00	0,00
Addiko Bank d.d.	35,04	1,56
Raiffeisenbank Austria d.d.	31,80	0,00
Hrvatska poštanska banka d.d.	0,00	0,00

Izvor: Hrvatska narodna banka

Od 2022. banke u EU-u bilježe značajan porast dobiti jer su se gospodarstva država članica oporavila od posljedica pandemijske krize, dok uslijed rasta inflacije nakon ruske agresije na Ukrajinu dolazi do pooštravanja monetarne politike. U takvim je okolnostima i u Republici Hrvatskoj bankovni sektor u posljednjih nekoliko godina ostvarivao povjesno visoku dobit, a pritom je zadržana njegova visoka kapitaliziranost i likvidnost, koje ojačavaju njegovu otpornost.

Nadalje, u razdoblju od 2016. do 2024. banke su kontinuirano povećale prihode od naknada i provizija. Prema javno dostupnim podacima

- u 2023. prihodi od naknada iznosili su 805,6 milijuna eura, a gotovo 40% tog iznosa odnosio se na sektor kućanstava
- u 2024. prihodi od naknada iznosili su 876,2 milijuna eura, od čega se 331,1 milijun eura odnosio na sektor kućanstava, što je gotovo 38% (37,8%).

U tablici u nastavku prikazana je usporedba prihoda od naknada i provizija iz 2016. i 2023. iz koje je vidljivo kako se među prihodima od naknada banaka rastom ponajviše ističe naknada za vođenje računa.

Tablica 3: Usporedba prihoda od naknada i provizija

Prihodi od provizija i naknada	2016.	2023.	Stopa promjene
od toga: platni promet	228.065	267.044	17,1
od toga: kreditne kartice	125.583	213.159	69,7
od toga: vođenje tekućeg računa	46.247	91.031	96,8
od toga: akreditivi i garancije	33.543	38.142	13,7
od toga: ugovori za društva za osiguranje	19.215	21.798	13,4
od toga: internet bankarstvo	16.791	21.638	28,9
od toga: ugovori za društva za upravljanje IF	10.467	15.445	47,6
od toga: ostalo	120.709	137.337	13,8

UKUPNO	600.620	805.594	34,1
Rashodi od provizija i naknada	161.976	249.075	53,8

Izvor: Hrvatska narodna banka

S obzirom na izraziti značaj pitanja povećanja naknada koje banke naplaćuju u poslovanju s potrošačima, osobito u kontekstu obveze isplate plaća i mirovina na račun kod banke te planiranih zakonodavnih aktivnosti, Ministarstvo financija je u više navrata apeliralo i na banke i na regulatora, tj. na Hrvatsku narodnu banku, da se posebna pozornost usmjeri na povećanje transparentnosti i informiranosti o proizvodima i uslugama koje banke nude svojim klijentima, a osobito potrošačima.

Hrvatska narodna banka izvijestila je javnost kako su na temelju nekoliko provedenih ispitivanja na temu naknada utvrđene različite prakse banaka u pogledu uvođenja naknada za određene usluge i u pogledu kriterija za promjenu visine naknada. Budući da takva situacija otežava razumijevanje i usporedbu naknada i usluga koje banke naplaćuju svojim klijentima, Hrvatska narodna banka uputila je 26. lipnja 2024. svim svojim subjektima nadzora zahtjev da izrade metodologije za utvrđivanje strukture i visine svih naknada, kao i kriterija za njihovu izmjenu. Uz Okružnicu su dostavljene i Smjernice kojima su se banke, institucije za elektronički novac, institucije za platni promet, kreditne unije i kreditni posrednici kao subjekti nadzora Hrvatske narodne banke trebali rukovoditi prilikom izrade traženih metodologija te je također zatraženo da se dostave i revidirane tarife naknada koje su uskladene sa Smjernicama i usvojenim metodologijama. Dana 20. veljače 2025. Hrvatska narodna banka izvijestila je Ministarstvo financija kako su sve kreditne institucije dostavile metodologije kojima su obuhvaćene naknade koje naplaćuju u poslovanju s potrošačima i poslovnim subjektima. Prema navodima Hrvatske narodne banke, nakon cijelovite analize dostavljenih metodologija moći će se odrediti dobre, odnosno loše prakse u postupanju banaka i ostalih subjekata nadzora te će slijedom toga Hrvatska narodna banka predložiti daljnje korake vezano uz način strukturiranja i određivanja visine naknada.

2.2.	Izvor podataka:
	Na temelju zahtjeva stručnog nositelja podatke je stručnom nositelju dostavila Hrvatska narodna banka.
3.	UTVRĐIVANJE POSEBNOG CILJA
3.1.	Opis posebnog cilja

Uzimajući u obzir zakonsku obvezu isplate plaća, mirovina i drugih redovitih primanja na račun u banci, sukladno propisima koji uređuju radne odnose, mirovinsko osiguranje i porez na dohodak, cilj je ovim zakonskim prijedlogom osigurati potrošačima temeljnu razinu finansijske usluge koja će im biti dostupna bez naknade. Budući da banke imaju isključivo pravo zaprimanja redovitih novčanih primanja potrošača, čime ostvaruju povlašteni tržišni položaj u odnosu na druge finansijske subjekte, opravdano je uvesti mehanizme koji osiguravaju veću dostupnost temeljnih usluga svim potrošačima, bez dodatnog finansijskog opterećenja. Ova situacija dodatno naglašava potrebu za osiguravanjem odgovarajuće dostupnosti temeljne razine bankarskih usluga, kako bi se svim građanima omogućio jednak pristup finansijskim tokovima koji su zakonski obvezni prolaziti kroz bankovni sustav. Stoga, ovim Prijedlogom zakona potrošačima se omogućuje pristup njihovim redovnim primanjima bez dodatnih troškova.

Radi ostvarivanja gore navedenog cilja, ovim Prijedlogom zakona u važeći Zakon dodaje se novo poglavlje kojim se propisuje da kreditne institucije ne smiju naplaćivati naknade za određene usluge vezane za račun za plaćanje na koji potrošač prima svoja redovna primanja, tj. plaću, mirovinu, stipendiju i druge slične vrste stalnih priljeva koji se primaju na račune za plaćanje. U odnosu na takav račun za plaćanje kreditna institucija neće smjeti naplatiti naknadu za: usluge otvaranja, vodenja i zatvaranja računa za plaćanje, usluge internetskog ili mobilnog bankarstva prema odabiru kreditne institucije, usluge koje omogućuju polaganje novčanih sredstava na račun za plaćanje na šalteru ili bankomatu, izuzev obrade kovanog novca, usluge koje omogućuju podizanje gotovog novca s računa za plaćanje na šalteru ili bankomatu kreditne institucije koja vodi račun za plaćanje prema odabiru kreditne institucije, priljev nacionalnih i prekograničnih platnih transakcija u eurima, usluge redovnog izdavanja debitne kartice i njezino korištenje, ako kreditna institucija tu uslugu pruža, usluge izvršenja plaćanja debitnom karticom na fizičkim prodajnim mjestima.

Poseban naglasak stavljen je na zaštitu interesa umirovljenika i osjetljivih skupina kojima će biti omogućeno da sa naprijed opisanih računa za plaćanje podižu gotov novac bez naknade i na šalteru i na bankomatu, a dodatno u svrhu smanjenja troškova za potrošače inicirat će se i uspostava nacionalne bankomatske mreže u Republici Hrvatskoj.

Dodatno, vezano za osnovni račun, ovim Prijedlogom zakona cilj je osigurati povoljnije uvjete za osjetljive skupine potrošača na način da kreditne institucije koje pružaju potrošačima uslugu osnovnog računa ne naplaćuju naknade za pružanje određenih usluga u obuhvatu osnovnog računa potrošačima koji pripadaju osjetljivoj skupini. Stoga, ovim se Prijedlogom zakona utvrđuje obveza kreditne institucije koja prema revidiranim godišnjim financijskim izvještajima za prethodnu godinu ima ukupnu imovinu veću od 1,99 milijardi eura da potrošačima koji pripadaju osjetljivoj skupini ponudi otvaranje osnovnog računa za koji kreditna institucija neće takvom potrošaču smjeti naplatiti naknadu za određene usluge koje obuhvaća osnovni račun, i to za usluge otvaranja, vođenja i zatvaranja osnovnog računa, usluge internetskog ili mobilnog bankarstva prema odabiru kreditne institucije, usluge koje omogućuju polaganje novčanih sredstava na osnovni račun na šalteru ili bankomatu, izuzev obrade kovanog novca, prema odabiru kreditne institucije, usluge koje omogućuju podizanje gotovog novca s osnovnog računa na šalteru i bankomatu kreditne institucije koja vodi osnovni račun, priljev nacionalnih i prekograničnih platnih transakcija u eurima, usluge redovnog izdavanja debitne kartice i njezino korištenje te usluge izvršenja plaćanja debitnom karticom na fizičkim prodajnim mjestima. Također, osigurava se da se takvim potrošačima ne naplaćuje naknada za deset nacionalnih i/ili prekograničnih platnih transakcija mjesečno u službenoj valuti Republike Hrvatske.

3.2.	Opis svrhe propisa
	Svrha ovog Prijedloga zakona je osigurati pretpostavke kako bi sve kreditne institucije koje pružaju potrošačima uslugu računa za plaćanje u svojoj ponudi nudile temeljnu razinu finansijske usluge potrošačima bez naknade. Također, vezano za osnovni račun, ovim Prijedlogom zakona žele se osigurati povoljniji uvjeti za osjetljive skupine potrošača na način da kreditne institucije koje pružaju potrošačima uslugu osnovnog računa ne naplaćuju naknade za pružanje određenih usluga u obuhvatu osnovnog računa potrošačima koji pripadaju osjetljivoj skupini.
3.3.	Razmotrena druga moguća normativna i nenormativna rješenja

	S obzirom da se radi o sadržaju koji se uređuje zakonom, nenormativna rješenja nisu primjenljiva. Optimalno normativno rješenje je putem izmjena i dopuna Zakona.	
3.4.	Izvor podataka:	
	Na temelju zahtjeva stručnog nositelja podatke je stručnom nositelju dostavila Hrvatska narodna banka.	
4.	UTVRĐIVANJE UČINAKA I ADRESATA	
4.1.	<p>Posebni cilj:</p> <p>Cilj je osigurati potrošačima temeljnu razinu finansijske usluge koja će im biti dostupna bez naknade uzimajući u obzir kako u Republici Hrvatskoj postoji obveza isplate plaća, mirovina i drugih redovnih primanja na račun kod banke sukladno propisima kojima se uređuju radni odnosi, porez na dohodak te mirovinsko osiguranje.</p> <p>Također, vezano za osnovni račun, ovim Prijedlogom zakona žele se osigurati povoljniji uvjeti za osjetljive skupine potrošača na način da kreditne institucije koje pružaju potrošačima uslugu osnovnog računa ne naplaćuju naknade za pružanje određenih usluga u obuhvatu osnovnog računa potrošačima koji pripadaju osjetljivoj skupini.</p>	
4.1.1.	<p>Učinci na gospodarstvo:</p> <p>Utvrđen je učinak ovoga Prijedloga zakona na gospodarstvo, i to u području zaštite potrošača, budući da se ovim Prijedlogom zakona štite ekonomski interesi potrošača te podiže razina pravne zaštite potrošača.</p>	<p>Adresati:</p> <p>Utvrđeni su adresati ovoga Prijedloga zakona, i to građani kao potrošači te kreditne institucije.</p>
4.1.2.	<p>Učinci na održivi razvoj:</p> <p>Nisu utvrđeni učinci na održivi razvoj.</p>	<p>Adresati:</p> <p>Nisu utvrđeni adresati.</p>
4.1.3.	<p>Učinci na socijalnu skrb:</p> <p>Utvrđeno je da Prijedlog zakona ima učinak na sustav socijalne skrbi, posebno u području socijalne uključenosti, jer predviđa povoljnije uvjete za osjetljive skupine potrošača.</p>	<p>Adresati:</p> <p>Utvrđeni su adresati ovoga Prijedloga zakona, i to gradani, kao potrošači koji pripadaju osjetljivoj skupini kako je to uređeno zakonom kojim se uređuje socijalna skrb i inkluzivni dodatak.</p>
4.1.4.	<p>Učinci na zaštitu ljudskih prava:</p> <p>Nisu utvrđeni učinci na zaštitu ljudskih prava.</p>	<p>Adresati:</p> <p>Nisu utvrđeni adresati.</p>

4.1.5.	Učinci na druga područja: Nisu utvrđeni učinci na druga područja.	Adresati: Nisu utvrđeni adresati.
5.	ANALIZA UTVRĐENIH UČINAKA I ADRESATA	
5.1.	Analiza učinaka i adresata u području gospodarstva:	
	<p>Ovim Prijedlogom zakona cilj je osigurati potrošačima temeljnu razinu finansijske usluge koja će biti dostupna bez naknade uzimajući u obzir kako u Republici Hrvatskoj postoji obveza isplate plaća, mirovina i drugih redovnih primanja na račun kod banke sukladno propisima kojima se uređuju radni odnosi, porez na dohodak te mirovinsko osiguranje. Drugim riječima, ovim Prijedlogom zakona potrošačima se omogućuje pristup njihovim redovnim primanjima bez dodatnih troškova.</p> <p>Utvrđen je učinak ovoga Prijedloga zakona na gospodarstvo, i to u području zaštite potrošača, budući da se ovim Prijedlogom zakona štite ekonomski interesi potrošača te podiže razina pravne zaštite potrošača. Predloženim rješenjem smanjuje se finansijsko opterećenje potrošača te se potrošačima omogućuje jednak pristup finansijskim tokovima koji su, prema važećim propisima, obvezno usmjereni kroz bankovni sustav.</p> <p>Učinak ovoga Prijedloga zakona na gospodarstvo, i to u području zaštite potrošača, pozitivan je. U odnosu na ovaj posebni cilj, utvrđeni su adresati ovoga Prijedloga zakona, i to građani, kao potrošači te kreditne institucije. Za kreditne institucije, predloženo rješenje predstavlja obvezu prilagodbe poslovnih modela u dijelu ponude računa za plaćanje, budući da se uvodi zahtjev za osiguranje određenih temeljnih usluga bez naknade. Time dolazi do ograničenja u naplati naknada, što može imati neposredan finansijski učinak na prihode od naknada.</p>	
5.2.	Analiza učinaka i adresata u području održivog razvoja: Nisu utvrđeni učinci u području održivog razvoja.	
5.3.	Analiza učinaka i adresata u području socijalne skrbi:	
	<p>Utvrđen je učinak ovoga Prijedloga zakona na socijalnu skrb, posebno u području socijalne uključenosti, jer predviđa povoljnije uvjete za osjetljive skupine potrošača.</p> <p>Učinak ovoga Prijedloga zakona na socijalnu skrb, i to u području socijalne uključenosti, pozitivan je. U odnosu na ovaj posebni cilj, utvrđeni su adresati ovoga Prijedloga zakona, i to građani, kao potrošači koji pripadaju osjetljivoj skupini kako je to uređeno zakonom kojim se uređuje socijalna skrb i inkluzivni dodatak.</p> <p>Ovim Prijedlogom zakona izmijenit će se odredbe važećeg Zakona koje se odnose na naknade povezane s osnovnim računom za osjetljivu skupinu potrošača. Također, osigurat će se da se potrošačima koji pripadaju osjetljivoj skupini, ne naplaćuje naknada za deset nacionalnih i/ili prekograničnih platnih transakcija mjesečno u službenoj valuti Republike Hrvatske.</p>	
5.4.	Analiza učinaka i adresata u području zaštite ljudskih prava: Nisu utvrđeni učinci u području zaštite ljudskih prava.	

5.5.	Analiza učinaka i adresata u drugim područjima: Nisu utvrđeni učinci u drugim područjima.	
5.6.	Izvor podataka: Na temelju zahtjeva stručnog nositelja podatke je stručnom nositelju dostavila Hrvatska narodna banka.	
6.	SAVJETOVANJE I KONZULTACIJE	
6.1.	Savjetovanje: Javno savjetovanje o ovom Prijedlogu zakona i ovom Obrascu iskaza o procjeni učinaka propisa provedeno je u razdoblju od 27. veljače do 9. ožujka 2025. godine. Na Prijedlog zakona zaprimljena su 45 komentara, dok na je na Obrazac iskaza o procjeni učinaka propisa zaprimljen jedan komentar.	
6.2.	Konzultacije: O Prijedlogu zakona i Obrascu iskaza o procjeni učinaka propisa, stručni nositelj konzultirao se s tijelima državne uprave (Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije, Ministarstvo gospodarstva i Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne skrbi), Hrvatskom udrugom banaka i Hrvatskom narodnom bankom.	
7.	ZAKLJUČAK	
7.1.	Pozitivni učinci: U odnosu na posebni cilj osiguravanja potrošačima temeljne razine finansijske usluge koja će biti dostupna bez naknade, utvrđen je pozitivan učinak ovoga Prijedloga zakona na gospodarstvo, i to u području zaštite potrošača, budući da se ovim Prijedlogom zakona štite ekonomski interesi potrošača te podiže razina pravne zaštite potrošača. Predloženim rješenjem smanjit će se finansijsko opterećenje potrošača te će se potrošačima omogućiti jednak pristup finansijskim tokovima koji su, prema važećim propisima, obvezno usmjereni kroz bankovni sustav. U odnosu na posebni cilj osiguravanja povoljnijih uvjeta za osjetljive skupine potrošača vezano za osnovni račun, utvrđen je pozitivan učinak ovoga Prijedloga zakona na socijalnu skrb, posebno u području socijalne	Negativni učinci: Za kreditne institucije, predloženo rješenje predstavlja obvezu prilagodbe poslovnih modela u dijelu ponude računa za plaćanje, budući da se uvodi zahtjev za osiguranje određenih temeljnih usluga bez naknade. Time dolazi do ograničenja u naplati naknada, što može imati neposredan finansijski učinak na prihode od naknada, iako bi isti trebao biti zanemariv. Neovisno o tome, postoji mogućnost da bi kreditne institucije dio izgubljenih prihoda mogle pokušati nadomjestiti kroz povećanje drugih naknada ili redefiniranje uvjeta za ostale proizvode i usluge. Međutim, uzimajući u obzir kako je Hrvatska narodna banka okružnicom od 26. lipnja 2024. naložila bankama izradu internih metodologija za utvrđivanje strukture svih vrsta naknada te reviziju postojećih tarifa, uz obvezu javne objave revidiranih tarifa, Ministarstvo financija kao stručni nositelj izrade ovog propisa smatra kako bi u slučaju da kreditne institucije pokušaju nadoknaditi izgubljene prihode povećanjem naknada za druge usluge koje nisu obuhvaćene ovim Prijedlogom, Hrvatska narodna banka trebala takve situacije

	<p>uključenosti, jer predvida povoljnije uvjete za osjetljive skupine potrošača. Ovim Prijedlogom zakona izmijenit će se odredbe važećeg Zakona koje se odnose na naknade povezane s osnovnim računom za osjetljivu skupinu potrošača. Također, osigurat će se da se potrošačima koji pripadaju osjetljivoj skupini, ne naplaćuje naknada za deset nacionalnih i/ili prekograničnih platnih transakcija mjesечно u službenoj valuti Republike Hrvatske.</p> <p>prepoznati tijekom provođenja budućih nadzora te ih na adekvatan način i po potrebi posljedično sankcionirati izdavanjem supervizorskih mjera. Prema očitovanju Hrvatske narodne banke, spomenuta okružnica bi trebala dovesti do pozitivnih pomaka i unapredjenja postojećih praksi u smislu odgovornijeg strukturiranja i određivanja visine naknada na hrvatskom finansijskom tržištu.</p>
7.2.	<p>Zaključak o učincima koji će proistekti iz provedbe:</p> <p>Učinci provedbe ovoga Prijedloga zakona bit će pozitivni.</p> <p>U odnosu na posebni cilj osiguravanja potrošačima temeljne razine finansijske usluge koja će biti dostupna bez naknade, utvrđen je pozitivan učinak ovoga Prijedloga zakona na gospodarstvo, i to u području zaštite potrošača, budući da se ovim Prijedlogom zakona štite ekonomski interesi potrošača te podiže razina pravne zaštite potrošača. Također, utvrđen je pozitivan učinak na socijalnu skrb, i to u području socijalne uključenosti, s obzirom da je poseban naglasak stavljen na zaštitu interesa umirovljenika i osjetljivih skupina. S druge strane, utvrđen je negativan učinak na kreditne institucije, budući da predloženo rješenje zahtijeva prilagodbu postojećih poslovnih modela u dijelu ponude računa za plaćanje, što za njih predstavlja dodatni operativni i finansijski trošak. Uvodenjem obveze pružanja određenih temeljnih usluga bez naknade ograničava se mogućnost naplate dijela naknada, što može imati neposredan negativan utjecaj na ukupne prihode od naknada, međutim to ipak ne bi trebalo u značajnijoj mjeri utjecati na profitabilnost.</p> <p>Iako se na kreditne institucije prenosi određeno finansijsko opterećenje, pozitivni učinci koji proizlaze iz jačanja finansijske uključenosti, smanjenja troškova za građane i osiguravanja ravnopravnog pristupa temeljnim finansijskim uslugama nadilaze negativne posljedice po prihode kreditnih institucija, čime se opravdava donošenje predloženog zakonskog rješenja u javnom interesu.</p>
8.	PRILOZI
8.1	Dokumenti u prilogu: -
9.	OVJERA ČELNIKA STRUČNOG NOSITELJA
	<p>Potpis: dr. sc. Marko Primorac, potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske i ministar financija</p> <p>Datum: 22. travnja 2025.</p>